

وزیر نفت در آیین گرامیداشت روز
صنعت پتروشیمی مطرح کرد:

اولویت گذاری برای تکمیل زنجیره ارزش پتروشیمی

مصیبت عظمای شهادت بانوی غریب مدینه، نور دیده نبی اسلام (ص)، فاطمه زهرا (س)
رأبه قلب داغدار تمامی شیعیان تسلیت می گویم.

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:
علی فروزنده

سر دبیر:

حمیدرضا شاکری راد
دبیر تحریریه: مهدی مهرابی

همکاران تحریریه: آرش جعفری، سمیه راهپیمیا،
معصومه اصغری، مرجان طباطبایی، علی بهرامی
سعید محمدپگی، سمانه اسدی، شبنم اعماری

آتلیه و فنی

صفحه آرا: حسین گلیپاگانی، بهاره افتخاری
عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن
حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی، نرگس مختار

ویراستاری:

مرضیه بیگی فرانی، زهرا شهبازی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

شنبه ۱۱ دی ۱۴۰۰

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت

ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم

تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴

فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹

اداره کل روابط عمومی وزارت نفت

جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت
مشعل شوید.

۳۶

معرفت

الگوی حضور
اجتماعی زن مسلمان

۱۸

مسئولیت اجتماعی

پیشازی نفت
در ارتقای
مهارت آموزی معلمان

۴۲

خانواده نفت

فرازونشیب های
۶۰ سالگی

۴۰

فرهنگ و هنر

زیبایی سخن
می گوید

۳۸

تاریخ

سیاهی نفت در
سپیدی برف

یکه تازی مدافع عنوان قهرمانی در صدر جدول

فراز کمالوند:

نفت مسجد سلیمان
را در نیم فصل دوم
ارزیابی کنید

۴۶

۴۷

سال آینده محقق می شود

تولید ۱۰۰ درصدی گاز وئیل یورو ۵
در پالایشگاه اصفهان

۳۴

رونمایی از ۳ پروژه جمع آوری گازهای همراه در مناطق نفت خیز

محیط زیست را به عنوان یکی دیگر از متغیرهای اصلی توسعه از
نظر دور داشت. اگرچه هیچ مسیر توسعه ای بدون راهکار نیست
و بدون شک می توان با در اختیار داشتن فناوری هایی این راه را
طی کرد تا ضمن توسعه از درآمدهای و موهب انرژی هم بی بهره
نماند. طبق ماده ۴۸ قانون برنامه ششم توسعه دولت مکلف است
تمامی طرح های جمع آوری، مهار، کنترل و...

شتاب بخشی به طرح های جمع آوری گازهای همراه، از جمله
سیاست های وزارت نفت دولت سیزدهم است. مسیر مهمی که
افزون بر ایجاد ارزش افزوده ای مناسب، آلودگی های
زیست محیطی را هم کاهش خواهد داد. وجود ذخایر عظیم نفت
و گاز در کشور بهره برداری و توسعه آنها را به عنوان ثروتی عظیم
به امری انکارناپذیر بدل ساخته است؛ با این حال نمی توان موضوع

۱۴

رئیس جمهوری:

صرفه جویی در
مصرف گاز برای
پایداری شبکه
ضروری است

۴

پیام تسلیت
وزیر نفت برای
درگذشت چند
تن از کارکنان
شاغل در میدان
یادآوران

۶

روزهای درخشان
صنعت پتروشیمی در
آستانه ۵۷ سالگی
بیشتر می شود؟

۱۲

۱۴۰۶
مشعل

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران (نسخه شماره ۱۱ دی ۱۴۰۰)

وزیر نفت در آیین گرامیداشت روز
صنعت پتروشیمی مطرح کرد:

اولویت گذاری
برای تکمیل زنجیره ارزش
پتروشیمی

عکس جلد:
سید حسن حسینی

نگاهی به پرونده تعمیرات اساسی در منطقه ۲ عملیات انتقال گاز ایران

۱۲ هزار دستور کار تعمیراتی در شاهراه انتقال انرژی

منطقه ۲ عملیات انتقال گاز ایران با عبور ۶ خط لوله سراسری و ارتباط با چند منطقه
عملیات انتقال گاز، یکی از تأثیرگذارترین مناطق عملیاتی در گریدور (شاهراه انتقال
انرژی) انتقال گاز از جنوب به شمال کشور به شمار می آید. سال ۸۴ با تفکیک
مدیریت انتقال از بخش پالایش و پخش و تأسیس شرکت انتقال گاز ایران، منطقه ۲
عملیات انتقال گاز ایران به عنوان یکی از مناطق راهبردی عملیاتی، مسئولیت
خدمات انتقال گاز را در محدوده ۷ استان کشور شامل سه استان اصفهان، یزد و
چهارمحال و بختیاری به طور کامل و بخش هایی از استان های کهگیلویه و بویراحمد،
خوزستان، لرستان و مرکزی به عهده گرفت.

۲۳

رئیس جمهوری در نشست هیأت دولت:

صرفه جویی در مصرف گاز برای پایداری شبکه ضروری است

رئیس جمهوری با تأکید بر ضرورت صرفه جویی در مصرف گاز گفت: با توجه به برودت هوا، رعایت الگوهای صرفه جویی در مصرف گاز برای حفظ پایداری شبکه و جلوگیری از قطع گاز بسیار اهمیت دارد. سید ابراهیم رئیسی در نشست هیأت دولت گفت: اقدام‌های متعددی برای مهار قیمت‌ها و نظارت بر بازار انجام شده؛ اما وضع کنونی بازار به ما می‌گوید که باید بسرعت برای مدیریت قیمت‌ها راه‌اندیشی شود. وی با تأکید بر ضرورت صرفه جویی در مصرف گاز اظهار کرد: با توجه به برودت هوا، رعایت الگوهای صرفه جویی در مصرف گاز برای حفظ پایداری

شبکه و جلوگیری از قطع گاز بسیار اهمیت دارد و رسانه‌ها، بویژه صداوسیما باید مردم را بیش از گذشته به صرفه جویی در مصرف گاز تشویق کنند. رئیس جمهوری در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به برنامه دولت برای ایجاد تحول در سازمان اداری کشور تصریح کرد: برای ایجاد این تحول نباید حتی یک روز را از دست بدهیم و تغییرات ضروری در سازمان اداری دولت باید به کار آمدی نظام اداری بینجامد. رئیسی ادامه داد: همچنین همه دستگاه‌های اداری باید در کنار تلاش برای مقابله با فساد، روابط ناسالم و رشوه، مصوبه

موافقت مجلس با تحقیق و تفحص از عملکرد وزارت نفت دوازدهم

نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ۱۶۲ رأی موافق، با انجام تحقیق و تفحص از عملکرد وزارت نفت در دولت دوازدهم موافقت کردند.

مصطفی نخعی، گزارش کمیسیون انرژی مجلس در خصوص تحقیق و تفحص از عملکرد وزارت نفت را تشریح کرد.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، محورهای تحقیق و تفحص از وزارت نفت دولت گذشته را به شرح زیر قرائت کرد:

۱. علت اهمال، قصور و ترک فعل در توسعه ندادن برخی میدان‌های مشترک با عدم النفع و خسارت فراوان چند ده میلیارد دلاری (چندصد هزار میلیارد تومانی) چیست؟
۲. دلایل نبود توفیق در دیپلماسی انرژی، پیگیری و امضا نکردن قراردادهای نفت و گاز در عرصه بین‌الملل و منطقه با توجه به خسارات فراوان مالی و پولی برای کشور چه بوده است؟
۳. علت شتاب‌زدگی در واگذاری بلاوجه بسته‌های نفتی EPD و EPC و رعایت نکردن اولویت توسعه میدان‌های مشترک نفت و گاز و لحاظ صلاح و صرفه کشور

سخنگوی دولت:

برنامه‌ای برای تغییر قیمت بنزین وجود ندارد

سخنگوی دولت با بیان اینکه دولت سیزدهم، اهل تصمیم‌های یک‌شبه یا اخبار تلخ صبح جمعه‌ای نیست، گفت: در دولت، هیچ برنامه‌ای برای تغییر قیمت بنزین وجود ندارد. علی‌بهادری جهرمی، درباره طرح بنزینی که قرار است در دو جزیره کیش و قشم عملیاتی شود، گفت: هم‌اکنون به کسانی که چند خودرو دارند، چند برابر کسانی که یک خودرو دارند یا حتی خودرو ندارند، بارانه بنزین داده می‌شود که این نظام توزیع، ناعادلانه است.

وی افزود: دولت سیزدهم، اهل تصمیم‌های یک‌شبه و خبرهای تلخ صبح جمعه‌ای نیست. این دولت مردمی است، نه امنیتی. این میراث تلخ، به دولت جدید نسبت داده نشود؛ چون دولت هیچ برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین ندارد.

سخنگوی دولت تصریح کرد: این طرح برای عادلانه‌تر شدن نظام توزیع است، از این‌رو طرح آزمایشی عرضه بنزین با همین نرخ در دو جزیره

در نشست ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مطرح شد:

افزایش درآمدهای نفتی و غیر نفتی کشور در ماه‌های اخیر

مناسبی داشته است. نشست ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به ریاست سید ابراهیم رئیسی برگزار شد که در این نشست علی صالح آبادی، رئیس کل بانک مرکزی، گزارشی از درآمدهای نفتی و غیر نفتی کشور در ماه‌های اخیر ارائه کرد. براساس گزارش رئیس کل بانک مرکزی، در ۹ ماه گذشته ۴۰ میلیارد دلار به بازار عرضه شده، این در حالی است که طی سال ۱۳۹۹ این رقم در مجموع ۳۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار بوده است.

در این نشست، همچنین مرکز آمار ایران در مورد نرخ تورم آبان‌ماه گزارشی ارائه و اعلام کرد که رشد نرخ تورم ماهانه در ماه‌های اخیر با ادامه سیر نزولی ۱.۷ درصد کاهش یافته است.

تسلیت مجمع نمایندگان خوزستان برای درگذشت چند تن از کارکنان نفت

اعضای مجمع نمایندگان استان خوزستان طی پیامی، درگذشت چند تن از کارکنان شاغل در منطقه غرب کارون را تسلیت گفتند. علی نیکزاد در نشست علنی مجلس شورای اسلامی گفت: مجمع نمایندگان

استان خوزستان کشته و زخمی شدن ۱۶ تن از هموطنان در جاده اهواز - خرمشهر را که این افراد از کارگران شریف و زحمتکش صنعت نفت بودند، تسلیت گفت و خواستار برخورد با متخلفان این حادثه هستند.

روند افزایشی شمار دکل‌های نفت و گاز آمریکا

شرکت خدمات حفاری بیکر هیوز اعلام کرد که شرکت‌های حفاری، تعداد دکل‌های نفت و گاز آمریکا برای سومین هفته پیاپی افزایش دادند.

به گزارش خبرگزاری رویترز، شرکت خدمات حفاری بیکر هیوز اعلام کرد که شرکت‌های حفاری ایالات متحده، این هفته برای سومین هفته پیاپی، شمار دکل‌های حفاری نفت و گاز را افزایش دادند؛ زیرا شرایط تقاضای انرژی پس از شیوع ویروس همه‌گیر کرونا در سال گذشته میلادی، همچنان در حال بهبود است. بیکر هیوز در گزارش روز چهارشنبه (یکم دی‌ماه) خود آورده است که مجموع دکل‌های حفاری آمریکا در این هفته نسبت به هفته پیش از آن، با هفت دستگاه افزایش، به ۵۸۶ دستگاه رسید. براساس این گزارش، مجموع دکل‌های آمریکا، نسبت به مدت مشابه پار سال، ۲۳۸ دستگاه، یعنی ۶۸ درصد بیشتر بود. مجموع دکل‌های نفتی آمریکا در هفته منتهی به ۲۳ دسامبر (چهارشنبه، یکم دی‌ماه) نسبت به هفته پیش از آن ۵ دستگاه افزایش یافت و به ۴۸۰ دستگاه رسید، در حالی که شمار دکل‌های گازی با دو دستگاه افزایش، به ۱۰۶ دستگاه (بالا ترین تعداد از ماه مارس ۲۰۲۰) رسید. شمار دکل‌های حفاری نفت در آمریکا، شاخصی برای پیش‌بینی تولید نفت این کشور در آینده مورد توجه فعالان بازار نفت است.

قیمت گاز در سال ۲۰۲۲ همچنان بالا خواهد بود

معاون نخست‌وزیر روسیه گفت: به احتمال زیاد، قیمت گاز در سال ۲۰۲۲ همچنان در سطوحی بالا باقی می‌ماند. به گزارش خبرگزاری تاس، الکساندر نوک، روز جمعه (سوم آذرماه) در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی روسیا - ۲۴ اعلام کرد که ممکن است قیمت گاز در سال ۲۰۲۲ همچنان در سطوحی بالا باقی بماند. وی گفت: توازن عرضه و تقاضا به گونه‌ای است که قیمت گاز تا حدودی بالا است. فکر می‌کنم سال آینده میلادی نیز همچنان بالا باشد. معاون نخست‌وزیر روسیه در ادامه افزود: روسیه همیشه طرفدار قراردادهای بلندمدت گاز بوده است. وقتی واردات در اروپا حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیارد متر مکعب گاز است، باید بداند که از کجای می‌آید و بنواتید بر عرضه و پیش از هر چیز بر قراردادی بلندمدت تکیه کنید. بازار جهانی گاز، امسال به دلیل افزایش شدید تقاضای آسیا و کمبود ظرفیت تولید گاز طبیعی مایع شده (ال‌ان‌جی)، با بحران عرضه روبه‌رو شد. افزایش تقاضای گاز سبب افزایش قیمت‌ها و کاهش عرضه اصلی ال‌ان‌جی شد که به تشدید بحران انرژی در اروپا نیز کمک کرد. سطح پایین ذخیره‌سازی گاز در تأسیسات هم سبب تشدید این شرایط شد.

چه توجیهی دارد؟

۱۰. به کارگیری و استخدام نیرو در وزارتخانه بر چه مبنایی رخ داده است؟

۱۱. علت حذف شتاب‌زده و غیر کارشناسی و بدون مطالعه چند هزار سمت در وزارت نفت با توجه به آینده روشن صنعت نفت و گاز در تولید صیانتی حداکثری و نیاز مبرم به وجود نیروهای متخصص و تکنیسین چه بوده است؟

۱۲. با وجود گذشت ۸ سال از وزارت جناب زنگنه و برای کاهش خام‌فروشی، چرا هیچ‌گونه ظرفیت پالایشی جدیدی ایجاد نشده است؟

۱۳. با توجه به سپری شدن روزهای پایانی عمر دولت تدبیر و امید، علت امضای شتاب‌زده قراردادهای نفت و گاز چیست؟

۱۴. با توجه به فرسوده بودن تأسیسات نفتی و گازی، علت متوقف شدن پروژه‌های مربوطه در مناطق نفت‌خیز جنوب و نفت فلات قاره چه بوده است؟

۱۵. بررسی نحوه و چگونگی عملکرد در صندوق بازنشستگی صنعت نفت.

نمایندگان با طرح تحقیق و تفحص از عملکرد وزارت نفت در دولت گذشته، با ۱۶۲ رأی موافق، موافقت کردند.

معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزیر نفت خبر داد:

به کارگیری نیروهای طرح نظام / امریه در صنعت نفت از سال ۱۴۰۱

معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزیر نفت، با اشاره به مکاتبه‌ها بین صنعت نفت و ستاد کل نیروهای مسلح گفت: در صدد هستیم موضوع به کارگیری نیروهای طرح نظام / امریه را دوباره در سال ۱۴۰۱ برقرار کنیم. مهدی علی‌مددی درباره اجرای دوباره طرح نظام / امریه گفت: بر اساس قوانین و مقررات ستاد کل نیروهای مسلح، اعزام کارکنان وظیفه به سازمان‌ها و نهادهای دولتی به‌طور صرف، به‌منظور به کارگیری در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته و عملیاتی است و بهر مندی از خدمات آنان در واحدهای ستادی وزارت نفت، میسر نیست. وی درباره نحوه پذیرش این نیروها در وزارت نفت تصریح کرد: در صورت برقراری سهمیه از سوی ستاد کل نیروهای مسلح، ضمن اطلاع‌رسانی آغاز پذیرش برای ثبت‌نام نیروهای متقاضی طرح نظام / امریه در صنعت نفت از طریق خبرگزاری «شانا» و سایر نشریات وزارت نفت از جمله نشریه الکترونیکی «مشعل»، فعالیت سامانه ثبت‌نام طرح نظام / امریه به آدرس <http://pmhr.mop.ir> دوباره آغاز می‌شود و متقاضیان می‌توانند در صورت داشتن شرایط پذیرش داوطلبان انجام خدمت‌سربازی در صنعت نفت (معدل، مقطع تحصیلی، رشته تحصیلی و...) از اول تا دهم ماه‌های زوج در سامانه مذکور ثبت‌نام کنند.

علاقه‌مندان به کار در صنعت نفت منتظر برگزاری آزمون استخدامی باشند

معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی وزیر نفت، درباره تصمیم این معاونت برای برگزاری آزمون سراسری برای جذب نیرو در صنعت نفت در سال‌های آینده توضیح داد و گفت: برای نیازهای سازمانی و همسو با تعهدهای اشتغالزایی، آزمون برگزار می‌کنیم. مهدی علی‌مددی درباره برگزاری آزمون به‌منظور استخدام افراد خارج از نفت گفت: تصمیم داریم در ۴ سال دولت سیزدهم، به تناسب نیازهای سازمانی، آزمون‌های استخدامی برگزار و افراد خارج از نفت را پذیرش کنیم. وی درباره شرایط شرکت کنندگان در این آزمون‌ها تصریح کرد: فارغ‌التحصیلان، نخبگان و دیگر افراد واجد شرایط تعیین‌شده در آگهی‌های استخدامی، می‌توانند در این آزمون‌ها شرکت کنند.

معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزیر نفت در پایان، درباره علت چنین تصمیمی توضیح داد: به هر صورت، وزارت نفت برای اشتغالزایی در کشور تعهدهایی دارد؛ اما این افراد قرار است از محل باز نشستگی کارکنان تا سال ۱۴۰۴، در یک فضای رقابتی، پس از پذیرش در آزمون و انجام موفقیت‌آمیز مراحل استخدامی، جذب صنعت نفت شوند.

پیام تسلیت وزیر نفت برای درگذشت چند تن از کارکنان شاغل در میدان یادآوران

وزیر نفت طی پیامی، درگذشت چند تن از کارکنان شاغل در میدان نفتی یادآوران را تسلیت گفت.

متن پیام جواد اوجی به شرح زیر است:

«إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

خبر ناگوار درگذشت تنی چند از همکاران عزیز صنعت نفت شاغل در میدان نفتی یادآوران در سانحه تصادف زنجیرهای جاده‌هاواز - خرمشهر موجب اندوه و تأثر فراوان اینجانب و همکاران صنعت نفت شد. اینجانب ضمن عرض تسلیت به خانواده‌های داغدار و همکاران تلاشگر آن عزیزان، از درگاه خداوند بزرگ برای آن عزیزان سفر کرده، آمرزش و رحمت و برای بازماندگان، شکیبایی و اجر مسألت دارم. لازم است مدیران ذی‌ربط، ضمن رسیدگی و همدردی با خانواده‌های عزادار و پیگیری دقیق علت این حادثه از سوی ارگان‌های ذی‌ربط، تدابیری به کار بگیرند تا از بروز این قبیل حوادث در دناک جلوگیری شود.»

وی درباره تفاهمنامه‌ها و قراردادهای امضا شده توضیح داد: برای ساخت تجهیزات فراورشی سریع‌الاحداث یا واحد فراورش سیار (Skid Mounted)، قراردادی به ارزش حدودی ۷۰ میلیون دلار از سوی شرکت ملی نفت ایران با مجموعه جهاد دانشگاهی امضا شد و زمین مورد نظر برای ساخت این واحد در منطقه میدان مشترک آزادگان جنوبی در اختیار جهاد دانشگاهی قرار می‌گیرد تا کار ساخت آن را آغاز کند. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران درباره تفاهمنامه انجام خدمات مشاوره تصفیه پساب صنعتی واحد بهره‌برداری نفت قشم، گفت: تصفیه پساب‌های صنعتی، اهمیت زیست‌محیطی دارد و اجرای این تفاهمنامه، استفاده بهینه از آب‌های در گردش صنعتی را به دنبال دارد و می‌توان آب تصفیه شده را در بخش کشاورزی استفاده کرد. این قرارداد در جزیره هنگام و در منطقه عملیاتی قشم اجرا می‌شود و ارزش آن ۱۶ میلیارد تومان است.

خجسته‌مهر درباره قرارداد تولید و تأمین ۵۰ رول کلاف لوله مغزی سیار با جهاد دانشگاهی توضیح داد: سومین قرارداد که امضا کردیم، ساخت ۵۹ رول کلاف دستگاه‌های تفکیک‌گر سیار به ارزش این قرارداد ۵ میلیون یورو است.

نوسازی دکل‌ها اشتغال پایدار به دنبال دارد

وی درباره تفاهمنامه امضا شده بین شرکت ملی حفاری ایران و جهاد دانشگاهی نیز تصریح کرد: تفاهمنامه نوسازی و بازسازی حدود ۳۰ دستگاه دکل حفاری ۱۰۰ میلیون یورو ارزش دارد که اجرای آن پنج سال زمان می‌برد و سالانه ۶۰ دکل حفاری بازسازی و نوسازی می‌شود. این تفاهمنامه می‌تواند به توان مهندسی تعمیرات در کشور کمک و اشتغال مناسب و پایداری در کنار این قرارداد ایجاد کند. معاون وزیر نفت با ابراز امیدواری به امضای قراردادهای جذاب در حوزه شرکت‌های فناوری و نوآوری گفت: بزودی از کل ظرفیت پژوهشی و فناوری وزارت نفت، از پارک نوآوری شرکت ملی نفت ایران، پژوهشگاه و دانشگاه صنعت نفت برای حمایت از شرکت‌های نوآور و فناوری استفاده می‌کنیم و شرکت‌های فناوری می‌توانند با همکاری شرکت‌های خدمات‌چاه (Well Service)، در فعال کردن چاه‌های کم‌بازده و متوقف‌شده همکاری کنند. خجسته‌مهر افزود: در تناسب با بهره‌مندی اقتصادی و افزایش تولید از محل احیای چاه‌ها، طی یک الگوی قراردادی مناسب، خدمات شرکت‌های فناوری را جبران می‌کنیم.

امضای ۴ تفاهمنامه و قرارداد میان وزارت نفت و جهاد دانشگاهی

بهره‌برداری نفت قشم برای تخلیه به محیط پذیرنده، بر اساس استانداردهای ملی کشور با استفاده از روش‌های ترکیبی و بیولوژیکی بین شرکت نفت فلات قاره ایران و جهاد دانشگاهی امضا شد. در همین حال، قرارداد خرید خدمات فراورش نفت خام با استفاده از تجهیزات فراورش سریع احداث کارخانه‌ای به روش ساخت، مالکیت و بهره‌برداری بین شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) و جهاد دانشگاهی با مبلغ حدود ۷۱ میلیون دلار و قرارداد تولید و تأمین ۵۹ رول کلاف لوله مغزی سیار میان مدیریت پشتیبانی ساخت و تأمین کالا و جهاد دانشگاهی با مبلغ حدود ۵ میلیون یورو امضا شد. مدت زمان قرارداد نخست ۴ سال و سه‌ماهه و قرارداد دوم ۲ سال تعیین شده است.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی:

سهمیه خانوارها در طرح پیلوت بنزینی کمتر از ۶۰ لیتر نخواهد بود

همه افراد ۱۵ لیتر بنزین به حساب سرپرستان خانوار و به صورت ماهانه واریزی می‌کنیم که در این سهمیه واریزی، امکان خرید و فروش، جابه‌جایی، بازگرداندن و نقد کردن سهمیه کارت و مبادله سهمیه وجود دارد. سالاری تصریح کرد: تمهیداتی دیده‌ایم که سهمیه خانوارهایی که تعداد نفرات آنها کم است و سهمیه‌شان کمتر از ۶۰ لیتر می‌شود، سقف سهمیه ۶۰ لیتری آنها در طرح پیلوت حفظ شود. وی با تأکید بر اینکه امکان مبادله سهمیه خودروها در ساختار جدید وجود دارد، گفت: با سامانه مبادله‌ای که برای اجرای این طرح پیش‌بینی شده است، سهمیه افراد می‌تواند به صورت کارت به کارت به فروش برسد، نقد یا جابه‌جا شود، بنابراین اعتباری به کارت بانکی اشخاص واریزی می‌شود که افراد می‌توانند این اعتبار را بفروشند یا جابه‌جا کنند.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی گفت: تمهیداتی اندیشیده شده که سهمیه خانوارها در پیلوت طرح جدید توزیع بنزین، کمتر از ۶۰ لیتر نباشد. جلیل سالاری در گفت‌وگو با اخبار سراسری شبکه یک سیما، در این باره افزود: در اجرای مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، یک طرح آزمایشی جدید برای توزیع بنزین در سه جایگاه عرضه سوخت در جزیره کیش اجرا می‌شود. وی افزود: بر پایه این طرح که پیلوت آن در جزیره کیش اجرایی خواهد شد، سهمیه ذخیره شدن بنزین در کارت سوخت خودروها و موتورسیکلت‌ها حفظ می‌شود. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی با تأکید بر اینکه در طرح جدید، سهمیه خودروهای عمومی مطابق روال کنونی، اما به حساب بانکی واریزی می‌شود، تأکید کرد: برای خودروهای شخصی روال این است که برای

هلیوم بزودی از پارس جنوبی برداشت می‌شود

بوده و خوشبختانه اتفاق‌های مطلوبی در این زمینه رخ داده است. وی ادامه داد: تا پایان امسال ۱۷ حلقه چاه از چاه‌هایی که در این میدان تولیدی نبودند، تعمیر و تولیدی می‌شوند. اوایل سال ۱۴۰۲ توسعه کامل میدان انجام می‌شود و در مرحله نخست ۳۲۰ هزار بشکه تولید دارد.

ر کوردی تازه در تاریخ پارس جنوبی

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، درباره افزایش تولید میدان مشترک پارس جنوبی که بتازگی محقق شده است نیز گفت: برای نخستین بار از زمان آغاز بهره‌برداری از میدان گازی پارس جنوبی، تولید به ۷۰ میلیون مترمکعب در روز رسید که رکوردی تازه در تاریخ پارس جنوبی به‌شمار می‌رود. خجسته‌مهر درباره دلایل افزایش تولید از پارس جنوبی گفت: این موضوع، نخست به دلیل تکمیل فازهای مختلف پارس جنوبی بوده که گاه ناقص بودند. دلیل دیگر به اجرای طرح‌های نگهداشت و افزایش توان تولید در این میدان برمی‌گردد و از منظر این طرح‌ها، نگاهی تازه به پارس جنوبی داشتیم. وی در پایان، درباره وضع برداشت از لایه نفتی میدان گازی پارس جنوبی گفت: این لایه، دارای طرح مصوب است و بزودی با تنفیذ قرارداد به پیمانکار، کار برداشت آن آغاز می‌شود و اکنون در مرحله تصویب خواهی است.

وزیر نفت در آیین گرامیداشت روز صنعت پتروشیمی مطرح کرد:

اولویت‌گذاری برای تکمیل زنجیره ارزش پتروشیمی

مشعل | آیین گرامیداشت روز صنعت پتروشیمی با حضور و بازدید وزیر نفت و معاون وزیر در امور پتروشیمی و جمعی از مدیران صنعت پتروشیمی در شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی برگزار شد. در این برنامه، جواد اوجی از دستاوردهای شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی بازدید کرد و همزمان دو قرارداد و یک تفاهمنامه نیز با حضور وزیر نفت به امضا رسید.

در این مراسم جواد اوجی، وزیر نفت با بیان اینکه جلوگیری از خام‌فروشی، راهی جز توسعه صنعت پتروشیمی ندارد، گفت: جایی بهتر از صنعت پتروشیمی برای سرمایه‌گذاری نیست و طرح‌های تکمیل زنجیره، ارزشمند است. او با تأکید بر اینکه امروز امید و دلگرمی بزرگی در بازدید از توانمندی‌های مجموعه شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی در من ایجاد شد و صنایع پتروشیمی به پشتوانه همین مراکز علمی و پژوهشی فعالیت می‌کنند، تصریح کرد: مواد خام در مجتمع‌های پتروشیمی، به محصولات متنوع تبدیل می‌شوند که خود، نماد جلوگیری از خام‌فروشی است.

جلوگیری از خام‌فروشی راهی جز توسعه صنعت پتروشیمی ندارد

وزیر نفت با اشاره به تولید محصولات با ارزش در واحدهای پتروشیمی افزود: پتروشیمی‌ها از ابتدای سال تاکنون ۹ میلیارد دلار به سامانه نیما عرضه کردند و برآورد می‌شود تا پایان سال، این رقم به ۱۲ میلیارد دلار برسد.

وی با بیان اینکه تقاضای محصولات پتروشیمی در بازارهای جهانی، روندی خیره‌کننده دارد و هرچه در این صنعت سرمایه‌گذاری کنیم، باز هم کم است، اظهار کرد: جایی بهتر از صنعت پتروشیمی برای سرمایه‌گذاری وجود ندارد و طرح‌های تکمیل زنجیره، ارزشمند است. اوجی با یادآوری اینکه ۱۵ هزار واحد صنعتی در کشور از خوراک واحدهای پتروشیمی استفاده می‌کنند، ادامه داد: امروز حدود ۸۰ میلیون مترمکعب در صنعت پتروشیمی صرف سوخت و خوراک می‌شود که محصولات با ارزش تولید می‌کنند و از سوی دیگر روزانه ۶۰۰ میلیون مترمکعب در بخش خانگی مصرف می‌شود. وی با بیان اینکه امسال در لایحه بودجه ۱۴۰۱ تدابیری اندیشیده شده که قیمت خوراک را بشود ثابت دید و سرمایه‌گذار آسوده‌خاطر باشد، تصریح کرد: محصولات پتروشیمی، کمتر دچار آسیب‌های تحریم شده است. وزیر نفت با بیان اینکه امروز امید و دلگرمی بزرگی در بازدید از توانمندی‌های مجموعه شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی در من ایجاد شد و دستاوردها و توانمندی‌های این مرکز و نخبگان آن مایه افتخار کشور است، اظهار کرد: صنعت پتروشیمی، امروز نه تنها در ایران؛ بلکه در جهان دارای اهمیت زیادی است.

اوجی با اشاره به اینکه بخش عمده صادرات در صنعت نفت اعم از نفت خام، میعانات گازی و بخشی از محصولات پتروشیمی به‌صورت خام انجام می‌شود، افزود: با وجود چنین مراکزی، بخشی از نفت و میعانات گازی در واحدهای پتروشیمی به محصول پتروشیمی تبدیل می‌شود که بیشتر واحدهای صنایع کشور به آن نیاز دارند و به نوعی جلوگیری از خام‌فروشی است. وی ادامه داد: نفت و گازی که ما صادر می‌کنیم، در کشورهای دیگر در واحدهای پتروشیمی و زنجیره آن، به کالاهای ارزشمند تبدیل می‌شود و یا چندبرابر قیمت، آن را به خودمان می‌فروشند.

وزیر نفت به توسعه صنعت پتروشیمی در کشور اشاره کرد و با بیان اینکه ظرفیت کنونی سالانه محصولات پتروشیمی که بیش از ۹۰ میلیون تن است، بخش اعظم نیازهای کشور را برطرف می‌کند، تصریح کرد: صنایع پتروشیمی به پشتوانه همین مراکز علمی و پژوهشی در حال فعالیت هستند.

اوجی با یادآوری اینکه هم‌اکنون ۶۷ واحد پتروشیمی در کشور فعال است و محصولات با ارزش تولید می‌کنند و هدف اصلی هم همین است که جلوی خام‌فروشی در کشور را بگیریم، تأکید کرد: جلوگیری از خام‌فروشی راهی جز توسعه صنعت پتروشیمی ندارد. وی با بیان اینکه تقاضای محصولات پتروشیمی در بازارهای جهانی، روندی خیره‌کننده دارد و پیش‌بینی شده که این روند رشد تا سال ۲۰۴۰ میلادی به ۱۶۰ درصد هم برسد، اظهار کرد: تقاضا در دیگر بخش‌های هیدروکربوری (نفت خام و میعانات گازی) یک تا دو درصد پیش‌بینی شده، بنابراین هر اندازه در صنعت پتروشیمی سرمایه‌گذاری کنیم، کم است.

وزیر نفت با اشاره به اینکه سرمایه‌گذار به‌دنبال جای مطمئن، کم‌ریسک، سودآور و تأمین خوراک پایدار برای سرمایه‌گذاری است، تصریح کرد: بر اساس مطالعات صورت گرفته، مشخص شد که هیچ‌جا مناسب‌تر از صنعت پتروشیمی برای سرمایه‌گذاری نیست: زیرا ارزش‌افزوده بالایی دارد.

اوجی بر ضرورت تکمیل زنجیره ارزش در پتروشیمی تأکید کرد و با بیان اینکه افزون بر صادرات پتروشیمی، باید محصولات میانی پتروشیمی به کالاهای تکمیلی تبدیل شوند، افزود: نزدیک به ۱۵ هزار واحد صنعتی، از خوراک پتروشیمی‌ها استفاده می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه ایران ۲۴ هزار میلیارد مترمکعب ذخایر گازی قابل برداشت دارد، ادامه داد: خوراک بیش از ۵۰ درصد پتروشیمی‌ها گاز است و امروز پتروشیمی‌ها روزانه ۷۰ تا ۸۰ میلیون مترمکعب گاز مصرف می‌کنند که بخشی از آن به‌عنوان خوراک و بخشی هم برای تأمین سوخت استفاده می‌شود.

وزیر نفت تأکید کرد: تبدیل گاز به محصولات پتروشیمی، مصداق اجرای اقتصاد مقاومتی است و هرچقدر بتوانیم در این زمینه حرکت کنیم، به اشتغالزایی و درآمدزایی کمک خواهیم کرد، ضمن اینکه محصولات پتروشیمی، کمترین آسیب را از تحریم‌ها دیده است. اوجی با بیان اینکه از ابتدای سال تاکنون شرکت‌های پتروشیمی با وجود شرایط سخت و تحریم، نزدیک ۹ میلیارد دلار به سامانه نیما عرضه کردند و برآورد می‌شود تا پایان سال، این رقم به ۱۲ میلیارد دلار برسد، اظهار کرد: به جرات می‌گویم که این مقدار، تنه به تنه درآمدهای حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی حرکت می‌کند.

عرضه افزون بر ۹ میلیارد دلار به سامانه نیما از سوی پتروشیمی‌ها

وی با اشاره به اینکه در فصل سرما روزانه نزدیک به ۶۰۰ میلیون مترمکعب گاز در بخش خانگی، تجاری و برای گرمایش اختصاص می‌یابد و تنها ۷۰ میلیون مترمکعب برای پتروشیمی که ارزش‌آوری بالایی دارد، در نظر گرفته می‌شود، گفت: این در حالی است که در بخش خانگی، به‌دلیل بهینه مصرف نشدن هدر می‌رود.

وزیر نفت ادامه داد: نسل‌های آینده ما را نمی‌بخشند که گاز را از میدانی مانند پارس جنوبی که هدیه خداوند است، برداشت می‌کردیم و آن را به جای ایجاد ارزش‌افزوده، برای گرمایش می‌سوزانیم، هیچ‌جای دنیا چنین اتفاقی نمی‌افتد.

اوجی با بیان اینکه باید با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، گاز را به سمت صنایع و تبدیل به ارزش‌افزوده هدایت کنیم، تصریح کرد: یک پتروشیمی اوره و آمونیاکی با تولید یک میلیون و ۶۸۰ هزار تن در سال با یک خط لوله یا

۸ اینچ و روزانه ۴ میلیون مترمکعب گاز چقدر ارزش‌افزوده بالا ایجاد می‌کند؟ در صنایع تکمیلی و پایین‌دستی، اشتغال و درآمد بیشتر هم می‌شود. وی گفت: به‌امید روزی که نمودار مصرف گاز نزولی باشد، هرچند در سال‌های اخیر رشد ۱۰ تا ۱۲ درصدی مصرف گاز داشتیم و مجبور شدیم در فصول سرد، گازرسانی صنایع را محدود و آن را به بخش خانگی تزریق کنیم. وزیر نفت به لایحه بودجه ۱۴۰۱ اشاره کرد و گفت: دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۱ تدابیری اندیشیده که قیمت خوراک ثابت باشد تا سرمایه‌گذار اطمینان حاصل کند. امیدواریم لایحه به تصویب برسد و سرمایه‌گذارانی که در این حوزه سرمایه‌گذاری می‌کنند، آسوده‌خاطر باشند.

سرمایه‌گذاران، بخش پایین دست پتروشیمی را جدی بگیرند

اوجی با بیان اینکه سیاست دولت و وزارت نفت، حمایت همه‌جانبه از صنعت پتروشیمی و مراکز علمی و پژوهشی است، اظهار کرد: تأکید می‌کنم که به‌طور حتم در واگذاری طرح‌ها، زنجیره‌اش هم فعال شود و به علاقه‌مندان سرمایه‌گذاری در این صنعت اعلام می‌کنم که به‌طور حتم پس از فعال شدن در بخش مادر این صنعت، در بخش پایین‌دست هم حضور داشته باشند.

وی بر ضرورت تکمیل زنجیره تأکید کرد و گفت: تا پایان دولت سیزدهم، همه کاتالیست‌های صنعت پتروشیمی از سوی این شرکت یا از سوی شرکت‌های پژوهشی و دانش‌پنیاان ایرانی، بومی‌سازی می‌شود.

وزیر نفت، ضمن قدردانی از تمام کارکنان و نخبگان شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی گفت: اگر قرار است در صنعت نفت تحولی رخ دهد باید به علم، دانش و فناوری روزآمد دنیا روی بیاوریم و تولید سنتی را کنار بگذاریم. ۱۰۰ سال از عمر صنعت نفت گذشته است، بسیاری از کشورها با ذخایر کمتر از ایران، تولید و درآمد ارزی بیشتری دارند و از دانش، تولید ثروت می‌کنند. امیدواریم روزی برسد که ایران نیز از دانش، تولید ثروت کند.

بر اساس این گزارش، اوجی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: صنعت پتروشیمی، امسال کمک شایانی به درآمد ارزی کشور داشته است، به‌طوری‌که از ابتدای امسال تاکنون ۹ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات محصولات پتروشیمی به سامانه نیما واریز شده است.

وی با اشاره به اینکه شرکت ملی صنایع پتروشیمی، ورود مطلوبی به موضوع تکمیل زنجیره ارزش داشته است، افزود: امروز به من قول داده شد که تا پایان دولت سیزدهم در تأمین کاتالیست‌های مورد نیاز صنعت پتروشیمی به همت شرکت‌های پژوهشی و دانش‌پنیاان و شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی خودکفا شویم. وزیر نفت با بیان اینکه سهم ایران از تجارت جهانی صنعت پتروشیمی به مقداری نیست که مورد رضایت ما باشد، ادامه داد: ان‌شاءالله با برنامه‌ریزی‌ها در دولت، وزارت نفت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی برای صنایع مادر و زنجیره صنایع تکمیلی، به‌طور حتم در کنار طرح‌های پتروشیمی در حال اجرا و نیز طرح‌های جدید، زنجیره صنایع تکمیلی نیز رقم خواهد خورد که این همان، اقتصاد مقاومتی مورد نظر است. اوجی به ارزش‌افزوده بالا، سرمایه‌گذاری پایین و ریسک کم و فراهم بودن دانش فنی صنایع تکمیلی اشاره کرد و گفت: این نوع طرح‌ها را می‌توان در مناطق کم‌برخوردار اجرا کرد.

شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی ۳ قرارداد و تفاهمنامه امضا کرد

نخستین گام در حل بحران استفاده نکردن از لوله‌های پلی اتیلنی در سیستم آبرسانی شهری در کشور و فراهم آوردن شرایط ورود شرکت‌های پتروشیمی تولیدکننده گرید لوله به بازارهای رقابتی جهانی اشاره کرد. اکنون دستگاه اندازه‌گیری طول عمر لوله‌های پلی اتیلنی در تماس با آب کلردار در مرحله انجام آزمون روی گرید پتروشیمی جم بر اساس تفاهمنامه بین مجری و توسعه‌دهنده آن است. دستگاه اندازه‌گیری طول عمر لوله‌های پلی اتیلنی در تماس با آب کلردار برای نخستین بار در کشور ساخته شده است. همچنین در جریان این بازدید از کاتالیست سنتز آمونیاک که دانش فنی آن در مقیاس صنعتی از سوی شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی به‌دست آمده است، رونمایی شد. شرکت اسمارت کاتالیست (اتم شیمی ایرانیان) به‌عنوان توسعه‌دهنده این تجهیز، سال ۱۴۰۰ کار بومی‌سازی دانش فنی آن را انجام داده است. رفع نیاز واحدهای آمونیاک صنایع پتروشیمی و جلوگیری از خروج ارز از کشور را می‌توان از مزایای اجرای این طرح برشمرد. این تجهیز در واحدهای تولیدی آمونیاک کشور (رازی، شیراز، پردیس، خراسان، کرمانشاه، مسجدسلیمان، لردگان، هنگام و ...) کاربرد دارد. بر این اساس، هم‌اکنون بسته مهندسی دانش فنی طرح تهیه و اجرا شده و این کاتالیست در مرحله تولید تجاری است. یکی دیگر از رونمایی‌های مهم و پرکاربرد در جریان بازدید وزیر نفت از شرکت پژوهش و فناوری «پایه کاتالیست هیدروژناسیون انتخابی استیلن» ساخت شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی بود. شرکت هیدروژناسیون انتخابی استیلن «رونمایی کرد. دستگاه اندازه‌گیری طول عمر لوله‌های پلی اتیلنی در تماس با آب کلردار»، «دانش فنی ساخت کاتالیست سنتز آمونیاک در مقیاس صنعتی» و «پایه کاتالیست هیدروژناسیون انتخابی استیلن» رونمایی کرد. دستگاه اندازه‌گیری طول عمر لوله‌های پلی اتیلنی در تماس با آب کلردار به‌منظور شبیه‌سازی شرایط سرویس دهی لوله‌های انتقال آب آشامیدنی با دقت و صحت بالا، همچنین بررسی مقاومت گریدهای تولیدی و تخمین طول عمر لوله‌ها به‌کار می‌رود. این دستگاه از سوی شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی به‌عنوان مجری و شرکت هوشمند زیست‌سپهر به‌عنوان توسعه‌دهنده، در سال ۱۴۰۰ ساخته شده است. بر اساس این گزارش، از مزایای اجرای این طرح می‌توان به

مشعل | شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی دو قرارداد با شرکت‌های پتروشیمی شهید تندگویان و پویا پژوهش باختر و یک تفاهمنامه نیز با شرکت پتروشیمی تبریز امضا کرد. سومین قرارداد توسعه محصولات پلی اتیلن ترفتالات با شرکت پتروشیمی شهید تندگویان، قرارداد ارائه دانش فنی و تجاری‌سازی کاتالیست اتیلن‌اکساید با شرکت پویا پژوهش باختر و تفاهمنامه همکاری با شرکت پتروشیمی تبریز با هدف توسعه محصولات امضا شدند.

تجلیل از حامیان دانش فنی ایرانی و پژوهشگران برتر
حامیان دانش فنی ایرانی، پژوهشگران برتر و پروژه‌های برتر صنعت پتروشیمی با حضور وزیر نفت تجلیل شدند. به گزارش خبرنگار شانا، روز سه‌شنبه (۷ دی‌ماه) در آیین گرامیداشت روز صنعت پتروشیمی که با حضور جواد اوجی، وزیر نفت برگزار شد، از حامیان دانش فنی ایرانی، پژوهشگران برتر و پروژه‌های برتر صنعت پتروشیمی تجلیل شد.

در این مراسم، دکتر جواد اوجی، وزیر نفت، با حضور دکتر علی قزوينی،

مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی با بیان اینکه ۲۲ فناوری صنعت در این شرکت بومی شده است، تصریح کرد: ۸ فرایند اصلی و ۲۴ کاتالیست عمده صنعت از سوی این شرکت داخلی‌سازی شده است. دفتری اظهار کرد: ۲۰ کاتالیست صنعت پتروشیمی در کشور داخلی‌سازی شده‌است و این شرکت تصمیم دارد ۸ کاتالیست را تا سال ۱۴۰۱ و ۱۲ کاتالیست را تا سال ۱۴۰۳ داخلی‌سازی کند. وی درباره قراردادهایی که در شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی امضا شده است، گفت: این مجموعه ۳۰ قرارداد به ارزش ۵ میلیون یورو امضا کرده و با اجرای چنین قراردادهایی، لایسنس (دانش فنی) ایرانی می‌تواند موتور محرک توسعه صنعت پتروشیمی کشور باشد. مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی، ضمن قدردانی از همکاران خود گفت: با ظرفیت علمی و پژوهشی خوبی که در کشور وجود دارد، امید می‌رود با حمایت مسؤولان و لطف خدا، پتروشیمی منشأ خبر برای کشور باشد.

دفتری در تشریح اهداف کلان شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی گفت: تدوین دانش فنی برای محصولات پتروشیمی، مواد شیمیایی راهبردی، مواد مورد نیاز صنایع تحقیقی و بهبود فعالیت واحدهای تولیدی را می‌توان از اهداف کلان این شرکت برشمرد. وی با بیان اینکه ۲۷۰ اختراع تا سال ۱۳۹۹ در داخل و خارج از کشور از سوی این شرکت ثبت شده است، تصریح کرد: با توسعه فناوری بومی و لایسنس‌ها، به همراه شرکت‌های مهندسی و به‌صورت مشترک، این فناوری و دانش را به اقتصاد دانش‌بنیان تبدیل می‌کنیم.

مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی، درباره جریان فناوری به دست آمده توضیح داد: ما تحقیقات خود را به‌صورت یکپارچه و در همه زمینه‌ها هم‌زمان پیش می‌بریم و با همکاری دانشگاه‌ها و پژوهشگاه و شرکت‌های دانش‌بنیان، دانش فنی ایجاد می‌کنیم. تولیدکنندگان تجهیزات و شرکت‌های مهندسی با همراهی شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی، کار تهیه بسته طراحی فرایند و بسته طراحی اولیه را انجام می‌دهد و دانش تولید شده به‌عنوان فناوری به شرکت‌های پژوهشی واگذار می‌شود.

دفتری در تشریح بازار جهانی کاتالیست وضع کشور در این بازار گفت: بازار کاتالیست پتروشیمی و پالایش در جهان، حدود ۲۱۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود که سهم ایران حدود ۴۰۰ میلیون دلار است؛ البته این رقم بدون در نظر گرفتن فلزهای گرانبها حساب می‌شود. در بازار کاتالیست ایران ۲۷۰ میلیون دلار سهم صنعت پتروشیمی است که ۴۰ نوع کاتالیست مورد استفاده را شامل می‌شود و ۲۰ مورد آنها داخلی‌سازی شده است.

وی با بیان اینکه کار تولید تجاری ۸ نوع از کاتالیست‌ها در مراحل پایانی است، گفت: اوایل سال ۱۴۰۱ کارخانه‌های تولیدی کاتالیست‌های بومی شده، آغاز به‌کار می‌کنند و قول داده‌ایم تا سال ۱۴۰۳ کارهای داخلی‌سازی ۱۲ نوع از کاتالیست‌ها را نهایی کنیم تا صنعت پتروشیمی از خارجی‌ها بی‌نیاز شود.

مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی، در تشریح قراردادهای این شرکت گفت: تاکنون ۳۰ قرارداد تجاری به ارزش ۵ میلیون یورو امضا شده است.

دفتری، خدمات قابل ارائه در این شرکت را اینگونه تشریح کرد: شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی در زمینه بهینه‌سازی، ارائه دانش فنی با لایسنس، توسعه محصول و کاربرد، توسعه فناوری، تعیین مشخصات کاتالیست و تحلیل نتایج، می‌تواند به شرکت‌ها خدمات ارائه کند.

اصلاح شود.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به اینکه نسخه اولیه اساسنامه جدید این شرکت آماده شده، گفت: لازم است مراحل تصویب خواهی را در وزارتخانه طی کند تا سرانجام در مجلس تصویب شود و بتوانیم جایگاه کنونی قانونی واقعی خود را در این صنعت تعریف کنیم. شاه میرزایی بر پایبندی واحدهای پتروشیمی به تعهد تأمین خوراک صنایع پایین‌دست تأکید کرد و افزود: مجتمع‌های پتروشیمی به توصیه‌ها و دستورعمل‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی پایبند باشند تا با یک نظم منطقی، همکاری بخش‌های خصوصی این صنعت بدرستی تعریف و انجام شود. وی، ظرفیت سالانه صنعت پتروشیمی را اکنون ۹۰ میلیون تن اعلام کرد و ادامه داد: به‌طور میانگین حدود ۷۵ درصد از این ظرفیت، فعال است که باید تنظیم‌گری لازم از سوی همکاران بنده در شرکت ملی صنایع پتروشیمی صورت گیرد تا رفتار منطقی در این صنعت حاکم شود.

بومی‌سازی ۸ کاتالیست تا سال ۱۴۰۱

در این برنامه، ابتدا مجید دفتری، مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی درباره این مجموعه و اقدامات صورت گرفته توضیحاتی ارائه کرد و گفت: توجه به پژوهش و فناوری، سرمایه‌گذاری زیربنایی برای حال و آینده است و دانش فنی ایرانی می‌تواند موتور محرک توسعه صنعت پتروشیمی کشور باشد. بی‌تردید توجه به حوزه پژوهش و فناوری هزینه نخواهد بود؛ بلکه سرمایه‌گذاری زیربنایی برای حال و آینده کشور است.

را که در دور و نزدیک کشور برای این صنعت فعالیت کنند، دعوت می‌کنم وارد میدان شوند. از سرمایه‌گذاران و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌خواهم به‌صورت عملیاتی وارد این صنعت شوند. وی عنوان کرد: وزیر نفت، اشراف خوبی بر حوزه‌های عملیاتی و تخصصی دارد، بنابراین از ایشان می‌خواهم به‌صورت همه‌جانبه از صنعت پتروشیمی حمایت کنند. شاه میرزایی با تشویق علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی اظهار کرد: سرمایه‌گذارانی که به‌دنبال مجوز هستند، با موافقت‌های اصولی در یافت کرده‌اند، به جد بیايند و مجوزهایشان را به برنامه و طرح تبدیل کنند. شرکت ملی صنایع پتروشیمی آمادگی دارد در هر موردی که لازم باشد، سرمایه‌گذاران را حمایت کند.

وی با تأکید بر اینکه شرکت ملی صنایع پتروشیمی ارباب نیست و باید این شرکت، همکاران و متخصصان آن خدمتگذار این صنعت باشند، افزود: همکاران بنده، کمک حال سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان، طراحان، واحدهای پژوهشی و همه فعالان این حوزه هستند و وظیفه دارند موانع را از پیش پای شما بردارند.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تصریح کرد: حدود ۷۰ طرح در این صنعت در حال اجرا داریم که ارزش آنها حدود ۳۵ میلیارد دلار است و با کمک شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانیم این برنامه‌ها را به پیش ببریم.

شاه میرزایی با اشاره به اینکه قرار است ۵۰ میلیون تن به ظرفیت تولید پتروشیمی تا چند سال آینده افزوده شود، گفت: می‌توانیم حساب کنیم که از طریق بخش‌های بالادست و پایین‌دست و زنجیره ارزش و آخرین نقطه‌ای که بیشتر وزارت صمت (صنعت، تجارت و معدن) راهبري آنها را به‌عهده دارد، اتفاقی شگرف را در کشور رقم بزنیم و این جهاد علمی، اقتصادی و اشتغال برای آیندگان اثربخش خواهد بود و در دنیا سريلند باشیم.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تصریح کرد: از همه جوانانی که در این صنعت فعال هستند، بویژه دانشجویان، محققان و پژوهشگران درخواست می‌کنم با همه وجود به این صنعت کمک کنند و به یاری ما بیايند، همچنین همه افرادی

دستگاه‌های مختلف به یاری صنعت پتروشیمی بیايند
مرتضی شاه میرزایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی هم که در این مراسم حضور داشت، خطاب به ارگان‌ها و دستگاه‌های اجرایی مختلف تأکید کرد که از همه صنعتگران، فعالان و سرمایه‌گذاران تقاضا داریم به یاری صنعت در این صنعت تدوین شده است، به سرانجام برسد.

وی با بیان اینکه کشورهایی که کام‌های بلندی برای پیشرفت خود برداشته‌اند، همگی به‌وسیله نیروهای متخصص، عالم و دانشمند بوده است، گفت: به‌عنوان فرد کوچکی از صنعت پتروشیمی، در همین جا قول می‌دهم که با همه وجود در کنار شما صنعتگران پتروشیمی باشم.

وی پتروشیمی را صنعتی پیشران، ارزش آفرین و اشتغالزا دانست که به‌نوعی بخش‌های دیگر را یاری می‌کند و افزود: از همه دستگاه‌هایی که می‌توانند ما را یاری کنند، از جمله صنعتگران، فعالان و سرمایه‌گذاران تقاضا داریم وقت بگذارند و این بخش را یاری و کمک کنند تا برنامه‌های خوبی که در این صنعت تدوین شده است، به سرانجام برسد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تصریح کرد: حدود ۷۰ طرح در این صنعت در حال اجرا داریم که ارزش آنها حدود ۳۵ میلیارد دلار است و با کمک شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانیم این برنامه‌ها را به پیش ببریم.

شاه میرزایی با اشاره به اینکه قرار است ۵۰ میلیون تن به ظرفیت تولید پتروشیمی تا چند سال آینده افزوده شود، گفت: می‌توانیم حساب کنیم که از طریق بخش‌های بالادست و پایین‌دست و زنجیره ارزش و آخرین نقطه‌ای که بیشتر وزارت صمت (صنعت، تجارت و معدن) راهبري آنها را به‌عهده دارد، اتفاقی شگرف را در کشور رقم بزنیم و این جهاد علمی، اقتصادی و اشتغال برای آیندگان اثربخش خواهد بود و در دنیا سريلند باشیم.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تصریح کرد: از همه جوانانی که در این صنعت فعال هستند، بویژه دانشجویان، محققان و پژوهشگران درخواست می‌کنم با همه وجود به این صنعت کمک کنند و به یاری ما بیايند، همچنین همه افرادی

دفتری، مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی؛

270

اختراع تا سال ۱۳۹۹ در داخل و

خارج از کشور از سوی این شرکت

ثبت شده است. با توسعه فناوری

بومی و لایسنس‌ها، به همراه

شرکت‌های مهندسی و به‌صورت

مشترک، این فناوری و دانش را به

اقتصاد دانش‌بنیان تبدیل

می‌کنیم

بابرنامه ریزی و حرکت

NPC

به سمت تکمیل زنجیره ارزش و جلوگیری از خام فروشی و تنوع سبد محصولات

بخش قابل توجهی از نیازهای خوراک پتروشیمی ها، از زنجیره تولیدات

مجتمع ها تامین می شود

بزرگ سرمایه گذاری و سرمایه گذاری مشترک روی پروژه های جدید، تقریباً مستقل از دولت و شرکت های خارجی کارش را پیش می برد. این اتفاق خوب باید به عنوان نقطه قوت، بیش از قبل مورد حمایت قرار

گیرد.

جلوگیری از ورود پتروشیمی به بازارهای موازی

صنعت پتروشیمی نباید اشتباهات و خسارت هایی را که «خصوصی سازی غیر کارشناسی» برایش رقم زد، فراموش کند؛ بلکه در سری های آن سال ها باید مورد توجه مدیران امروز باشد. خصوصی شدن باید به سمت اهداف تجاری و باز تولید سرمایه برود و از ورود پتروشیمی ها به بازارهای موازی دیگر جلوگیری شود.

عرضه کالا در بورس و افزایش شفافیت

صنعت پتروشیمی در این سال ها گام های قابل قبولی به سمت شفافیت و بازار سرمایه برداشته که از همان ابتدا برای خودش و برای مشتری ها سودآور بوده است. در حال حاضر، بخش قابل توجهی از شرکت های پتروشیمی در بازار سرمایه، حضوری فعال دارند و تعداد زیادی در نوبت عرضه سهام خود هستند. این حضور نه تنها برای اقتصاد کشور موثر است؛ بلکه این پیام را برای مخاطب خود در بازار تحولات اقتصادی دارد که این بنگاه ها کاملاً شفاف عمل می کنند و اعتبار لازم را برای فرصت سرمایه گذاری دارند.

ورود گازهای مشعل به سبد خوراک پتروشیمی ها

اگرچه موضوع خوراک پتروشیمی ها، یکی از چالش های پیش روی آنهاست؛ اما با برنامه ریزی و حرکت NPC به سمت تکمیل زنجیره ارزش و جلوگیری از خام فروشی و تنوع سبد محصولات، بخش قابل توجهی از نیازهای خوراک پتروشیمی ها، از زنجیره تولیدات مجتمع ها تامین می شود. به این ترتیب، بخش دیگری از نگرانی تامین خوراک با کاهش خام فروشی یا جلوگیری از سوختن گازهای مشعل تامین می شود. این همان روندی است که تازه شروع شده و باید بیش از پیش تقویت شود.

بی نیازی از واردات با حمایت از شرکت های داخلی

صنعت پتروشیمی در چند دهه گذشته، یک تنه نقشی قابل توجه و بدون انکار در ایجاد اشتغال از یک سو و توسعه فناوری و تکنولوژی در صنایع از سوی دیگر داشته است. حضور و فعالیت یک مجتمع پتروشیمی، زمینه اشتغال تعداد قابل توجهی از نیروهای کارگر ماهر و نیروهای متخصص بومی را فراهم می کند که با توسعه صنایع پایین دستی آنها، این زمینه اشتغال و بازار کار بیشتر هم می شود. از سوی دیگر، پتروشیمی ها در خصوص سیاست های اقتصاد مقاومتی و حمایت از ساخت داخل، به سمت انواع فناوری های روز در تولید تجهیزات و محصولات مورد نیازشان حرکت کرده اند. یکی از مهم ترین این دستاوردها که تحولی اساسی را ایجاد کرده، حوزه کاتالیست هاست که نه تنها اشتغال چشمگیری را به همراه داشته؛ بلکه بخش زیادی از صنعت پتروشیمی را از نمونه های خارجی و وابستگی گذشته رها کرده است.

تکمیل زنجیره ارزش و کاهش خام فروشی

موضوع تکمیل زنجیره ارزش، توسعه صنایع پایین دستی و کاهش خام فروشی در قالب پروژه هایی در جهش دوم و سوم و پروژه های پیشران پتروشیمی پیش بینی شده است. در حال حاضر، موضوع تولید پروپیلن و پلی پروپیلن از متانول، به عنوان یکی از پروژه های مهم صنعت پتروشیمی دنبال می شود و می تواند آینده این صنعت را در مسیری متفاوت نگه دارد. به همین دلیل لازم است، چنین طرح های پیشرانی در کنار پروژه های توسعه ای با قوت ادامه پیدا کنند.

چند سالی است که پتروشیمی ها، به دلیل داشتن کارنامه درخشان در توسعه و تولید محصولات مورد نیاز داخلی و خارجی و تامین ارز مورد نیاز کشور، به عنوان یکی از شاگردهای اول صنایع معرفی می شوند و ۸ دی ماه را «روز صنعت پتروشیمی» نامگذاری کرده اند؛ اما این تلاش ها و موفقیت های حاصل شده صنعت پتروشیمی، در سایه الزامات و اهدافی است که همچنان باید مورد توجه باشد. صنعت پتروشیمی هنوز هم دغدغه ها و نیازهایی دارد که خوب است در آستانه ۵۷ سالگی، برخی از آنها را دوباره مرور کنیم. یکی از دغدغه ها و نگرانی های این روزهای مدیران و کارکنان دیروز و امروز صنعت پتروشیمی، نبود سیستم جامع جانشین پروری در میان مدیران است؛ زیرا همچنان ریشه هایی از سیاست های غیر کارشناسی مدیریتی در جریان خصوصی سازی برخی واحدها وجود دارد.

پتروشیمی؛ صنعتی سرمایه ساز

صنعت پتروشیمی (بخش خصوصی) و شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، امروزه به شکلی از تفاهم و همکاری رسیده اند، بنابراین تغییرات مدیریتی کلان در این صنعت، نباید روی روندهای اصلی و برنامه های بلندمدت این صنعت، اثرگذاری منفی داشته باشد. به عبارتی، این صنعت سرمایه ساز برای کشور نباید دچار تغییرات مدیریتی متعدد و تحت تاثیر تصمیمات کوتاه مدت باشد.

توسعه و تنوع بیشتر در تولید محصولات

ناجی صنعت نفت از خام فروشی صنعت پتروشیمی، همان راه موثر و مفیدی است که می توانیم با توسعه آن و تکمیل زنجیره ارزش در آن از صادر کردن نفت و گاز و میعانات گازی جلوگیری کنیم و از این محصولات برای تبدیل به انواع محصولات متنوع و رنگارنگ پتروشیمی بهره ببریم. صنعت پتروشیمی، نشان داده که در شرایط سخت اقتصادی و تحریم زده هم می تواند تنوع محصول و بازار خود را حفظ کند و همزمان توسعه خود را ادامه دهد.

ورود سرمایه های بخش خصوصی برای توسعه بیشتر

صنعت پتروشیمی، روزهایی را در دهه ۷۰ به یاد دارد که برای هر کدام از پروژه ها، منتظر سرمایه گذاری های خارجی و وام های دولتی و ارزی بود؛ دورانی که اگر خارجی ها LCC ها را باز نمی کردند، نمی توانستیم کاری را شروع کنیم؛ اما حالا این صنعت، با وجود هلدینگ های

روزهای درخشان صنعت پتروشیمی در آستانه ۵۷ سالگی بیشتر می شود؟

مراقب موفقیت باشی

مشعل صنعت پتروشیمی ایران ۵۷ ساله شده و در مسیر این عمر نه چندان طولانی خود، فراز و فرودهایی تلخ و شیرین و سخت و پرتالتهاب را تجربه کرده است؛ از تحولات انقلاب شکوهمند اسلامی و جنگ تحمیلی ۸ ساله گرفته تا بازسازی و توسعه و در ادامه مسیر، جنگ اقتصادی و تحریمی که هنوز هم ادامه دارد. از دوران ورود شرکت های خارجی و تمایل به همکاری های همه جانبه تا بی وفایی و اجبارهای تحریمی پروژه ها و پتروشیمی ها که آن هم هنوز ادامه دارد. صنعت پتروشیمی، اما در گردنه پر پیچ این حوادث نه تنها از پیچ مهم خصوصی سازی عبور کرده و امروز توان سرمایه گذاری داخلی و مستقل از دولت و خارجی ها را دارد؛ بلکه با پیش بینی جهش دوم و سوم، افق خود در بازار منطقه و سهم از بازار جهانی را هر روز بیشتر و بیشتر می بیند؛ اما یک نکته مهم در این میان وجود دارد؛ اینکه باید مراقب موفقیت های حاصل شده باشیم تا از ریل توسعه ای که در آن قرار گرفته ایم، خارج نشویم.

وزارت نفت در کاهش آلودگی های زیست محیطی عزم جدی دارد

رونمایی از ۳ پروژه جمع آوری گازهای همراه در مناطق نفت خیز

مشعل | شتاب بخشی به طرح های جمع آوری گازهای همراه، از جمله سیاست های وزارت نفت دولت سیزدهم است. مسیر مهمی که افزون بر ایجاد ارزش افزوده ای مناسب، آلودگی های زیست محیطی را هم کاهش خواهد داد. وجود ذخایر عظیم نفت و گاز در کشور بهره برداری و توسعه آنها را به عنوان ثروتی عظیم به امری انکارناپذیر بدل ساخته است؛ با این حال نمی توان موضوع محیط زیست را به عنوان یکی دیگر از متغیرهای اصلی توسعه از نظر دور داشت. اگرچه هیچ مسیر توسعه ای بدون راهکار نیست و بدون شک می توان با در اختیار داشتن فناوری هایی این راه را طی کرد تا ضمن توسعه از درآمدهای و مواهب انرژی هم بی بهره نماند. طبق ماده ۴۸ قانون برنامه ششم توسعه دولت مکلف است تمامی طرح های جمع آوری، مهار، کنترل و بهره برداری از گازهای همراه تولید و مشعل در کلیه میادین نفتی و تأسیسات صنعت نفت را با تعیین نرخ عادلانه خوراک آنها ظرف مدت حداکثر سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون از طریق فراخوان به مردم و بخش غیردولتی واگذار کند؛ به گونه ای که تا پایان برنامه حداقل ۹۰ درصد گازهای مشعل مهار و کنترل شده باشد. بر اساس داده های ترازنامه هیدروکربوری کشور در سال ۱۳۹۱، در بازه زمانی سال های ۱۳۸۶ تا پایان ۱۳۹۱ نزدیک به ۸۱ میلیارد مترمکعب گاز تولیدی از میدان های نفتی ایران دود شده است. اجرای طرح های جمع آوری گازهای همراه افزون بر داشتن اثرات مثبت و مهم زیست محیطی، می تواند سبب ایجاد در آمد و ارزش افزوده شود و تامین کننده خوراک پایدار برای واحدهای پتروشیمی باشد.

پروژه های خود دارد. پروژه هایی همچون جمع آوری گازهای همراه نفت در مناطق مختلف عملیاتی و بهینه سازی مصرف انرژی و سوخت در صنایع تحت پوشش را با به کارگیری مکانیزم توسعه پاک پیگیری کرد که در آنها افزون بر ایجاد درآمدهای جدید و اقتصادی کردن این طرح ها، امکان تامین مالی این پروژه ها از مبادی بین المللی تسهیل می شد. میزان انتشار گازهای مشعل به تفکیک شرکت های تابع شرکت ملی نفت ایران در آن مقطع نشان داد که بیشترین سهم انتشار گازهای آلاینده ناشی از گازهای مشعل در کشور شامل استان های خوزستان، بوشهر و هرمزگان است. از ابتدای دهه ۸۰ طرح های مختلفی از جمله احداث واحدهای ان جی ال برای جمع آوری گازهای مشعل در دستور کار شرکت ملی نفت ایران قرار گرفت که به دلیل مشکلاتی از جمله عدم تامین مالی موانعی بر سر اجرای آن ایجاد شد.

از سال ۱۳۹۳ شرکت ملی نفت راهبردهایی همچون واگذاری واحدهای ان جی ال به سرمایه گذاران بخش خصوصی و فروش این گازها به سرمایه گذاران بخش خصوصی را برای جمع آوری گازهای مشعل مدنظر قرار داد. در این زمینه باید از به ثمر نشستن پروژه های شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب به عنوان تازه ترین اقدام ها در زمینه جمع آوری گازهای همراه یاد کرد که با همکاری بخش خصوصی به ثمر نشسته است.

شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در همسویی با سیاست های وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران مبنی بر عمل به الزامات دستور عمل های محیط زیست و کاهش آلاینده های زیستی، جمع آوری کامل گازهای مشعل را هدف گذاری کرده است. با آنکه جمع آوری گازهای مشعل و ارسال آنها به سمت مبادی مصرف از جمله پتروشیمی ها دارای ارزش افزوده اقتصادی فراوان است، اما این شرکت این پروژه ها را نه تنها از منظر سود و صرفه اقتصادی، بلکه برای آسایش و حفظ سلامت ساکنان حوزه فعالیت خود اجرا می کند.

جمع آوری گازهای همراه نفت نمایانگر اهتمام و توجه وزارت نفت به مسائل محیط زیستی است. در کنار این اقدام ها رویکرد دیگر وزارت نفت این است که با هدف حمایت از شرکت های دانش بنیان، بسته های پیشنهادی تازه برای کارهای نوآورانه و خلاقانه در نظر گیرد که مسیر مهمی در راه رویکرد مناسب زیست محیطی و در سطحی کلان تر توجه به مسئولیت اجتماعی است که وزارت نفت در برابر آن مسئول بوده و نباید از محیط پیرامون خود غافل باشد.

عزم مجلس برای ساماندهی گازهای مشعل
افزون بر وزارت نفت، مجلس شورای اسلامی نیز از مساله جمع آوری گازهای همراه غافل نمانده و کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی چندی قبل بررسی و ساماندهی گازهای مشعل در این کمیسیون با حضور مسؤولان وزارت نفت در برنامه داشت.

به گفته مصطفی نخعی، سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، حجم گازهای مشعل در کشور رقمی حدود ۶۱ میلیون مترمکعب و ارزش سالانه این گازها نزدیک به ۴ میلیارد دلار است که براساس برنامه ریزی شرکت ملی نفت ایران، ۱۴ طرح با سرمایه گذاری ۵ میلیارد دلاری برای ساماندهی این موضوع اختصاص یافته است. در کنار این موارد، طبق اعلام او، جمع آوری گازهای مشعل در بودجه سالانه کشور نیز مورد توجه قرار گرفته و برنامه ریزی های مطلوبی برای جمع آوری آن انجام شده است و اراده برای انجام کار نیز وجود دارد.

راهی که آغاز شد

شرکت ملی نفت ایران از سال ۱۳۸۵ پس از تأیید الحاق ایران به پروتکل کیوتو از سوی شورای نگهبان و تعیین مرجع صلاحیت دار ملی با برخورداری مجتمع های بزرگ صنعتی در بخش تولید نفت و گاز که قابلیت بسیار خوبی برای استفاده از مکانیزم توسعه پاک در طرح ها و

جواد اوجی، وزیر نفت با اعتقاد به اینکه جلوگیری از سوزاندن گازهای همراه نفت به عنوان سرمایه ای غنی تلقی می شود، بنا دارد در این حوزه با توانمندی شرکت ها در چهار تا پنج سال آینده، طرح های جلوگیری از سوزاندن گازهای همراه نفت و مشعل را به سرانجام برساند و از گازهای همراه به عنوان خوراک برای واحدهای صنعتی، به ویژه صنعت پتروشیمی بهره گرفته شود. او با اشاره به رتبه سوم ایران در زمینه سوزاندن گازهای همراه، این رتبه را ضعفی بزرگ خوانده و گفته است که بی شک نسل های آینده ما را نخواهند بخشید.

به هر رو اگرچه در دوره های مختلف شاهد اجرای طرح های مختلف در زمینه جمع آوری گازهای همراه بوده ایم، اما به نظر می رسد هنوز در ابتدای راه هستیم و معطل ماندن برخی از طرح های مهم رتبه بندی مناسبی برای ایران رقم نزده است. کارشناسان در بیان موانع آن عوامل مختلفی را دخیل می دانند که از جمله آنها در کنار موضوع مهم پراکندگی جغرافیایی واحدهای بهره برداری صنعت نفت کشور، فرسودگی تأسیسات، مشکلات سیاست گذاری، لحاظ نشدن قوانین تنبیهی و تشویقی، عدم دستیابی به فناوری های مورد نیاز در این عرصه و مهم تر از همه منابع مالی مورد نیاز قابل ذکر است. با این حال در سال های اخیر شرکت های داخلی به این عرصه ورود کرده تا دوشادوش صنعت نفت سهمی قابل توجه در جمع آوری گازهای مشعل داشته باشند.

باید اشاره داشت که موضوع مهم جمع آوری گازهای همراه در برنامه جواد اوجی نیز مورد توجه قرار گرفته است و او در بخش چالش های پیش روی صنعت نفت ایران به عدم تعیین تکلیف گازهای مشعل به منظور کاهش گازسوزی نیز اشاره داشته و افزون بر آن مرور برنامه های او سرفصل تعیین تکلیف گازهای مشعل و حذف گازسوزی با به کارگیری روش های جدید فنی، مالی و قراردادی گنجانده شده است. آنگونه که در نظر گرفتن رقم سرمایه گذاری قابل توجه از سوی وزارت نفت برای پروژه های

با اجرای این پروژه ها از سوزانده شدن سالانه

9

میلیارد مترمکعب
گازهای همراه نفت و
رها شدن سالانه ۳۳
میلیون تن دی
اکسیدکربن جلوگیری
می شود

می شود. این طرح دارای ۸ پروژه فرعی شامل تأمین چهار دستگاه توربین TB-۴۰۰۰ جهت کارخانه های گاز و گاز مایع ۷۰۰ و ۸۰۰، بهینه سازی ردیف های تراکم ایستگاه های تقویت فشار آماک، بهینه سازی توربین های رولز رویس شامل سیستم کنترل و سوخت، افزودن دو دستگاه توربو کمپرسورهای کارخانه های گاز و گاز مایع ۷۰۰ و ۸۰۰، تعویض کمپرسورهای اینگرسولند فرسوده به همراه گرداننده ها در ایستگاه های تقویت فشار اهواز/مارون، بهسازی مشعل ها در شرکت بهره برداری نفت و گاز کارون، تعویض شبکه خطوط لوله انتقال شرکت مارون و تعویض ۳۵ کیلومتر خط لوله گاز همراه زیلایی به واحد اهواز-۲ است.

۲۵۰ میلیون فوت مکعب گاز پروژه داریم. دانشی گفت: مزیت مهم این طرح ها این است که افزون بر جمع آوری گازهای همراه، صرفه اقتصادی و سودآوری برای کشور نیز دارد و همکاران ما باید برای حلقه های تکمیلی برنامه ریزی کنند تا بتوانیم صنعت نفت پاکی را در آینده شاهد باشیم.

طرح های مهم در راه است

شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب با هماهنگی شرکت ملی نفت ایران اجرای برخی پروژه های جمع آوری گازهای همراه را در قالب قراردادی به شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس واگذار کرده است. براساس این قرارداد، بخشی از پروژه های مربوط به جمع آوری گازهای همراه که هم اکنون به مشعل ارسال می شود و همچنین پروژه های مربوط به خرید تجهیزات و کالای مورد نیاز، به شرکت مذکور واگذار شده است.

با تکمیل این پروژه ها بخش عمده ای از گازسوزی های میادین آغا جاری، رامشیر، پازنان، رگ سفید و مارون در استان های خوزستان، کهگیلویه و بویر احمد و بخشی از استان بوشهر مرتفع خواهد شد. مطابق قرارداد با شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس حدود ۵۹۳ میلیون فوت مکعب در روز از گازهای مشعل با هزینه ای نزدیک به ۱۱۰۹ میلیون دلار و در مدت زمان ۴۲ ماه از مردادماه سال جاری جمع آوری خواهد شد.

در این طرح علاوه بر جمع آوری گازهای مشعل، حدود ۱۴۹۷ هزار تن در سال ترکیبات سنگین تر از اتان به دست خواهد آمد که ارزآوری قابل توجهی در پی خواهد داشت.

برای اجرای این قرارداد پروژه های احداث ایستگاه جدید تزریق گاز گچساران، احداث ایستگاه های پیش تراکم کارخانه های گاز و گاز مایع، احداث پیش تراکم بازگردانی، برق رسانی به واحد پیش تراکم کارخانه گاز و گاز مایع ۹۰۰ و به واحدهای پیش تراکم کارخانه گاز و گاز مایع ۱۰۰۰ و بازگردانی پازنان، احداث ایستگاه جدید تزریق گاز بی بی حکیمه، جمع آوری گازهای مازاد مرحله ۹ واحد بهره برداری گچساران ۱ و ۲، جمع آوری گازهای خروجی مخزن بهره برداری واحد گچساران ۱ و ۲ واحداث ۲۰ کیلومتر خط لوله ۸ اینچ از ۱۲۰۰ به چند راهه ۹۰۰ تعریف شده است.

قرارداد جمع آوری گازهای همراه نفت

قرارداد دیگر که کارهای آن شروع شده است، به ارزش حدود ۲۰۰ میلیون دلار با شرکت پتروشیمی مارون به امضا رسیده است که در قالب آن گازهای منطقه مارون و اهواز یعنی مناطق مرکزی استان خوزستان به میزان بیش از ۲۰۰ میلیون فوت مکعب در روز جمع آوری

زندگی می کنیم به مسائل محیط زیستی توجه داشته باشیم. مدیرکل اچ اس ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت، رعایت اصل توسعه متوازن را در فعالیت های صنعت

نفت یادآور شد و گفت: در طرح های توسعه باید برنامه ریزی داشت و بدون آن با مشکل روبه رو خواهیم شد و در صورتی که برنامه ریزی وجود داشته باشد، به توسعه پایدار خواهیم رسید و محیط زیست آسیب نخواهد دید.

جمع آوری ۸۰ درصد گازهای مشعل

علیرضا دانشی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب نیز در این آیین با بیان اینکه پروژه های محیط زیستی در این شرکت با هدف تکمیل زنجیره ارزش اجرا می شوند، اظهار کرد: پروژه های که افتتاح شد، یکی از پروژه های با ارزش محیط زیستی است که انجام چنین پروژه هایی باید از دیرباز انجام می شد، هر چند شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب پروژه های پرشماری را در این بخش انجام داده است. وی افزود: بیش از ۸۰ درصد گازهای مشعل جمع آوری شده و تلاش ما اکنون برای جمع آوری گازهای مشعل باقیمانده است.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب بیان کرد: در فصل جدید فعالیت شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در حوزه های مختلف مالی، محیط زیستی و... تلاش ها معطوف به تکمیل زنجیره ارزش خواهد بود.

دانشی ادامه داد: با ویژگی هایی که صنعت نفت دارد، تحریم و نبود سرمایه نباید مانعی برای انجام چنین پروژه هایی باشند و می توان با ابتکار عمل و مدیریت صحیح وضع کنونی را بهبود بخشید.

وی با اشاره به ضرورت وجود مشعل گفت: وجود مشعل برای تأسیسات نفت و گاز اجتناب ناپذیر است و برای اطمینان از عملکرد یک سیستم فنی، به ویژه در زمان تعمیرات اساسی و قطع برق ضروری است، اما باید برای همین موارد هم فکر و ایده جدید داشت.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب به پروژه های دیگر برای جمع آوری گازهای همراه اشاره کرد و افزود: اکنون روزانه ۶۰۰ میلیون فوت مکعب گاز مناطق گچساران و آغا جاری با ارسال به پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج فارس جمع آوری می شود و در مناطق کارون و بخشی هم از مارون نیز برای جمع آوری روزانه

پروژه های جدید جمع آوری گازهای مشعل

۳ پروژه جمع آوری گازهای مشعل مناطق نفت خیز جنوب که هفته گذشته در مراسمی با حضور مدیرکل اچ اس ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت، مدیرکل محیط زیست خوزستان و مدیران ارشد مناطق نفت خیز جنوب رونمایی شد، شامل واحدهای بهره برداری مارون ۶، منصوری و مارون-۲ است که با هدف جلوگیری از سوزاندن ۱۴۰۲ میلیارد فوت مکعب گاز در سال اجرا شده است.

پروژه جمع آوری گازهای همراه مشعل واحد بهره برداری مارون ۶، طی قراردادی ۵ ساله واگذار شده است تا یک شرکت خصوصی، روزانه ۱۴ میلیون فوت مکعب گاز مشعل را از شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب خریداری کند و برای استفاده در دیگر فرآیندهای صنعتی، فرآوری کند و به استفاده برساند.

پروژه بازبایی گازهای ارسالی به مشعل واحد بهره برداری مارون ۳ نیز طی قراردادی ۵ ساله واگذار شده است تا با سرمایه گذاری ۸ میلیون دلاری، روزانه ۱۲ میلیون فوت مکعب گازهای مشعل این واحد جمع آوری شود.

پروژه بازبایی گازهای ارسالی به مشعل واحد بهره برداری منصوری نیز که در آستانه بهره برداری است طی قراردادی ۵ ساله اجرا شد که با سرمایه گذاری ۹ میلیون دلاری، جمع آوری روزانه ۷ میلیون فوت مکعب را هدف گذاری کرده است.

سرمایه گذاری ۵ میلیارد دلاری وزارت نفت

مظاهر انصاری، مدیرکل اچ اس ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت در این آیین از سرمایه گذاری ۵ میلیارد دلاری این وزارتخانه برای پروژه های جمع آوری گازهای همراه نفت خبر داد و گفت: اختصاص این رقم اعتبار نشان از اهتمام و توجه وزارت نفت به مسائل محیط زیستی این منطقه دارد.

وی اظهار کرد: با اجرای این پروژه ها از سوزانده شدن سالانه ۹ میلیارد مترمکعب گازهای همراه نفت و رها شدن سالانه ۳۳ میلیون تن دی اکسید کربن جلوگیری می شود که این رقم معادل ۳ تا ۴ درصد کل تولید دی اکسید کربن کشور است که از این نظر کار بسیار بزرگی به شمار می آید.

مدیرکل اچ اس ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت افزود: تعدادی از این پروژه ها کوتاه مدت و تعدادی بلندمدت هستند که امیدواریم همه آنها تا پایان سال ۱۴۰۴ تکمیل شوند و برگ زرین دیگری در کارنامه افتخارات وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران ثبت شود.

انصاری با اشاره به سیاست های جدید این وزارتخانه در زمینه محیط زیست گفت: وزارت نفت برای حمایت از شرکت های دانش بنیان بسته های پیشنهادی تازه برای کارهای نوآورانه و خلاقانه در نظر گرفته است. وی افزود: پروژه های محیط زیست در زمینه مسئولیت اجتماعی است و ما موظف و مسؤولیم در جایی که

پیشتازی نفت

در ارتقای مهارت آموزی معلمان

این دوره‌های آموزشی ویژه معلمان مقاطع ابتدایی، متوسطه اول و دوم و همچنین برای دبیران علاقه‌مند به تدریس کلاس‌های کنکور برگزار شده است. مدرسین این دوره‌ها نیز استادان برجسته آموزشی کنکور هستند. تعداد آموزگاران مقطع ابتدایی شرکت‌کننده در دوره‌ها ۸۹۴ نفر است. حال اگر بخواهیم بر اساس تعداد نفر، دوره و پایه در نظر بگیریم، این رقم به ۱۳۶۶ نفر افزایش می‌یابد. اما در خصوص سطح مهارت آموزی دبیران متوسطه اول، تعداد شرکت‌کنندگان در دوره‌ها ۳۶۱ نفر بوده است و اگر بخواهیم بر اساس تعداد نفرات شرکت‌کننده در همه دوره‌ها در نظر بگیریم، این رقم بالغ بر ۴۴۷ نفر بوده است. ارتقای مهارت حرفه‌ای دبیران مقاطع متوسطه دوم نیز از دیگر گروه‌های متقاضی دوره‌های مهارت آموزی هستند که تعداد دبیران شرکت‌کننده در این دوره‌ها بالغ بر ۴۲۱ نفر است که باز اگر بخواهیم بر اساس کل تعداد نفرات شرکت‌کننده در این دوره‌ها را لحاظ کنیم، رقم ۴۵۸ نفر خواهد بود که بر این اساس تعدادی از دبیران متوسطه دوم به علت اینکه چندین درس را تدریس می‌کنند، در بیش از یک دوره شرکت داشته‌اند.

ارزیابی این دوره‌ها بر اساس نظرسنجی فراگیران و نیز بر اساس آزمون پیش و پس از اجرا انجام شده است که در نظرسنجی فراگیران عواملی از جمله تسلط علمی مدرس، رفع ابهام‌ها، تفهیم مطالب، تعامل با مخاطب، زمان برگزاری، مدت دوره، ایجاد شوق علمی، مدیریت دوره، امکانات و خدمات و در نهایت کیفیت و اثربخشی دوره برای هر یک از دروس انتخابی مدنظر بوده است. بر اساس محاسبه مجموع امتیازات دوره توانمندسازی برای معلمان مقاطع ابتدایی، این دوره‌ها امتیاز ۹۸ از ۱۰۰ را به خود اختصاص داده‌اند و این در حالی است که امتیاز ۹۸/۶۰ از ۱۰۰ به آموزگاران مقاطع متوسطه اول اختصاص یافته است. اما ارزشیابی‌های به عمل آمده درباره پیش و پس از اجرای طرح نشان می‌دهد در نتیجه اجرای این دوره‌ها میزان توانمندی دبیران شرکت‌کننده مقاطع متوسطه اول از ۷۶/۱۴ به ۹۵/۸۵ افزایش یافته است. به عبارت دیگر ۱۹/۷۱ درصد به توانایی این دبیران افزوده شده است. همچنین بر اساس محاسبه مجموع امتیازات دوره، دبیران مقاطع متوسطه دوم امتیاز ۹۸/۴۰ از ۱۰۰ را به خود اختصاص دادند و ارزشیابی‌های به عمل آمده در زمان پیش و پس از اجرای طرح نشان می‌دهد در نتیجه اجرای این دوره‌ها میزان توانمندی دبیران شرکت‌کننده از ۷۶/۱۸ به ۹۴/۹۸ افزایش یافته است. به عبارت دیگر ۱۸/۸۰ درصد به توانایی دبیران متوسطه دوم افزوده شده است.

ایران در میان ۱۰ کشور نخست ذخیره کننده گاز در جهان

ذخیره سازی
یک میلیارد و
۷۰۰ میلیون مترمکعب
گاز در شور یجه

ارزش
ذاتی ذخیره سازی
در صنعت گاز

تاریخچه و اهمیت
ذخیره سازی گاز طبیعی
در جهان

توزیع ۸۸۰ میلیون
مترمکعب گاز به مخزن
سراجه

صنعت گاز به واسطه وجود
ذخیره سازی در قالب افزایش کارایی،
افزایش اطمینان، میزان رضایت مندی و در نتیجه
رشد بازار سود قابل ملاحظه ای داشته است.
ذخیره سازی زیرزمینی، عنصری حیاتی در صنعت گاز
طبیعی به شمار می رود. زمانی که در فصل زمستان، مصرف گاز
به اوج خود می رسد، گاز ذخیره شده مازاد بر مصرف در فصول
گرم پشتمانه قابل اطمینانی خواهد بود تا بتوان با آرامش خاطر با
هر گونه نارسایی در امر تولید و حوادث غیرمنتظره که منجر به
کاهش تولید گاز می شود، به خوبی مقابله کرد. به عبارت دیگر،
ذخیره سازی باعث افزایش راندمان تولید و توزیع خواهد شد،
به این شکل که به جای افزایش تعداد جادها و تاسیسات
سطح الارضی در زمستان، با ذخیره سازی گاز در فصل
تابستان و برداشت میزان مورد نیاز در زمستان،
روند تقریباً ثابتی در تولید سالانه حاکم
خواهد شد.

اولین تجربه موفق
ذخیره سازی زیرزمینی گاز در جهان در
سال ۱۹۱۵ میلادی در ایالت انتاریو کشور کانادا
در بخش ویلندکاتی در یک مخزن گازی تخلیه شده
صورت گرفت. رشد متعادل تعداد پروژه های ذخیره سازی تا
سال ۱۹۵۰ همچنان ادامه یافت تا اینکه تعداد مخازن از ۸۰ به
۱۲۵ مخزن با ظرفیت ۷۷۴ میلیارد فوت مکعب جهش داشت.
امروزه بیش از ۷۱۵ ساختار و تاسیسات ذخیره سازی در ۳۸ کشور
از جمله آمریکا، روسیه، کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، فنلاند،
اسلوواکی، اتریش و... با حجم گاز عملیاتی ۳۹۳ میلیارد مترمکعب
وجود دارد. ایالات متحده آمریکا بالاترین حجم گاز عملیاتی را
دارد و بعد از آن روسیه، اوکراین و آلمان قرار گرفته است. بر
این مینا سهم حجم گاز عملیاتی در اروپای شرقی ۴۲
درصد آمریکای شمالی و جنوبی ۳۵ درصد، اروپای
غربی ۱۹ درصد، خاورمیانه و آسیا هر یک ۲
درصد است.

را مین
حاکمی، مدیر عامل
شرکت نفت مناطق مرکزی ایران
نیز با بیان اینکه در چهار ماه پایانی
سال، روزانه ۱۶ میلیون مترمکعب گاز از
میدان سراجه قم باز تولید خواهد شد، افزود:
امسال در مجموع ۸۸۰ میلیون مترمکعب گاز
به مخزن سراجه قم تزریق شده که با
مجموع گازهای باقیمانده در این مخزن،
به یک میلیارد و ۲۲۰ میلیون
مترمکعب می رسد.

بیشتر
سوخت خانگی و تاسیسات صنعتی کشور
از طریق شبکه سراسری گاز تأمین می شد و همه ساله در فصل
سرما که در مدت کوتاهی، مصرف سوخت به طور ناگهانی بالا می رود، شبکه
انتقال و توزیع، توان جبران این میزان افزایش مصرف را نداشت. باید به این نکته هم توجه
کرد که ساخت تاسیسات عظیم فراورش و خطوط انتقال چند هزار کیلومتری گاز، از میادین گازی
جنوب کشور تا محل های مصرف نیز برای جبران کمبود چند روزه گاز، اقتصادی نبود. از این رو شرکت
ذخیره سازی گاز طبیعی به منظور تأمین بخشی از کمبود گاز کشور در فصل زمستان، پروژه ای را با عنوان «احداث
تاسیسات فراورش، تزریق و ذخیره سازی گاز طبیعی در میدان شور یجه» به صورت EPC اجرا کرد. مخزن شور یجه در
شمال شرق کشور واقع در استان خراسان رضوی در فاصله ۵ کیلومتری پالایشگاه شهید هاشمی نژاد (۱۶۰ کیلومتری جاده
مشهد-سرخس) که یک مخزن گازی تخلیه شده محسوب می شود، به عنوان گزینهای مناسب برای تبدیل به مخزن ذخیره سازی
گاز مورد توجه و مطالعه قرار گرفته است. گاز مورد نیاز برای تزریق در این مخزن زیرزمینی، از گاز خروجی پالایشگاه شهید هاشمی نژاد،
گاز در یافتی از خط لوله سراسری (IGAT) و از گاز وارداتی از کشور ترکمنستان، از طریق خط لوله انتقال از سرخس-مشهد برداشت
می شود و پس از فشارافزایی در تاسیساتی که در جوار پالایشگاه شهید هاشمی نژاد احداث شده، برای تزریق به مخزن در خروجی واحد
مورد استفاده قرار می گیرد. میدان خانگیران با حفر چاه ۱- در اوایل سال ۱۹۶۸ میلادی (اواخر سال ۱۳۴۶ شمسی) کشف شد. حفاری
چاه های توصیفی بعدی، وجود حجم متناهی گاز شیرین و ترش را در سه سازند بهره ده میدان خانگیران مشخص کرد. تولید گاز از میدان
خانگیران، برای اولین بار در تابستان سال ۱۳۵۳ و از شور یجه-B که حاوی گاز شیرین بود، شروع و سپس در زمستان سال ۱۳۶۲ بهره برداری
گاز ترش از مخزن مزدوران آغاز شد که پس از شیرین سازی به مصارف صنعتی و خانگی می رسد. افزایش مصرف گاز باعث شد که سازند
شور یجه-D نیز از زمستان سال ۶۶ به تولید آورده شود. متوسط نسبت مایعات گازی به واحد گاز تولیدی در طول تاریخچه، برابر با ۵۶.۴
مترمکعب بر میلیون مترمکعب گزارش شده است. در بررسی تاریخچه فشار چاهها، اختلاف فشار قابل توجهی بین چاهها وجود دارد که
این موضوع، بیانگر ارتباط سطحی محدود به علت تراوایی کم سنگ مخزن است. تزریق گاز به مخزن شور یجه-D از اردیبهشت سال
۱۳۹۳ در ۵ حلقه چاه تزریقی آغاز شده است. دبی گاز تزریقی در آغاز تزریق به میدان، حدود ۳.۶ میلیون مترمکعب در روز بود و
این نرخ تزریق با اختصاص تعداد چاه های بیشتر به امر تزریق اختصاص خواهد یافت. فشار گاز تزریقی به میدان، مطابق آنچه در
مطالعات به دست آمده، معادل ۳۱۰ بار است. در حال حاضر به گفته کارشناسان، با احتساب حجم قابل ذخیره در میادین
سراجه و شور یجه، ایران در بین ۱۰ کشور اول باشگاه ذخیره سازان گاز جهان قرار گرفته است. به گفته یحیی فیضی،
سرپرست شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، در روزهای گرم تابستان که شاهد مصرف کمتری از سوی مشترکان
هستیم، روزانه به طور میانگین، حدود ۱۰ میلیون مترمکعب گاز به مخزن شور یجه تزریق می شود که این موضوع،
حاکم از نقش کلیدی ذخیره سازی تابستانی در تأمین گاز فصل زمستان است. سرپرست شرکت پالایش گاز
شهید هاشمی نژاد تصریح کرد: از ابتدای امسال تاکنون برای پایداری تولید، حدود یک میلیارد و ۷۰۰
میلیون مترمکعب گاز به مخزن شور یجه تزریق شده که با برداشت گاز ذخیره شده و مقدار گاز
فراورش شده در این پالایشگاه، آمادگی برای تولید پایدار و حداکثری گاز زمستانی
به منظور تأمین گاز مورد نیاز مصرف کنندگان و پشتیبانی از صنایع در
این منطقه از ایران به طور کامل وجود دارد.

مهناز محمدقلی | ذخیره سازی گاز

طبیعی در مخازن زیرزمینی، امروزه به ذخایر استراتژیک
کشورها تبدیل شده و نقشی مهم در برقراری توازن بین عرضه و تقاضا
در فصول مختلف سال، تأثیرگذاری بیشتر بر بازارهای جهانی انرژی و اجرای به
موقع تعهدات بین المللی صادرات گاز کشور ایفا می کند. در گزارش پیش رو، نگاهی به
وضعیت ذخیره سازی گاز طبیعی در ایران داشته ایم که در ادامه می خوانید. ۲۱ درصد ذخایر گازی
جهان، در خاورمیانه قرار دارد، از این رو این منطقه با احتساب ۴۲.۲ تریلیون مترمکعب ذخایر گازی، نقشی
تعیین کننده در ترانز هیدروکربوری جهان ایفا می کند. در میان کشورهای خاورمیانه، ایران با برخورداری از
حدود ۳۳.۲ تریلیون مترمکعب ذخایر اثبات شده گاز جهان، رتبه چهارم در میان مصرف کنندگان گاز طبیعی در
جهان را به خود اختصاص داده که موضوع، نشان از حجم بالای مصرف گاز طبیعی در این کشور دارد. در حال حاضر،
بیش از ۹۵ درصد مردم کشور ایران، از نعمت گاز برخوردار هستند. حال آنکه برنامه ریزی برای افزایش برخورداری
بخش های مختلف صنعتی، نیروگاهی و خانگی در دستور کار قرار دارد. به گفته کارشناسان، تولید گاز ایران در ۱۵ سال
گذشته، نزدیک به سه برابر شده و فعالیت های استخراج و تولید گاز در حوزه پارس جنوبی، نقش اصلی را در این تحول عمده
ایفا کرده اند. انتخاب های ایران در زمینه گاز عبارت است از: مصرف داخلی، صادرات به صورت گاز، تبدیل گاز به محصولات
ارزش افزوده از طریق پتروشیمی و فولاد، تزریق گاز به حوزه های نفتی با هدف ارتقای بهره وری و بالا بردن فشار حوزه های نفتی
و ذخیره سازی گاز طبیعی است. کارشناسان اقتصادی انرژی بر این عقیده هستند که با برنامه ریزی صحیح و اصولی، ایران می تواند
از گاز خود برای تمام مصارف فوق استفاده کند. یکی از روش هایی که ایران توانسته به افزایش تقاضای گاز مصرف کنندگان خود
پاسخ دهد، بهره گیری از ظرفیت ذخیره سازی گاز طبیعی در مخازن ذخیره سازی است. از سوی دیگر وجود ساختارهای طبیعی
متنوع و عظیم هیدروکربوری در ایران که بندرت در کشورهای دیگر وجود دارد، می تواند با تبدیل و توسعه به مخازن ذخیره سازی
گاز در مسیر ارتقای این صنعت و تضمین عرضه مداوم و پایدار گاز طبیعی از ایران در عرصه بین المللی اثرگذار باشد. صنعت
ذخیره سازی گاز طبیعی، پدیده ای استراتژیک بوده که زمینه دستیابی به اهداف مهمی همچون افزایش سهم گاز طبیعی
در سبد انرژی کشور، صادرات و تزریق گاز به مخازن نفتی کشور را مهیا کرده است. توسعه ۲ پروژه عملیاتی و
امکان سنجی ذخیره سازی در ۴ ساختار دیگر در مدت کمتر از یک دهه، رگوردی بی نظیر در جهان محسوب می شود.
هم اکنون دو مخزن سراجه و شور یجه در مرکز و شمال شرق ایران، تنها مخازن ذخیره سازی گاز طبیعی هستند
و قاعده ذخیره سازی گاز در مخازن، تزریق در هشت ماه ابتدایی و برداشت در چهار ماه پایانی هر سال
است. در حال حاضر به گفته محمدرضا جولایی، مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران، مخازن
ذخیره سازی گاز طبیعی ایران، وارد دومین فاز برنامه از پیش تعیین شده آن شده است.
هم اکنون ۴ میلیارد مترمکعب ذخیره سازی گاز در مخازن ذخیره سازی سراجه و
شور یجه در مناطق شمال و شمال شرق کشور انجام شده که این موضوع،
نقشی اثرگذار در تأمین گاز مورد نیاز مصرف کنندگان گاز در
ایران دارد.

کارکنان منطقه در سامانه پایش سلامت کارکنان صنعت نفت، هماهنگی با بهداشت و درمان صنعت نفت اصفهان و استان‌های همجوار به‌منظور پوشش واکسیناسیون کارکنان منطقه از دیگر اقدام‌ها به‌شمار می‌آید.

تاکنون ۱۷۱۲ نفر از کارکنان (۹۹ درصد) در اول و ۱۶۷۹ نفر (۹۷/۱ درصد) نیز در دوم واکسن را دریافت کرده‌اند.

«تاکنون اقدام‌های متنوعی در حوزه بومی‌سازی تجهیزات منطقه انجام شده است. لطفاً گزارشی از مهم‌ترین اقدام‌های منطقه در این حوزه ارائه کنید.

به‌منظور داخلی‌سازی قطعات و تجهیزات مورد نیاز منطقه، پس از نیازسنجی اولیه از واحدهای مختلف، موارد در کمیته راهبری خودکفایی بررسی و برنامه خودکفایی منطقه در سال ۱۴۰۰ به تصویب رسید. این برنامه مشتمل بر حدود ۵۰ ردیف برنامه بوده و ساخت بیش از ۷۰۰ قطعه را در دستور کار دارد. از مهم‌ترین موارد برنامه می‌توان به ساخت ۵۶۳ قطعه از قطعات مورد استفاده در اورهال توربین Zorya DU۸۰ و نیز ۶۷ مورد از قطعات کمپرسور sumy تیب ۲ و ساخت hp pump توربین زمینس، مهندسی مجدد و ساخت oil mist fan توربین زمینس، ساخت flame scanner محفظه احتراق توربین زمینس اشاره کرد.

یکی از مهم‌ترین و راهبردی‌ترین پروژه‌های خودکفایی منطقه، طراحی، لاجیک‌نویسی و اجرای سیستم کنترل توربین NP بوده که برای نخستین بار در سطح شرکت ملی گاز در حال اجراست.

«ساخت پمپ فشار قوی سیستم روغن‌کاری توربین تأسیسات تقویت فشار گاز از جمله برنامه‌های راهبردی منطقه به‌شمار می‌آید. لطفاً در این خصوص توضیحاتی ارائه کنید.

این پمپ از تجهیزات بسیار حیاتی در سیستم روغن‌کاری توربین زمینس بوده که علاوه بر وظیفه روانکاری، نقش بسیار مهمی نیز در خنک‌کاری بیرینگ شماره دو که نزدیک به محفظه احتراق است، ایفا می‌کند. پمپ‌های نوع پیچی (Screw) به دلیل فواصل بسیار کم میان قطعات ثابت و دوار و انطباقات میلیمتری، ساختار پیچیده‌ای دارند، ساخت این پمپ‌نشان از توانمندی شرکت‌های داخلی دارد.

«با توجه به گستردگی منطقه تحت پوشش، چگونه با ذی‌نفعان (گازهای استانی) ارتباط برقرار می‌کنید. آیا جلساتی برای هماهنگی بیش از پیش به‌صورت روتین برگزار می‌شود؟

با شرکت‌های گاز استانی تعاملات زیادی داریم که این روابط در قالب جلسات مشترک و همچنین جلسات بین‌معاونت‌ها و واحدهای متناظر هردو شرکت و منطقه صورت می‌گیرد و گاهی نیز تلفنی یا در قالب مکاتبات همچنین با سایر ذی‌نفعان نیز با شرکت در جلسات استانداری‌ها، فرمانداری‌ها، بخشدارهای، شهرداری‌ها، ادارات راه و مسکن و شهرسازی، بنیاد مسکن و غیره در سطح حوزه استحفاظی (محدوده عملیاتی) انجام می‌گیرد.

«با توجه به تجربه وقوع سیل در سال‌های گذشته چه اقدام‌هایی برای ایمن‌سازی و مقاوم‌سازی شبکه و تأسیسات انجام شده است؟

ایجاد سیل‌بند، دیوارهای حایل، پاکسازی آبروها، تقویت ساپورت و تکیه‌گاه‌های خطوط لوله و تأسیسات تقویت فشار، تحویل یک دستگاه پمپ لجن‌کش به روسای تعمیرات هر یک از تأسیسات و استقرار یک دستگاه لودر در تأسیسات با پتانسیل ورود سیلاب از جمله اقدام‌های این منطقه برای ایمن‌سازی و مقاوم‌سازی شبکه و تأسیسات به‌شمار می‌آید.

«علاوه بر تعمیرات اساسی برنامه‌ریزی شده، اقدام‌های دیگری برای آمادگی فصل سرد سال اجرایی شده است؟

پایش وضعیت و انجام بازرسی‌های پیشگیرانه و پیش‌بینانه کلیه تجهیزات تأسیسات، نشت‌یابی خطوط لوله تحت پوشش منطقه، شناسایی نشتی و رفع نشتی نقاط پرخطر، رادیوگرافی، بازرسی و تعمیرات خط چهارم سراسری براساس نتایج پیگرانی هوشمند، پیگرانی هوشمند خطوط ۱۰ و ۱۲ اینچ و تعمیرات مورد نیاز بر اساس نتایج پیگرانی، بررسی وضعیت سیستم حفاظت کاتدیک در منطقه، تنظیم ترانس‌ها و رفع عیوب، بررسی وضعیت پوشش خطوط لوله و انجام پروژه‌های تعویض / ترمیم پوشش، تهیه مواد مصرفی قطعات یدکی و تجهیزات پشتیبان جهت آمادگی عملیات، تست عملکرد و بررسی وضعیت شیرهای بین‌راهی از جمله برنامه‌ها و فعالیت‌های این منطقه برای آمادگی بیش از پیش عبور از زمستان به‌شمار می‌آید.

پیش‌بینی کارکرد خطوط و تأسیسات با حداکثر ظرفیت و بدون واحد پشتیبان و آماده‌سازی رابط‌ها و سایر تجهیزات، تجهیز مجتمع تأسیسات تقویت فشار گاز پاتاوه به برق پایدار شبکه، تعمیرات و بازسازی تمامی تجهیزات و ماشین‌آلات سبک و سنگین ساختمانی و عملیاتی منطقه، تسطیح مسیر، ایمن‌سازی مسیر خطوط لوله تحت پوشش، کنترل حریم خطوط لوله و رفع تجاوزات به حریم، ایجاد سیل‌بند، دیوارهای حایل، پاکسازی آبروها، تقویت ساپورت و تکیه‌گاه‌های خطوط لوله و تأسیسات تقویت فشار، از دیگر اقدام‌ها در این زمینه است.

«آیا علاوه بر تعمیرات اساسی امسال، برنامه مهم و کلان تعمیراتی در برنامه دارید؟

تعمیرات ۲۵۰۰۰ ساعت ۴ دستگاه توربین زار یا مدل DU۸۰، احداث L/R و ایستگاه شیر بین‌راهی خط ۴۰ اینچ نیروگاه شهید منتظری اصفهان؛ احداث شبکه انتقال برق پایدار تأسیسات تدوشن، بخشی از فعالیت‌های کلان تعمیراتی این منطقه به‌شمار می‌آید.

«با توجه به تداوم شیوع کرونا، چه اقدام‌هایی برای مدیریت فعالیت‌های عملیاتی تعریف شده است؟ واکسیناسیون کارکنان منطقه در چه مرحله‌ای قرار دارد؟

در این حوزه اقدام‌های قابل توجهی شامل برگزاری ۲۷ جلسه کمیته راهبردی سلامت و کارشناسی تخصصی پیشگیری و کنترل Covid ۱۹ در منطقه از ابتدای شیوع این ویروس، تدوین برنامه مدون برای گندزدایی سرویس‌های ایاب و ذهاب و خودروهای استیجاری سطوح ساختمان‌ها مطابق مقررات بهداشتی و با توجه به امکانات منطقه، آموزش رانندگان، کارکنان نظیفات، آبدارخانه‌ها و رستوران‌ها در سطح منطقه در مورد بهداشت فردی، بهداشت عمومی، بهداشت محیط و روش‌های گندزدایی، تهیه اقلام بهداشتی شامل مواد گندزدا، ماسک، ترمومتر مادون قرمز و پالس اکسی‌متر و توزیع آن در سطح منطقه، مدیریت زمان حضور کارکنان و همچنین نظارت بر رعایت فاصله اجتماعی در سطح منطقه، ابلاغ الزام‌های بهداشتی در مراکز سرو مواد غذایی و آشامیدنی در سطح منطقه و پیگیری و نظارت بر حسن انجام آن و مدیریت تردد کارکنان به‌منظور جلوگیری از ایجاد تجمعات و مأموریت‌های غیرضرور انجام شده است.

همچنین تریاز همکاران اقماری قبل از اعزام به تأسیسات (در محل پایانه) و نیز قبل از ورود به تأسیسات، پیگیری سلامت همکاران مبتلا و یا مشکوک به علائم بیماری کووید ۱۹ (به همراه خانواده‌هایشان)، تهیه لیست کارکنان منطقه با بیماری زمینه‌ای (رسمی، قرارداد مدت معین، قرارداد مدت موقت، ارکان ثالث و بیمانکار) و اعلام به روسای مربوطه جهت ترخیص نامبردگان، اطلاع‌رسانی و ثبت نام کلیه

«چند کیلومتر خط لوله گاز، تأسیسات تقویت فشار و مرکز بهره‌برداری در منطقه فعال است؟

حدود ۵۲۰۰ کیلومتر خط لوله به میزان ۱۶۰۱۰۵/۰۴۶ اینچ کیلومتر در حوزه ۸ مرکز بهره‌برداری خطوط لوله اصلی و یک مرکز فرعی، همچنین ۱۸ تأسیسات تقویت فشار با ۷۴ توربوکمپرسور که تا سال ۱۴۰۲ به ۲۲ تأسیسات و ۹۰ توربوکمپرسور افزایش خواهد یافت، در منطقه فعالیت دارند.

«سال گذشته در مجموع چند میلیارد مترمکعب گاز از منطقه منتقل شده است؟ همچنین گزارشی درباره حجم نشت‌یابی و پیگرانی در منطقه ارائه کنید؟

گاز خروجی از منطقه در سال گذشته با یک درصد افزایش نسبت به سال ۹۸، ۱۰۷/۹۸۴ میلیارد مترمکعب بوده است، همچنین سال گذشته نشت‌یابی ۷۴۷۵ کیلومتر از خطوط لوله تحت پوشش منطقه انجام شده است.

عملیات پیگرانی هوشمند خط چهارم سراسری به طول ۳۳۶ کیلومتر در ۲۴ نوبت و ۴ بخش (Section) از دیگر اقدام‌ها در سال ۹۹ بوده است.

گاز ورودی به منطقه تا پایان آبان ماه امسال نیز ۸۶/۹۸۲ میلیارد مترمکعب بوده است، همچنین تا پایان آبان ماه امسال، ۵۱۵/۲۸۱ کیلومتر از خطوط منطقه نشت‌یابی شده است.

«آیا در سال ۱۴۰۰ (۸ ماه امسال) خطوط لوله جدید و تأسیسات تقویت فشار گاز (واحد بدک) به منطقه تحویل شده است؟ تا پایان سال چه برنامه‌ای در این حوزه تعریف شده است؟

خطوط لوله و تأسیسات جدید و واحد بدک به منطقه تحویل نشده است؛ مراحل ساخت و نصب و بهره‌برداری تأسیسات دوراهان ۱۰ و پل کله ۱۰، دهمشیر ۸ و اردستان ۸ در حال انجام است و سال آینده به منطقه تحویل خواهد شد.

«تعمیرات اساسی سال ۱۴۰۰ منطقه از چه زمانی آغاز شده و براساس برنامه زمان‌بندی چه زمانی به پایان می‌رسد؟ در مجموع چند دستور کار تعریف شده است؟ برنامه تعمیرات در بازه زمانی فروردین‌ماه تا آبان‌ماه، همچنین موارد پیش‌بینی شده به پایان رسید، تعداد دستور کارهای صادر شده ۱۲۶۵۰ مورد (شامل ۴۱۸۰ مورد درخواست کار اصلاحی و ۸۴۷۰ مورد درخواست کار دورمای و پیشگیرانه) بوده است.

مشعل | منطقه ۲ عملیات انتقال گاز ایران با عبور ۶ خط لوله سراسری و ارتباط با چند منطقه عملیات انتقال گاز، یکی از تأثیرگذارترین مناطق عملیاتی در کریدور (شاهراه انتقال انرژی) انتقال گاز از جنوب به شمال کشور به‌شمار می‌آید. سال ۸۴ با تفکیک مدیریت انتقال از بخش بالایش و بخش و تأسیس شرکت انتقال گاز ایران، منطقه ۲ عملیات انتقال گاز ایران به عنوان یکی از مناطق راهبردی عملیاتی، مسوولیت خدمات انتقال گاز را در محدوده ۱۷ استان کشور شامل سه استان اصفهان، یزد و چهارمحال و بختیاری به‌طور کامل و بخش‌هایی از استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان، لرستان و مرکزی به‌عهده گرفت. منطقه ۲ عملیات انتقال گاز ایران، گاز طبیعی خروجی پالایشگاه‌های فجر جم، بیدبلند، پارس‌سیان و فازهای پارس جنوبی را به وسیله ۶ خط لوله سراسری، دریافت و با انجام فرایند تراکم و انتقال، آن را به مناطق ۳ و ۷ عملیات و سایر مصرف‌کنندگان صنعتی، تجاری و خانگی به محدوده حوزه استحفاظی خود تحویل می‌دهد. در ادامه، گفت‌وگو با مجید مصدقی، سرپرست منطقه ۲ عملیات انتقال گاز ایران را می‌خوانیم.

تولید ۱۰۰ درصدی گاز ویسک ۵

در پالایشگاه اصفهان

سال آینده محقق می شود

سمیه راهپیمیا | هدف شرکت پالایش نفت اصفهان از دبرپاز تاکنون، افزایش تولید کمی و کیفی محصولات خود بوده و در راه رسیدن به این مهم، گام‌هایی ارزشمند برداشته است. ضمن آنکه برای دستیابی به استانداردهای یورو ۵ نیز تلاش زیادی داشته است. به‌گونه‌ای که ۴ میلیون لیتر از ۲۰ میلیون لیتر گاز ویسک مصرفی این پالایشگاه، مطابق با استانداردهای زیست‌محیطی و یورو ۵ است. همچنین این شرکت توانسته است با بهره‌مندی از ۵۰۰ تولیدکننده داخلی، بیش از ۸۰ درصد محصولات مورد نیاز خود را بومی سازی کند. در ادامه و برای آگاهی بیشتر از روند فعالیت‌های شرکت پالایش نفت اصفهان، گفت‌وگویی با مرتضی ابراهیمی، مدیر عامل این شرکت انجام دادیم که می‌خوانید:

این طرح در قالب دو پروژه، خط انتقال ۲۳۰ کیلوولت هوایی دومداره از نیروگاه شهید محمد منتظری به پالایشگاه اصفهان با طول تقریبی ۵/۵ کیلومتر و پست فشار قوی ۲۳۰/۲۳ کیلوولت اجرا شده است. در سال جاری نیز احداث پروژه تصفیه گاز ویسک را در دست اقدام داریم که آن‌شاءالله سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد. پروژه ارزشمند دیگری نیز با عنوان «گوگرد زدایی از تهمانده برج‌های تقطیر» در حال اجرا داریم که پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۳ به اتمام برسد. با توجه به بحران آب و به‌منظور مصرف بهینه این مایع حیات‌نیز پروژه‌های زیادی را اجرا کرده‌ایم که از آن جمله می‌توان به این موارد اشاره کرد: تصفیه و بازگردانی ۳۲۰ مترمکعب در ساعت پس‌آب ارسالی از واحدهای عملیاتی در تصفیه‌خانه صنعتی، تصفیه و بازگردانی ۴۰۰ مترمکعب در ساعت پس‌آب تصفیه‌خانه صنعتی، بویلرها و برج‌های خنک‌کننده در واحد اسمز معکوس (RO)، تصفیه ۴۰ مترمکعب در ساعت فاضلاب بهداشتی و استفاده برای آبیاری فضای سبز غیر شمر، بهینه‌سازی واحد باز یافت آب از طریق نصب سیستم کلاریفایر، RO و UF، بهره‌برداری از واحد RO۵ برای استفاده از پس‌آب واحد RO، بهره‌برداری از پروژه تصفیه‌خانه پس‌آب شهری (استفاده از آب خاکستری) با ظرفیت تقریبی ۷۵۰ مترمکعب در ساعت به منظور استفاده در مصرف صنعتی، عقد قرارداد با شرکت‌های معتمد سازمان حفاظت محیط زیست به منظور پایش آلاینده‌های آب، حذف روش آبیاری غرقابی و جایگزین کردن آبیاری تحت فشار و آبیاری قطره‌ای، خرید دستگاه پایش آنلاین پارامترهای فاضلاب بهداشتی (آنالایزر پس‌آب) برای اندازه‌گیری و ارسال آنلاین اطلاعات به سازمان حفاظت محیط زیست.

بنزین سازی شدید، به‌طوری که در حال حاضر روزانه ۱۲ میلیون لیتر بنزین براساس استاندارد بین‌المللی یورو ۵ تولید و از طریق شرکت پخش، نیاز ۱۶ استان تأمین می‌شود. گاز ویسک تولیدی روزانه پالایشگاه، بیش از ۲۰ میلیون لیتر است که برای حفظ محیط زیست و کاهش آلودگی‌ها، حدود ۴ میلیون لیتر آن مطابق با استاندارد بین‌المللی یورو ۵ و ویژه اتوبوسرانی تولید می‌شود. آن‌شاءالله از سال آینده نیز با راه‌اندازی واحد تصفیه گاز ویسک، تولید این محصول به‌طور کامل یورو ۵ خواهد شد.

چه برنامه‌های توسعه‌ای در دستور کار دارید؟
بهینه‌سازی و تولید محصولات دوستدار محیط زیست، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های پالایشگاه است که در این مسیر، طرح‌های زیادی برای صرفه‌جویی انرژی از جمله برق، آب و... اجرایی شده و می‌شود. احداث مجتمع بنزین‌سازی، با هدف تولید بنزین طبق استانداردهای یورو ۵، راه‌اندازی واحدهای تقطیر و گاز مایع شماره ۳ با هدف کاهش تنگنای عملیاتی و کاهش بار ترافیکی خوراک نفت خام در واحدهای تقطیر و احداث واحد گرانول (جامدسازی) گوگرد تولیدی با هدف جامد سازی، انبارش و بسته‌بندی گوگرد طبق استانداردهای زیست‌محیطی از پروژه‌های شرکت در این زمینه بوده است. این شرکت همچنین به‌منظور تأمین برق واحدهای عملیاتی خود و با هدف تأمین کمبود برق مورد نیاز واحدهای عملیاتی پالایشگاه، بالا بردن قابلیت اطمینان، پایداری و ایمنی شبکه برق پالایشگاه، کاهش آب مصرفی پالایشگاه و صرفه‌جویی در مصرف انرژی، اقدام به خرید ۶۰ MW دیماند از شرکت برق منطقه‌ای اصفهان کرده است. اجرای

در زمینه تولید کمی و کیفی و افزایش ظرفیت چه برنامه‌هایی را اجرا کرده یا در دست اقدام دارید؟
پالایشگاه اصفهان که در ابتدای راه‌اندازی به‌دست متخصصان داخلی، به دلیل به‌روز بودن تجهیز آتش، به پالایشگاه طلایی ملقب شده بود، با ظرفیت اسمی ۲۰۰ هزار بشکه نفت خام در روز فعالیت می‌کرد. در طول ۸ سال دفاع مقدس و با توجه به حملات پی‌در پی دشمن به صنایع و نیاز کشور به سوخت، با انجام صدها پروژه خرد و کلان، ظرفیت عملیاتی این پالایشگاه تا مرز ۹۰ درصد طراحی اولیه افزایش یافت و به این ترتیب، برگ زرین توان عملیاتی روزانه بیش از ۳۷۰ هزار بشکه، در تاریخ پرافتخار این پالایشگاه و صنعت نفت ایران ثبت شد؛ البته تحقق افزایش ظرفیت عملیاتی واحدهای بهره‌برداری پالایشگاه اصفهان، منجر به تنگنایی در بخش‌های مختلف این واحد پالایشی نیز شد که با هدف حل معضلات، پروژه‌های گوناگونی در قالب طرح تکمیلی و بهبود به اجرا در آمد. در خصوص افزایش خوراک باید عرض کنم که پالایشگاه، هیچگونه برنامه‌ای برای افزایش ظرفیت خوراک ندارد؛ بلکه پیشتر به سمت ارتقای کیفیت محصولات حرکت می‌کند و در این مسیر، با احداث واحدهای جدید و به‌روز، به دنبال کاهش خوراک خود است. در بخش ارتقای کیفی محصولات، پروژه‌های زیادی تعریف شده که به برخی از اهداف خود در این زمینه دست یافته‌ایم. به عنوان مثال، برای نخستین بار در تاریخ صنعت پالایش نفت ایران و با حمایت از متخصصان ایرانی موفق شدیم به دانش فنی و تولید استراتژیک‌ترین کاتالیست تولید بنزین دست پیدا کنیم که نتیجه آن، بومی شدن کاتالیست بنزین واحد ایزومریزاسیون پالایشگاه اصفهان بود و در نهایت، موفق به بهره‌برداری از مجتمع

بزرگ خصوصی در انجام پروژه‌های ارتقای کیفی و افزایش رانندگی فعالیت خود، خدمات به همکاران و سهامداران برنامه‌های مدون و علمی را دنبال می‌کند. این شرکت مصمم است، در راه خدمت به جامعه و توسعه و پیشرفت روزافزون، ضمن حفظ و ارتقای ارزش‌های بنیادی شرکت، به استراتژی‌های هدف‌گذاری شده همچون «تداوم و تسریع در امر اجرای طرح بهبود فرایند بهینه‌سازی پالایشگاه اصفهان، بهبود رضایتمندی مشتریان، کارکنان و سایر طرف‌های ذی‌نفع، کاهش یا حذف ریسک‌ها و مخاطرات ناشی از فعالیت‌ها تا حد قابل تحمل، ارتقای کمی و کیفی محصولات، بهینه‌سازی و اصلاح فرایندها، استفاده بهینه از منابع با هدف اصلاح الگوی مصرف، پیشگیری از آلودگی‌های زیست‌محیطی، مدیریت و ارتقای دانش فنی کارکنان، ترویج فرهنگ مشارکت و کارگروهی به منظور تحقق اهداف سازمانی و افزایش بهره‌وری، پایش و اندازه‌گیری عملکرد، تجزیه و تحلیل نتایج و بهبود مستمر معیارهای اثربخشی فرایندها، ساماندهی قراردادها، مرادوات مالی و تعامل اثرگذار با صنایع همجوار، اصلاح و تکمیل نرخ‌های خدمات و عرضه‌های غیر خدماتی همسوی با طرح هدفمندسازی یارانه‌ها» دست یابد.

بیش از

80

درصد تجهیزات این

شرکت بومی شده و امید

است در سال‌های آتی،

تمام تجهیزات پالایشگاه

اصفهان در داخل تولید

شود

شده است، از آنجا که مهم‌ترین سرمایه یک شرکت، منابع انسانی آن است و توجه ویژه به آن، نوعی سرمایه‌گذاری بلندمدت برای آینده سازمان محسوب می‌شود. این شرکت فرایند جذب نیروی خود را به صورت علمی، نظام‌مند و بر پایه شایستگی و با هدف تناسب بیشتر شغل و شاغل طراحی کرده است. به عنوان مثال سال گذشته در بخش‌های مختلف عملیاتی و بهره‌برداری ۴۰۰ نفر از طریق آزمون کتبی، طی مراحل مصاحبه فنی و تخصصی، ارزیابی روان‌شناختی و تست ورزش، به استخدام شرکت درآمده‌اند. با توجه به شیوع و ویروس کرونا، پالایشگاه اصفهان چه اقداماتی در خصوص پیشگیری و مقابله با این بیماری انجام داده است؟

از اواخر سال ۹۸ و در پی شیوع و ویروس کرونا، این شرکت در کنار توزیع ماسک و مواد ضدعفونی‌کننده در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی ۹ میلیارد تومان به شهرداری و دانشگاه علوم پزشکی اصفهان کمک مالی کرده است. همچنین زمانی که در کشور نیاز به مواد ضدعفونی‌کننده افزایش پیدا کرده بود، این شرکت مولتی اکسیدان تولیدی را به سازمان‌ها و ادارات متقاضی اصفهان ارائه می‌کرد. تهیه بسته‌های بهداشتی مانند ماسک، دستکش لاتکس و مواد ضدعفونی‌کننده به بیمارستان‌ها، اهدای ۲ و ۵۰۰ تبلت به دانش آموزان نیازمند، توزیع بیش از ۲ هزار بسته معیشتی بین نیازمندان استان و... از جمله فعالیت‌های شرکت طی این مدت بوده است.

خوشبختانه با وجود محدودیت‌های بازار انرژی در دوران کرونا، سودآوری پالایشگاه اصفهان در سال ۹۹ بهتر از سال ۹۸ بود.

 در پایان اگر نکته‌ای باقی‌مانده، بفرمایید. شرکت پالایش نفت اصفهان به عنوان یک شرکت پالایشی

می‌روند، چه اقدام‌هایی انجام داده است؟
مسئولیت‌های اجتماعی شرکت پالایش نفت اصفهان با فعالیت سازمان گره خورده و درهم آمیخته است. پالایشگاه اصفهان به عنوان یکی از بزرگ‌ترین و استراتژیک‌ترین صنایع کشور، در کنار انجام وظیفه تأمین سوخت مورد نیاز جامعه و مردم با کیفیت‌های استاندارد، ضمن آنکه برای کمک به اجرای پروژه‌های عمرانی استان اصفهان از جمله اصفهان، شاهین شهر، خمینی شهر، اداره‌های بهزیستی استان، کمک به آزادی زندانیان جرایم غیر عمد آزادی زندانیان (اصفهان)، کمک به هموطنان سیل زده سال‌های گذشته، بازسازی مدرسه در مناطق زلزله زده، کمک به فرهنگیان و دانش آموزان مستمند و... هزینه کرده است.

اشتغال‌زایی در شرکت پالایش نفت اصفهان، از دیگر فعالیت‌های این شرکت است که همسوی با اهداف مسئولیت‌های اجتماعی انجام

داخلی ارتباط داریم که با این روش، تاکنون قطعات بسیار مهم و ارزشمندی ساخته شده که با نمونه‌های خارجی قابل رقابت است. به بیانی دیگر با وجود تحریم‌های ظالمانه و جهت‌دار علیه کشورمان، شرایطی مطلوب فراهم آمده تا ما بیش از گذشته بر توانمندی‌های متخصصان و سازندگان داخلی تکیه کنیم. همچنین بسیج تمامی امکانات، تخصص و تجارب در کیفیت و ارتقای فعالیت‌ها سبب شده تا ساخت این قطعات خاص، نخستین بار در پالایشگاه اصفهان انجام شود، به طوری که امروز با قاطعیت می‌توانیم بگوییم تحریم دشمن، به فرصتی برای خودکفایی و قطع وابستگی در تمامی امور و پیشرفت کار تبدیل شده است.

 شرکت پالایش نفت اصفهان تاکنون در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که زیرمجموعه مسئولیت اجتماعی به شمار

می‌کند و قصد افزایش گستره فعالیت خویش در این زمینه را نیز دارد.

 در خصوص خودکفایی و حمایت از ساخت داخل تاکنون چه اقداماتی انجام شده و چه برنامه‌هایی در دست اقدام دارید؟
به منظور مقابله با انحصار طلبی و تحریم‌زدایی دشمنان ایران اسلامی، این شرکت به دست توانمند کارشناسان خود توانسته است تجهیزات مهم و ارزشمندی را به صورت بومی درآورد که هم‌اکنون، بیش از ۸۰ درصد تجهیزات این شرکت بومی شده و امید است در سال‌های آتی، تمام تجهیزات پالایشگاه اصفهان در داخل تولید شود تا ضمن کاهش مصارف ارزی، وابستگی به خارج از کشور نیز به صفر برسد.

با هدف حمایت از ساخت داخل نیز با بیش از ۵۰۰ شرکت سازنده

همچنین پروژه‌های بهبود فرایند با هدف تولید سوخت بر اساس استانداردهای روز دنیا، احداث مسیر راه‌آهن و اتصال به شبکه ریلی سراسری کشور با هدف ارسال محصولات و کاهش تردد تانکرهای حمل و نقل، اجرای پیش تصفیه پساب، احداث برج خنک‌کننده جدید هیبریدی، احداث واحدها HERO به منظور افزایش بازدهی و رانندگی واحد باز یافت، احداث واحدها ZLD برای بازیابی و استفاده کامل از آب‌های شور، مشارکت در طرح انتقال آب خلیج فارس به اصفهان و اصلاح برج‌های خنک‌کننده موجود نیز از دیگر طرح‌های در حال پیگیری است.

ضمن آنکه این شرکت از سال ۸۶ تاکنون به بخش خصوصی واگذار شده و در کنار عرضه فراورده‌های ویژه مانند آیزور، سیالیکل، و کیوم باتوم، لوبیکات سنگین، گوگرد، انواع حلال‌ها در دو بخش بورس کالا و انرژی در حال حاضر محصولات خود را به ۱۰ کشور صادر

منهای نفت

سابقه
پدافند غیرعامل و
زمینه های
شکل گیری

در سال ۱۹۷۷ میلادی، تمهیدات قانونی بین المللی در قالب پروتکل ژنو و چارچوب حقوقی لازم به منظور نحوه رفتار با غیر نظامیان در زمان جنگ و نیز وظایف دول جهان در زمینه ارائه و اجرای طرح ها و برنامه های دفاع غیر نظامی فراهم شد. این پروتکل، بر لزوم انجام اقدامات معین به منظور دفاع از غیر نظامیان و تضمین محافظت از آنان در زمان جنگ دلالت داشت. بر این اساس، کشورهای مختلف جهان به منظور تامین محافظت از شهروندان خود در برابر انواع بلایای طبیعی و انسان ساز، روش های مختلفی را به تناسب دیدگاه غالب در زمینه مقابله غیر عامل با بحران، نوع بحران و امکانات در دسترس به کار می گیرند. این روش ها و الزامات پدافندی در دهه های گذشته، متناسب با نوع آسیب ها و خطرات احتمالی تغییرات زیادی داشته است؛ اما عموم روش های پدافندی شامل پیشگیری، هشدار و اعلام خطر، ایجاد پناهگاه ها، مواجهه مستعمل بر تخلیه یا استقرار در پناهگاه ها، امداد و نجات، باز توانی و شیوه های مختلف پدداشتی و در مانی در ابتدایی ترین زمان بعد از حوادث می شود. در ایران هم سازمان پدافند غیر عامل از سال ۱۳۸۲ به عنوان یکی از زیر مجموعه های نیروهای مسلح تشکیل و برای این مجموعه، اهداف ستادی و عملیاتی پیش بینی و تعیین شده است. سازماندهی، طرح ریزی، هدایت و راهبری عملیات پدافندی مقابله با تهدیدات نوین دشمن، هدایت و راهبری مقابله با تهدیدات نوین سایبری، زیستی، پرتوی، شیمیایی و اقتصادی از جمله این اهداف عملیاتی سازمان پدافند غیر عامل در ایران است. سازماند پدافند غیر عامل، مجموعه ای است که در بسیاری از سازمان ها، وزار تخانه ها و همه استان ها نمایندگی دارد و در ا ر تباط و همکاری با سازمان مدیریت بحران اقدام می کند.

ویژگی
استراتژیک
پدافند غیرعامل

پدافند عامل، به معنی رویارویی و مقابله مستقیم با دشمن و به کار گیری جنگ افزارهای مناسب و موجود به منظور دفع حمله و خنثی کردن اقدامات آفندی است. در مقابل، پدافند غیر عامل یا دفاع غیر عامل به مجموعه اقداماتی گفته می شود که لزوما به معنی به کار گیری جنگ افزار و تسلیحات نیست؛ اما با اجرای آن می توان از وارد شدن خسارات مالی به تجهیزات و تاسیسات حیاتی، حساس و مهم نظامی و غیر نظامی و تلفات انسانی جلوگیری کرد. موضوع پدافند غیر عامل به عکس دفاع عامل که باید نیروهای نظامی دخالت داشته باشند، به همراهی تمام نهادها، نیروها، سازمان ها، صنایع و حتی مردم عادی نیاز دارد. پدافند غیر عامل در حال حاضر به عنوان یک راهکار بسیار مهم در استراتژی دفاعی و سیاسی یک کشور مدنظر قرار دارد. داشتن پدافند غیر عامل قوی، نشان دهنده آمادگی برای دفاع عامل است و نشان می دهد که آن کشور، علاوه بر آمادگی در برابر انواع حوادث طبیعی و رخداد های پیش بینی نشده طبیعی، در برابر انواع تحریکات و تهدیدهای نظامی هم آمادگی لازم را دارد. با این تعریف، کشور ها موضوع پدافند غیر عامل را در همه تاسیسات و مناطق حساس خود جدی می گیرند و کلاشهرها و مناطق شهری پر جمعیت نیز برای هر نوع تهدیدی آماده می شوند که این آمادگی، همان برگ برنده استراتژیک در معادلات بین المللی است. در حال حاضر کشور های اروپایی و کشور هایی همچون روسیه، آمریکا و چین موضوع پدافند غیر عامل را به عنوان الزام غیر قابل تفکیک نیروی نظامی خود در اختیار دارند و بر نامه های مفصلی در این حوزه، طراحی و به روز رسانی می کنند. این توجه ابر قدرت ها به موضوع پدافند غیر عامل، نشان می دهد که لازم است پیش از پیش، این حوزه مورد توجه و باز توانی قرار گیرد.

پدافند
غیرعامل
صنعت نفت؛
مستقل و همیشه
فعال

نگاهی به موضوع پدافند غیر عامل در کشور با تاکید بر صنایع حیاتی و نقاط حساس

چشمان کاملاد باز در مقابله با تهدیدها

مشعل | پدافند غیر عامل ؛
حتما این عنوان را در شرایط مختلف و موقعیت هایی متفاوت بارها شنیده اید. پدافند غیر عامل به مجموعه ای اطلاق می شود که به منظور افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت های ضروری، تسهیل مدیریت بحران، ارتقای پایداری ملی در برابر انواع تهدید و خطرات طبیعی و جنگ پیش بینی می شود. پدافند غیر عامل، مجموعه ای الزامی برای همه کشور ها در شرایط عادی و در دوران خطر است و همه کشور ها متناسب با شرایطی که در آن قرار دارند، نسبت به زمینه های پدافندی خود برنامه ریزی کرده و آماده می شوند. به عبارتی، پدافند غیر عامل به همان مرحله پیشگیری از هر نوع بحران و خطر بر می گردد و وظایفی که برای آن پیش بینی شده، در همین قالب قرار می گیرد. پدافند غیر عامل نیز مانند بسیاری از موضوعات اخیر در ایران، سابقه زیادی ندارد. مسأله اساسی این است که موضوع پدافند غیر عامل بخصوص در صنایع اصلی و حیاتی و نقاط حساس کشور پذیرفته شده و فعال هستند؛ اما هنوز در مقابله با انواع تهدیدهای جدید، می توانند آسیب پذیر باشند. از این رو به روز رسانی و تجهیز بر اساس نیاز ها اهمیت زیادی دارد.

صنایع و

بنگاه های اقتصادی مختلف در کشور، هر کدام موضوع پدافند غیر عامل را جدی گرفته و نمایندگی از این سازمان را در درون خود دارند یا در همکاری مستقیم با سازمان پدافند غیر عامل قرار می گیرند؛ اما صنعت نفت به عنوان یکی از صنایع اصلی و حیاتی در اقتصاد کشور که دامنه زیر مجموعه ها و تاسیسات آن در استان های مختلف گسترده شده، مجموعه مستقلی از پدافند غیر عامل را در درون خود پیش بینی کرده است. در گستره وسیع فعالیت های زنجیره ای صنعت نفت، از مرحله اولیه تولید از میادین نفت و گاز تا مرحله نهایی تحویل محصولات نفتی، گازی و پتروشیمیایی فعال بودن هر بخش از عملیات، منوط به فعال بودن بخش های دیگر بالادستی و پایین دستی آن بخش است؛ هر چند لزوم اجرای پروژه های پدافند غیر عامل هوایی به طور همزمان در مراکز عملیاتی موجود در صنعت نفت، به منظور حداکثر آمادگی و فراگیری برای پدافند غیر عامل، به سرمایه گذاری قابل ملاحظه ای نیاز دارد؛ اما با اولویت بندی که صورت گرفته، موضوع پدافند غیر عامل در مناطق عملیاتی مورد توجه جدی قرار دارد. بنابراین می توان گفت که پدافند غیر عامل در صنعت نفت، ضامن کاهش و به صفر رسیدن حساسیت در عملیات جامع نفت و گاز کشور است. در عین حال، بهره مندی از اصول و الگوهای اجرایی در پدافند غیر عامل در صنایع نفت و گاز، می تواند باعث حفاظت از سرمایه های کشور شود. در این زمینه، مکان یابی صحیح عملیات، مقاوم سازی و ایجاد استحکامات، می تواند به عنوان اصول راهبردی پدافند غیر عامل مطرح شود و از بروز خسارات در صنعت نفت جلوگیری کند. به عبارتی، دفاع غیر عامل در صنعت، در مقایسه با شیوه های مختلف مقابله با انواع تهدیدها، می تواند منطقی تر و با هزینه کمتر باشد، ضمن اینکه از نظر امنیتی - سیاسی نیز با اصل استقلال و خود کفایی در کشور همسویی بیشتری دارد. صنعت نفت در استان های جنوبی، دارای مناطق عملیاتی و تاسیساتی حیاتی و استراتژیک است. مناطق نفت خیز جنوب، عسلویه، ماهشهر و سایر مناطق عملیاتی، دارای سیستم پدافند غیر عامل مستقل و فعال هستند تا هر گونه تهدید و آسیب احتمالی، کمترین احتمال و خسارت را به دنبال داشته باشد. نمونه های موفق عملکردی پدافند غیر عامل در صنعت نفت طی سال های گذشته زیاد بوده؛ اما یکی از این اتفاقات، واکنش ها و اقدام های به موقع پدافند غیر عامل صنعت نفت را می توان در موضوع «ختلال در سامانه هوشمند سوخت» که آبان امسال رخ داد، دید که در مدت زمان کوتاهی، اختلال بر طرف شد. ابراهیم رئیس، رئیس جمهور در این مورد از عملکرد وزارت نفت قدر دانی کرد و گفت: «می خواستند فتنه بزرگی در کشور ایجاد کنند؛ اما آنچه سبب ایجاد آرامش شد، این بود که مردم احساس کردند دولت در کنار آنهاست و با همه توان تلاش می کند مشکل را حل کند.» چرا که وزارت نفت پس از به وجود آمدن اختلال در سامانه هوشمند سوخت، به موقع وارد عمل شد و گروه های کارشناسی و فنی آن بسرعت در جایگاه های سوخت حضور یافتند تا روند سوخت رسانی در کشور با مشکل روبه رو نشود. با این حال، اگر چه عملکرد وزارت نفت در چنین حادثه ای خوب ارزیابی شد؛ اما هنوز هم در حوزه سایبری و پدافند غیر عامل، به توجه بیشتری نیاز داریم و باید در این حوزه، به روز تر و مطابق با آخرین تکنولوژی ها پیش برویم و وزارت نفت با توجه به دامنه گسترده مسؤولیت ها و حوزه های کاری، باید در این زمینه پیشتاز باشد.

مشعل توسعه میادین نفت و گاز با شیوه‌های جدید، همواره یکی از سیاست‌های اصلی وزارت نفت بوده و حالا این وزار تخانه در دوره جدید، موضوع ازدیاد برداشت حداکثری از میادین، بویژه میادین مشترک را در دستور کار و اولویت خود قرار داده است. نکته قابل توجه اینکه در این مسیر برچالش و حساس و در شرایطی که با تحریم‌های همه‌جانبه روبه‌روست، دست همکاری به سمت دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی دراز کرده است. جواد اوجی، وزیر نفت، پیش از این با اشاره به بحث حداکثر برداشت نفت از میدان‌های کشور، بخصوص میدان‌های مشترک گفته بود «با بیش از ۱۵۳ میلیارد بشکه نفت قابل استحصال، ظرفیت خوبی برای برداشت از این مخازن و میدان‌های نفتی داریم.» او به راه‌های مختلف افزایش برداشت از میدان‌های نفت و گاز و حفظ و نگهداشت آنها اشاره کرده و گفته است: «این میادین هر کدام مخازن، پیچیدگی‌ها و میزان اشتراکات خاص خود را دارند و با هم متفاوت هستند و از نظر تخصصی برای هر کدام باید اقدامات مختلفی انجام شود و نمی‌توان یک نسخه درمانی واحد را برای همه میادین تجویز کرد.»

سرمایه

سرمایه

زیرساخت

اقتصادی

با این رویکرد، موضوع همکاری وزارت نفت با دانشگاه‌ها و مراکز علمی در حوزه ازدیاد برداشت از میادین نفت و گاز از سال‌ها قبل شروع شده و مراحل انجام شده نقاط پرامیدی را در این حوزه روشن نگه داشته است و وزیر نفت نسبت به آنها برنامه‌ریزی و آینده‌نگری دارد. تاکنون در حوزه مطالعات ازدیاد برداشت میدان‌های نفت و گاز، ۲۲ قرارداد کلان پژوهشی با مجموع ارزش ۱۰۰۹ میلیارد تومان و ۴۹ میلیون یورو میان شرکت ملی نفت ایران و ۱۳ دانشگاه و مرکز تحقیقاتی کشور امضا شده و در حال پیگیری است. از میان دانشگاه‌ها و مراکز علمی مختلفی که امروز مطالعه ازدیاد برداشت از میادین نفت و گاز را به عهده دارند، پژوهشگاه صنعت نفت، به عنوان یکی از بازوهای پژوهشی نفت، چند پروژه را در دست دارد که اتفاقات خوبی در مسیر آن رخ داده است.

آخرین تلاش‌ها در مطالعات ازدیاد برداشت

پژوهشگاه صنعت نفت با توجه به امکانات و سطح علمی خود، یکی از مجموعه‌های اصلی بود که در میان دانشگاه‌ها و مراکز علمی، طرف قرارداد با وزارت نفت قرار گرفته و در حال حاضر روی مطالعات ازدیاد برداشت میدان‌های بی‌بی حکیمه و اهواز و رگ سفید کار می‌کند. باید گفت در کنار سابقه مطالعه میادین در پژوهشگاه صنعت نفت، یکی از دلایل واگذاری مطالعه میدان رگ سفید به پژوهشگاه، موفقیت‌های این سازمان در مطالعات میادین اهواز و بی‌بی حکیمه به عنوان میادین بسیار بزرگ و پیچیده بوده است.

در فاز اول مطالعه میدان محور‌ها، ویژگی‌ها و رفتار میدان برای شناخت کامل آن مورد توجه قرار می‌گیرد که این اقدام با اطلاعات اولیه، داده‌های سطحی و زیرسطحی میدان آغاز شده است. همانگونه که تاکنون آشکار شده، طبیعت و سرشت میدان رگ سفید با میادین دیگر متفاوت است و به نظر می‌رسد که روش‌های بهبود برداشت، بیش از روش‌های ازدیاد برداشت جواب می‌دهد. به همین دلیل است که پژوهشگاه صنعت نفت

سه‌م پژوهشگاه صنعت نفت در برنامه ازدیاد برداشت از ۳ میدان

در بسته‌های کاری این طرح، عملاروی بسته کاری IOR تمرکز زیادی داشته و این موضوع از طریق بررسی مباحثی مانند آسفالتین، مشکلات تاسیسات سطح الارضی، مشکلات چاه‌ها و موضوعاتی از جنس IOR پیگیری می‌شوند. پژوهشگاه صنعت نفت، این پروژه‌ها را فازبندی کرده و حالا در فاز دوم، عملابحث به‌روزرسانی یا ساخت مدل استاتیک و دینامیک در دستور کار قرار دارد. در واقع در فاز دوم، متوجه یکسری نواقص اطلاعاتی، نظیر کمبود آزمایشگاه‌های لازم برای فرایندهای مختلف ازدیاد برداشت خواهند شد و از آنجا که رفتار مدل استاتیک و دینامیک یک میدان، عملانمایانگر رفتار کل میدان است و در میدان واقعی همه تصمیمات هزینه‌بردار خواهد بود، تصمیم‌گیری فنی و اقتصادی در این بخش برای برخورداری از یک مدل مناسب دارای اهمیت بسیاری است.

در فاز سوم، طراحی پالوت آزمایشگاهی و فرایندهای ازدیاد برداشت انجام می‌شود که در همه میادین مشترک است. در فاز چهارم هم براساس مدل‌های استاتیک و دینامیک، نهایی شده و با استفاده از اطلاعات و آزمایشگاه‌های جدید، تدقیق مدل زیرسطحی و توسعه میدانی با روش‌های مختلف ازدیاد برداشت انجام می‌شود. در فاز پنجم که همان فاز آخر است، حرکت به سمت عملیات اجرایی پالوت آغاز می‌شود.

طبق آخرین اعلام پژوهشگاه صنعت نفت، در حال حاضر مراحل شناخت میدان بی‌بی حکیمه و مطالعات تطبیقی غربالگری روش‌های ازدیاد برداشت آن به پایان رسیده است. در فاز (یک) میدان بی‌بی حکیمه، علاوه بر

گردآوری داده‌ها، پژوهشگاه تلاش

کرده به عنوان پزشک میدان، با

همکاری کارفرما (مناطق

نفت خیز جنوب و

پژوهش و فناوری

شرکت ملی نفت) که

همگی از ذینفعان

پروژه بوده‌اند،

براساس

چالش‌های مختص

میدان، برای آنها

RFP (شرح نیاز)

تهیه کند، ضمن

اینکه پژوهشگران

این مجموعه با مطالعه

تطبیقی، روش‌های ازدیاد

برداشت در میادین دنیا را

مورد بررسی قرار داده‌اند تا دامنه

تغییرات و ریسک‌های احتمالی را

بررسی کنند.

پژوهشگاه با توجه به ویژگی‌ها و شرایط متفاوت میدان اهواز با بی‌بی حکیمه، رویکردی متفاوت را در دستور کار خود قرار داده است. میدان اهواز، بزرگترین میدان نفتی کشور است، بنابراین تعداد چاه‌های بیشتر از بی‌بی حکیمه است و بر همین اساس، تیم بزرگتری برای میدان اهواز تشکیل شد.

علاوه بر همه این موارد، پژوهشگاه بانک اطلاعاتی این سه میدان را تهیه و مشخصه‌سازی خواص مخزنی و تکمیل الگوی استاتیک مخازن آسماری و بنگستان انجام شده و در ادامه، الگوی دینامیک و تطابق تاریخچه در برنامه قرار دارد. انجام این مطالعات، مزیت‌های زیادی دارد که از جمله آن می‌توان به برآورد

و محاسبه دقیق نفت در جای اولیه،

کنترل تولید سیالات ناخواسته، ارائه راهکارهای

مناسب برای بهبود تولید و ارائه سناریوهای برتر از دیاد برداشت

در مدتی کوتاه اشاره کرد.

نتیجه‌محوری و ثروت‌آفرینی برای صنعت نفت

از دیاد برداشت نفت، مجموعه‌ای از تکنیک‌ها و فرایندهایی است که طی آن سعی می‌شود با استفاده از انرژی یا موادی خارج از میدان نفتی، میزان نفت خامی را که استخراج آنها با روش‌های معمولی امکانپذیر یا مقرون‌به‌صرفه نیست، استحصال کنند. روش‌های مختلف ازدیاد برداشت نفت، شامل روش‌های آب‌روبی، گرمایی، شیمیایی و امتزاجی می‌شود که برای هر کدام از این روش‌ها در علوم و فناوری‌های جدید، شیوه‌هایی پیش‌بینی شده است. کارشناسان می‌گویند، اعتبارات قابل توجهی که شرکت‌ها در خصوص مطالعات مخازن هزینه می‌کنند، علاوه بر حل مشکلات جاری و آتی صنعت نفت و افزایش درآمدهای ارزی، زمینه‌ای

برای پیشرفت در حوزه خدمات فنی و مهندسی مخازن خواهد بود.

با انجام پژوهش‌های ازدیاد

برداشت با رویکرد

«نتیجه‌محور» از سوی

دانشگاه‌ها و مراکز

علمی و دانشگاهی،

پس از اخذ نتیجه

قابل توجه در حوزه

از دیاد برداشت،

این امکان فراهم

می‌شود که

دانشگاه‌ها، دانش

فنی و فناوری

حاصل شده خود را

تجاری کنند. به عبارتی

لازم است که رویکرد

کارآفرینی و اقتصاد

دانش‌بنیان را با هدف

ثروت‌آفرینی از دانش در دانشگاه‌های

طرف قرارداد وزارت نفت نهادینه کنیم. در عین

حال می‌توان امیدوار بود که در پایان قراردادهای پژوهشی

مشترک دانشگاه‌ها و صنعت نفت برای ازدیاد برداشت، جامع‌ای

تخصصی از متخصصان و مشاوران مخازن نفتی در راستی‌نواحی

تخصصی فعال باشند.

بر اساس مطالعات صورت گرفته، برآورد نفت در جای سه میدان

اهواز، بی‌بی حکیمه و رگ سفید حدود ۱۰۰ میلیارد بشکه است

و همین عدد، بخوبی بیانگر آن است که ازدیاد برداشت در این

فیلدها، قابلیت ایجاد چه ظرفیت سرشاری برای کشور دارد و

پژوهشگاه با موفقیت در این مأموریت مهم، نقش پژوهش و

فناوری در صنعت را یک‌بار دیگر اثبات می‌کند.

هم‌زمان با چهل‌ودومین سالگرد تأسیس شرکت ملی حفاری ایران، برترین‌های این شرکت در سال ۱۴۰۰ در بخش‌های عملیاتی، پشتیبانی و ستادی معرفی و تقدیر شدند.

در آیین بزرگداشت سالروز تأسیس شرکت ملی حفاری ایران (اول‌دی‌ماه ۱۳۵۸) که با حضور حمیدرضا گلیایگانی مدیرعامل، اعضای هیات‌مدیره و مدیران ارشد شرکت در سالن اجتماعات ساختمان مرکزی در اهواز برگزار شد، پروژه‌های نمونه، دستگاه‌های نمونه، دستگاه نمونه HSE، اردوگاه نمونه، گروه جابه‌جایی، واحدهای نمونه معاونت فنی و مهندسی، واحدهای نمونه ستادی و تیم‌های ورزشی نمونه لوح تقدیر دریافت کردند.

بر این اساس لوح تقدیر پروژه‌های نمونه به غلامرضا آل‌محمود، مدیر پروژه حفاری میدان نفت شهر و مریدپور بادی، مدیر پروژه حفاری منابع آب زیرزمینی در استان سیستان و بلوچستان اهدا شد.

همچنین لوح سپاس دستگاه‌های نمونه نیز به دستگاه‌های حفاری ۳۱ فتح

● شرکت ملی حفاری ایران

معرفی برترین‌های ۱۴۰۰ در بخش‌های عملیاتی، پشتیبانی و ستادی

(الماسیان، مدیریت عملیات حفاری خشکی ۲)، دستگاه حفاری ۳۲ فتح (نعمت اکبری، مدیریت عملیات حفاری خشکی یک)، دستگاه حفاری ۷۸ فتح (علی اصغر رحمانی، مدیریت عملیات حفاری خشکی ۳)، دستگاه حفاری دریایی موب (جهانگیر فاضلی) اهدا شد.

واحد بازرسی فنی لوله‌ها و ابزارآلات حفاری، محمدرضا سیاحی، مدیریت نگهداری و تعمیرات، واحد تعمیرات اساسی و اصلاحی هیدرولیک، حسن گیتی و مدیریت سیالات، اداره مهندسی اجرایی سیال حفاری، محمدرضا ساکبی، نیز واحدهای نمونه بخش مزبور هستند که نمایندگان آنها لوح تقدیر دریافت کردند.

دستگاه حفاری ۷۱ فتح (شریفی، رئیس دستگاه) و دستگاه حفاری ۸۶ فتح (یزدانی و حافظی، رئیس دستگاه)، دستگاه‌های نمونه اچ‌اس‌ای و دستگاه حفاری ۳۱ فتح، (حسن باوی)، دستگاه حفاری ۳۳ فتح (حسین شعری) و دستگاه حفاری ۹۲ فتح (رضا سلیمانی)، اردوگاه‌های نمونه‌ای هستند که لوح

سپاس به نمایندگان آنها اهدا شد.

در بخش جابه‌جایی دکل نیز گروه جابه‌جایی فجر به نمایندگی علی صداقت‌پور و در بخش واحدهای نمونه معاونت فنی مهندسی، اداره عملیات ویژه حفاری (قریانعلی کاظمی)، اداره کل خدمات سیمان و انگیزش چاه، مدیریت خدمات فنی حفاری (فرخ حسن‌زاده)، اداره مهندسی و فناوری ساخت، مدیریت پژوهش فناوری و مهندسی ساخت (علیزاده عطار)، همچنین عبدالرحمن علی محمدی، مدیر امور مهندسی، رضا اسکندری‌نیا، مدیر فناوری اطلاعات و ارتباطات، واحد نمونه ستادی، اداره حراست (سیاوش سهرابی‌مقدم) و سازنده ماکت و تجهیزات حفاری (احمد حسن‌پور) لوح تقدیر دریافت کردند.

در بخش تیم‌های ورزشی نیز پاورلیفتینگ (قهرمان باشگاه‌های جهان)، پاورلیفتینگ (قهرمان مسابقات لیگ برتر کشور)، فوتبال امید (قهرمان لیگ دسته یک کشور و صعود به لیگ برتر)، وزنه‌برداری (نایب‌قهرمان لیگ برتر کشور)، کاراته (مقام سوم سوپر لیگ قهرمانی کاراته کشور)، گلف (قهرمان لیگ

برتر کشور) به نمایندگی آقای سیدسالار محمدنیا، تیم‌هایی بودند که با اهدای لوح از آنها تقدیر شد.

در این آیین همچنین از خانواده‌های معزز شهدای مدافع حرم شهید محمود مراد اسکندری و شهید نادر حمید تجلیل شد.

۳ حکم؛ ۳ انتصاب

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با صدور احکامی جداگانه علیرضا دامغانی را به‌عنوان رئیس حراست این شرکت و مراد کمالی را به‌عنوان مدیرعامل و عضو اصلی هیات‌مدیره شرکت نفت خزر منصوب کرد.

محسن خجسته‌مهر در حکم انتصاب دامغانی با توجه به نقش اساسی حراست در صیانت از حریم کارکنان، دارایی‌ها و تأسیسات، برموردی همچون صیانت از حریم و شئونات نیروی انسانی با برخورد آرزشی و کریمانه در حین انجام مأموریت‌های حفاظتی و حراستی، افزایش ضریب حفاظتی و حراستی در نگهداری از اطلاعات، اسناد طبقه‌بندی‌شده، دارایی‌ها، تأسیسات، شبکه‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات، جلوگیری از بروز هر گونه فضای ناسالم، ناامن و آسیب‌زا در محیط اداری شرکت و اهتمام جدی در تعامل با کارکنان و افزایش حساسیت امنیت برای بالا بردن بهره‌وری، همچنین شناسایی نقاط ضعف و آسیب حراستی و عارضه‌یابی از اتفاقات و رویه‌های نامعمول و ارائه روش‌های بهبود و به‌کارگیری نیروهای مؤمن، شایسته و بااستعداد و استفاده از مدیران انقلابی، توانمند، متخصص و فسادستیز، تأکید کرده‌است.

تقویت توانمندی‌های تخصصی، مدیریتی، مهارتی و اخلاق حرفه‌ای در تمام سطوح سازمان، تعامل و ارتباط تنگاتنگ با مدیران ستادی، شرکت‌های تابعه و سازمان‌های ذی‌ربط به‌ویژه سازمان حراست وزارت نفت، همچنین نظارت روشمند بر عملکرد واحدهای حراست شرکت‌های تابعه باهدف بهبود مستمر فرآیندها و عملکردها و اعمال نظم و آراستگی و توسعه اخلاقی حرفه‌ای در حفاظت از اسرار و رازداری از اطلاعات پرسنل و سازمان، دیگر مواردی است که خسته‌مه‌ر در حکم انتصاب دامغانی بر آنها تأکید کرده‌است.

در حکم مراد کمالی نیز آمده‌است: پیرو حکم شماره مع ۳۱۳۸۶۷ تاریخ ۱۴۰۰/۸/۱۲ و با عنایت به مراتب تعهد، تخصص و تجربیات جنابعالی به‌موجب این حکم به عنوان مدیرعامل و عضو اصلی هیات‌مدیره شرکت نفت خزر منصوب می‌گردید.

مدیر بهینه‌سازی انرژی در امور حمل‌ونقل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، نماینده مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در کمیسیون معاملات و جانشین شورای فرهنگی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و عضو شورای پژوهش و فناوری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، عضو کارشناس کمیسیون امور زیربنایی و انرژی دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، همچنین مدیرعامل شرکت خدمات ترابری و پشتیبانی نفت (مناطق نفت‌خیز جنوب) بخشی از کارنامه کاری مراد کمالی است.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در این احکام با تأکید بر همکاری این مجموعه‌ها با دامغانی و کمالی، برای آنها نیز در انجام وظایف محوله آرزوی توفیق کرده‌است.

انتصاب مدیر کل منابع انسانی ستاد وزارت نفت

معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی وزیر نفت نیز طی حکمی جواد یزدیان را به‌عنوان مدیرکل منابع انسانی ستاد وزارت نفت منصوب کرد.

در حکم علی مددی خطاب به یزدیان آمده‌است: «با عنایت به تعهد، تخصص و تجربیات ارزشمند جنابعالی و پیرو حکم شماره م‌ت‌م‌س ۳۳۸۶۳/۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۶ بدینوسیله به‌عنوان «مدیرکل منابع انسانی ستاد» منصوب می‌گردید.

امیدوارم با توکل بر خداوند متعال و در ظل توجهات حضرت ولیعصر (عج) در انجام وظایف محوله موفق و موید باشید.»

● نفت و گاز شرق

ساخت «پمپ تست سیار» ادوات کنترل فشار چاه‌ها

دستگاه «پمپ تست سیار» ادوات کنترل فشار چاپ‌پیمایی و رشته‌های تکمیلی به همت متخصصان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق طراحی و ساخته شد. بهره‌برداری، رئیس اداره خدمات فنی چاه‌های شرکت نفت و گاز شرق گفت: این تجهیز از سوی متخصصان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق، با تکیه بر توان و دانش بومی و صرف کمترین هزینه طراحی و ساخته شده است. وی با اشاره به راه‌اندازی محوطه جدید آزمایش ادوات کنترل فشار تجهیزات رشته تکمیلی چاه‌ها و ضرورت استفاده از پمپ تست سیار به منظور افزایش ضریب ایمنی چاه گفت: با توجه به مبنای قیمتی سال ۹۷ این تجهیز (۱۰ هزار و ۵۰۰ دلار) طراحی و ساخت آن با همت و همفکری همکاران بخش عملیات و تعمیرات درون‌چاهی کلید خورد.

رئیس خدمات فنی چاه‌های شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق تصریح کرد: این دستگاه با فشار کاری ۱۰ هزار پام طراحی و آزمایش‌های مختلف کارگاهی نیز روی آن انجام شده است. راه‌داری با بیان اینکه پمپ تست سیار ساخته شده با تکیه بر توان و تخصص داخلی، هم‌اکنون آماده بهره‌برداری است، از همکاران خود واحد تعمیرات و ابزار دقیق و دیگر تلاشگران به ویژه واحد چاه‌پیمایی برای ساخت این تجهیز کاربردی قدردانی کرد.

فراخوان کمیته امداد برای مشارکت وزارت نفت در طرح اکرام

بنابه پیشنهاد کمیته امداد امام خمینی (ره) استان تهران کارکنان وزارت نفت می‌توانند به طور مستقیم در طرح اکرام این نهاد حمایتی مشارکت کنند.

در این طرح که به دوشیوه ای‌تام و محسنین انجام می‌شود، ۱۰۰ هزار برای حمایت از هر فرزند انجام می‌شود.

مشارکت در اجرای طرح افتتاح الجنه؛ دیدار کارکنان و مسئولان وزارت نفت با خانواده‌های تحت حمایت امداد دارای شرایط حاد و استفاده از ظرفیت‌های وزارت نفت در جهت اهداف کمیته امداد با هدف محرومیت زدایی به ویژه جذب حامیان ازبین کارکنان ادارات و شرکت‌های زیرمجموعه، از دیگر موارد پیشنهادی کمیته امداد امام خمینی (ره) به وزارت نفت است.

علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر به منظور مشارکت در طرح اکرام کمیته امداد امام خمینی (ره) می‌توانند به محبویه علی عسکری با شماره ۰۹۱۳۶۶۱۸۸۲۳ تماس بگیرند.

کارکنان وزارت نفت می‌توانند با پرداخت ماهانه حداقل ۱۰۰ هزار ریال در طرح «هر کارمند، یک فرزند نیازمند» (ای‌تام و محسنین) کمیته امداد امام خمینی (ره) مشارکت کنند.

طرح اکرام با هدف رسیدگی بیشتر به نیازهای مادی و معنوی فرزندان خانواده‌های تحت حمایت کمیته امداد در دوشیخ ای‌تام (فرزندان محروم از نعمت پدر) و اکرام (فرزندان خانواده‌های نیازمند دارای پدر به دلیل از کارافتادگی، بیماری، کهنول سن و ...) ایجاد شده است.

مشارکت در اجرای طرح اکرام به روش‌های پیش گفته می‌تواند به صورت عضویت انفرادی (حامی حقیقی) یا عضویت گروهی (حامی حقوقی) انجام

برنامه، تداوم شرایط موجود به‌ویژه در سه ماه زمستان پیش‌رو را در گروه‌های و پشتیبانی‌های مؤثر مدیریت‌های ستادی شرکت نفت و گاز پارس از جمله مدیریت تدارکات و امور کالا، مدیریت امور مالی و عنوان کرد. عبادی تأکید کرد: خوشبختانه با حمایت‌ها و حضور مداوم مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس در جلسات عملیات تولید و صدور دستورات راهگشا، کمک شایان توجهی به رفع تنگناها و چالش‌های پیش‌روی تولید حداکثری گاز از میدان پارس جنوبی شده است. مدیر تولید و عملیات شرکت نفت و گاز پارس، برداشت روزانه گاز از میدان مشترک پارس جنوبی در آذرماه امسال را به‌طور میانگین بیش از ۶۸۲ میلیون مترمکعب اعلام و اظهار کرد: در صورت برداشت روزانه گاز از میدان مشترک گازی با قطر امسال با ثبت ۷۰۵ میلیون مترمکعب (۳۰ آذرماه) هم‌زمان با سالروز تاسیس شرکت نفت و گاز پارس رقم خورد.

● شرکت نفت و گاز پارس

تأکید بر تأمین امکانات برای اجرای مأموریت‌ها

صنعت نفت خود را مکلف به انجام وظایف و مأموریت‌های محوله همسو با سیاست‌های دولت خدمتگزار و مطابق با دستور عمل‌های ابلاغی وزارت نفت می‌داند. رئیس سازمان حراست صنعت نفت در سفر سه روزه خود به پایتخت انرژی ایران (عسلویه) از طرح‌های در حال توسعه پارس جنوبی از جمله پالایشگاه فاز ۱۴ نیز دیدن کرد.

برداشت روزانه گاز از مرز ۷۰۰ میلیون مترمکعب گذشت

مدیر تولید و عملیات شرکت نفت و گاز پارس از ثبت برداشت روزانه ۷۰۵ میلیون مترمکعب هم‌زمان با سالروز تأسیس شرکت نفت و گاز پارس خبر داد. علیرضا عبادی با بیان اینکه برداشت گاز از سکوهای سی‌وهفت‌گانه تولیدی پارس جنوبی با برنامه‌ریزی دقیق و منسجم، شرایط مطلوبی دارد، افزود: با توجه به نقش گاز طبیعی در مدیریت کلان اقتصادی کشور و تعهد شرکت نفت و گاز پارس در تأمین ۷۰ درصد نیاز روزافزون مصرف گاز به‌ویژه در فصل سرما، توانست‌ایم فراتر از برنامه مصوب شرکت ملی نفت ایران عمل کنیم. وی با قدردانی از تلاش حداکثری و شبانه‌روزی کارکنان عملیاتی شرکت در تولید پایدار و ایمن گاز و دستیابی به میزان تولید فراتر از

رئیس سازمان حراست صنعت نفت در بازدید از منطقه عملیاتی پارس جنوبی و طرح‌های در حال احداث شرکت نفت و گاز پارس، بر پشتیبانی این سازمان به‌منظور رفع گلوگاه‌های تولید و تأمین امکانات و ابزارهای لازم برای اجرای مأموریت‌ها تأکید کرد. عظیم شیراوند در سفر به منطقه پارس جنوبی و یک شب اقامت در سکوی عملیاتی SPQ ۱ در مرز آبی ایران و قطر با اشاره به نقش مؤثر شرکت نفت و گاز پارس در تأمین ۷۰ درصد انرژی مورد نیاز کشور، فعالیت‌های این شرکت را در تولید صیانتی و پایدار گاز از مخزن مشترک ایران و قطر مهم برشمرد.

وی همچنین در مدت یک شب اقامت خود در سکوی عملیاتی ۱ با کارکنان و کارگران عملیاتی حاضر در سکوهای دریایی پارس جنوبی نشست مشترک داشت و در جریان جزئیات مسائل و مشکلات از جمله حقوق، مزایا، امکانات رفاهی و... قرار گرفت. شیراوند وظیفه ذاتی سازمان حراست صنعت نفت را صیانت از نیروی انسانی و منافع ملی کشور خواند و گفت: دستیابی به حجم وسیعی از ذخایر گاز و به تبع آن رشد تولید ناخالص داخلی، نیازمند حمایت همه‌جانبه ارکان تصمیم‌گیر نظام جمهوری اسلامی است و سازمان حراست

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی از افزایش روزانه ۱٫۵ میلیون مترمکعبی توان برداشت گاز این شرکت با راه‌اندازی دو حلقه چاه خبر داد.

سیدابوالحسن محمدی گفت: چاه شماره ۱۷ دالان از جمله چاه‌های توسعه‌ای میدان گازی دالان است که عملیات حفاری آن از سوی اداره حفاری شرکت نفت مناطق مرکزی ایران طی حدود ۶ماه و نیم به‌طور انجامید.

وی افزود: پس از اتمام عملیات حفاری و ترخیص دکل حفاری، مدیریت امور فنی زاگرس جنوبی با استفاده از چوک منی‌فولد (Choke Manifold) و نصب و اتصال موقت خط لوله جریانی گودال سوخت، اقدام‌های اصلاحی درون‌چاهی از جمله جریان چاه به گودال سوخت باهدف تمیزسازی و بررسی وضع سیال تولیدی، راندن نمودار نگار تولید، مسدودسازی ناحیه آبد، مشیک‌کاری سازند دالان بالایی و اسیدکاری گسترده انجام و این چاه پس از نصب تسهیلات سرچاهی، در نیمه دوم آذرماه امسال با دبی یک میلیون مترمکعب در روز عملیاتی شد.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی درباره ادامه این روند گفت: نصب تسهیلات سرچاهی و خطوط لوله جریانی چاه از سوی اداره مهندسی و ساختمان شرکت نفت مناطق مرکزی ایران و راه‌اندازی آن نیز با همکاری گروه راه‌اندازی و منطقه عملیاتی آغاز و دالان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی، پس از انجام ۲۰ هزار نفر-ساعت کار در شرایط کاملاً ایمن انجام شده است.

محمدی به راه‌اندازی چاه شماره یک تابناک اشاره و تصریح کرد: عملیات تعمیر و بازگردانی چاه شماره یک تابناک که به‌دلیل تولید آب مزاد و پارگی جداری دچار مشکل شده بود، از طریق دکل حفاری در سال‌های گذشته طی دو مرحله انجام، اما به‌دلیل مانده‌گذاری و عدم موفقیت، چاه به‌صورت معلق از مدار تولید خارج شد.

وی افزود: سال ۹۹ با استقرار دکل حفاری، عملیات تعمیر این چاه به‌طور مجدد آغاز و این بار با انجام حفاری انحرافی، چاه در لایه دالان تکمیل شد و به تولید مجدد رسید.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی با اشاره به اینکه عملیات

● نفت و گاز زاگرس جنوبی افزایش توان برداشت ۱٫۵ میلیون مترمکعبی گاز

- گاز استان خراسان رضوی

ضرورت آگاهی از سیاست‌های توسعه شهری، روستایی و صنعتی

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خراسان رضوی اظهار کرد: برنامه‌ها در هر بخش باید شفاف و قابل اندازه‌گیری باشد و به تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان برسد. در ابتدای این نشست، مدیرعامل شرکت گاز خراسان

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خراسان رضوی گفت: شرکت‌های خدماتی حوزه انرژی باید از سیاست‌های توسعه شهری، روستایی و صنعتی استان آگاه باشند. مجید خدایی در نشست کارگروه نفت و گاز «کمیته سوخت» ستاد انرژی استان خراسان رضوی که با حضور مدیران شرکت‌های نفت و گاز استانی و منطقه‌ای در شرکت گاز این استان برگزار شد، افزود: این مهم کمک خواهد کرد که شرکت‌های خدماتی بتوانند مواری با این اقدام‌ها، خدمت‌رسانی کنند.

وی با بیان اینکه اثر این هم‌افزایی به‌وضوح در خدمت‌رسانی به بخش‌های مختلف استان دیده می‌شود، افزود: تقاضای ما از مدیران، تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت با رویکرد آمایش سرزمین است.

- خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه تهران

تست هیدرواستاتیک روی خط ۸ اینچ مهرآباد

مهندس ارشد نت مکانیک شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه تهران گفت: از انجام تست هیدرواستاتیک روی خط ۸ اینچ ری به فرودگاه مهرآباد خبر داد. علی پیرزاده گفت: این عملیات باهدف اطمینان از سلامت و حفظ تداوم عملیات

انتقال سوخت، همچنین جلوگیری از آسیب‌های احتمالی انجام شده است. وی با بیان اینکه افت فشار از شاخص‌های اصلی انجام تست هیدرواستاتیک در خطوط لوله است، افزود: نشستی داخلی در ولوهای هم‌جوار و بارگی خطوط ترانسفر می‌تواند از دلایل انجام این

عملیات باشد. پیرزاد یافتن پوسیدگی‌های موجود در خطوط را که منجر به افت فشار می‌شود، یکی از اهداف انجام این تست برشمرد و یادآور شد: افزون بر افزایش سطح کیفی

خطوط برای ترانسفر مواد نفتی، شناسایی ولوهای دارای نشستی داخلی و نقاطی که بهره‌برداری غیرمجاز انجام می‌شود، از دیگر اهداف آزمایش تست هیدرواستاتیک روی خط ۸ اینچ ری - فرودگاه مهرآباد بوده است.

وی تصریح کرد: در این عملیات، افزون بر اسپیدگذاری در فواصل معین و گیج‌گذاری مسیر خط، شرایط بهره‌برداری برای انجام محاسبات دقیق در زمان و مقدار ارسال نفتی از مبدا تا مقصد، زیر نظر قرار گرفت.

پیرزاد جلوگیری از آلودگی زیست محیطی، پیشگیری از امکان بهره‌برداری غیررسمی و ایجاد شرایط ایمن برای جابه‌جایی فرآورده‌های نفتی را سه مولفه بسیار مهم در اجرای هدفمند تست یاد شده برشمرد.

- شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران

افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی شورجه به روزانه ۴۰ میلیون مترمکعب

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران با اشاره به برون‌سپاری طرح ذخیره‌سازی مخزن شورجه گفت: ظرفیت این مخزن به روزانه ۴۰ میلیون مترمکعب می‌رسد

رضا نوشادی در آیین تنفیذ قرارداد طرح ذخیره‌سازی گاز در میدان خانگیران (مخزن ذخیره شورجه) گفت: تولید گاز از ابتدای انقلاب تاکنون از ۷ میلیون مترمکعب به روزانه ۸۷۰ میلیون مترمکعب رسیده است، طوری که بعضی تحلیلگران معتقدند نباید به بعضی شهرها و روستاها گاز رسانی می‌کردیم و همین موضوع نقطه انتقاد از شرکت گاز ملی ایران و مدیریت مهندسی و توسعه گاز ایران بوده است. وی با اشاره به اینکه هم‌اکنون هزار و ۸۷۰ کیلومتر لوله با سایز بزرگ به‌طور هم‌زمان در دستور کار شرکت مهندسی و توسعه گاز است، ایستگاه‌های در حال ساخت به‌طور هم‌زمان رانیز در ق‌می اعلام کرد و آن

رضوی و دبیر کمیته گزارشی از روند گازرسانی به بخش‌های مختلف استان ارائه و تصریح کرد: خراسان رضوی دارای ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار مشترک در بخش‌های مختلف مصرفی است و هم‌اکنون ۹۹,۹ درصد از جمعیت شهری و ۹۶ درصد جمعیت روستایی آن، زیرپوشش گاز طبیعی قرار دارند. حسن افتخاری گفت: پیش‌بینی می‌شود با تکمیل و بهره‌برداری طرح‌های در دست اجرا، ضریب نفوذ گاز بخش روستایی استان خراسان رضوی به بیش از ۹۹ درصد برسد. در ادامه این نشست دیگر مدیران شرکت‌های بهره‌برداری نفت گاز شرق، بخش فرآورده‌های نفتی منطقه خراسان رضوی، منطقه ۴ عملیات انتقال گاز و پالایشگاه شهید هاشمی‌نژاد نیز گزارشی از حوزه‌های کاری خود و هماهنگی میان‌بخشی برای گذر از فصل سرما ارائه کردند.

- شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی

مشکلات کارکنان حمل‌ونقل جاده‌ای با حساسیت‌پیگیری می‌شود

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی گفت: مشکلات کارکنان بخش حمل‌ونقل جاده‌ای با جدیت در مجموع پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی و دولت در حال پیگیری است و تلاش می‌کنیم این مشکلات را به حداقل ممکن برسانیم.

کرامت ویس‌کرمی با اشاره به اهمیت بخش حمل‌ونقل در زنجیره تأمین سوخت کشور افزود: نقش ناوگان حمل مواد سوختی به عنوان واسطه بین بخش ذخیره‌سازی یا تولید با بخش مصرف‌کننده نهایی در این زنجیره بی‌بدیل است و بر کسی پوشیده نیست. وی با بیان اینکه کارکنان حمل‌ونقل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در سه بخش ریلی، جاده‌ای و دریایی به‌صورت شبانه‌روزی فعال هستند، اظهار کرد: این ناوگان که سوخت‌رسانی به مصرف‌کنندگان همه بخش‌ها حمل‌ونقل

- شرکت انتقال گاز ایران

تقویت ناوگان آتش‌نشانی در تأسیسات ذخیره‌سازی سراجه قم

ایستگاه آتش‌نشانی سراجه در رده C قرار گرفته است و نیاز به سه دستگاه کامیون آتش‌نشانی دارد، تصریح کرد: با توجه به اهمیت واکنش مناسب در شرایط اضطراری و وقوع حوادث احتمالی، با دریافت مجوزهای اولیه، یک دستگاه کامیون اسکاتیا ۳۶۰، به‌عنوان خودرو آتش‌نشانی تجهیز شد. سرپرست منطقه ۳ عملیات انتقال گاز گفت: اقدام‌ها شامل ساخت کابین، مخازن آب و فوم، پمپ آب با ظرفیت ۶۵۰۰ لیتر در دقیقه و مانیتور ۴۵۰۰ لیتر در دقیقه به همراه تجهیزات مورد نیاز برای عملیات‌های مختلف آتش‌نشانی است.

پیشبرد اهداف سازمانی در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی مجتمع پالایشگاهی و ذخیره‌سازی سراجه قم و برحسب الزام‌های رتبه‌بندی ایستگاه‌های آتش‌نشانی اداره کل ایج‌اس‌ای وزارت نفت، با نظارت شرکت انتقال گاز ایران اقدام به تقویت ناوگان آتش‌نشانی این مجتمع کرده است. وی با اشاره به اینکه بر همین اساس الزام‌های

در مناطق نفت‌خیز با اختصاص ۹۰ میلیارد ریال اعتبار در آذرماه امسال انجام شده است.

تل بردی، جولکی، بیدبلند، شهرک وحدت، کوکت محمد کریم، امیر چراغعلی، امیرعسکر، بنه قیطاس، بنه کریم، تغلی‌ال‌عباد، زیر زرد، همچنین سرچشمه سفلی، صباحی، عین حماد، قلعه شیخ، مجموعه روستاهایی هستند که معابر آنها به طول ۷۵۳۰ متر و سطح ۵۲ هزار و ۷۱۶ مترمربع با همکاری بنیاد مسکن استان خوزستان، زیرسازی و آسفالت شده است.

مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز همسو با ایفای نقش مسؤولیت اجتماعی شرکت ملی نفت ایران، اجرای پروژه‌های آموزشی، ورزشی، بهداشتی، راه، آب‌رسانی، برق‌رسانی، خدماتی و... را در مناطق نفت‌خیز و محروم کشور در دستور کار دارد.

- پخش فرآورده‌های نفتی خراسان شمالی

ارسال ۲۰۰ میلیون لیتر سوخت دوم به نیروگاه شیروان

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه خراسان شمالی از ارسال ۲۰۰ میلیون لیتر سوخت دوم به نیروگاه سیکل ترکیبی شیروان از ابتدای امسال تاکنون خبر داد. مجتبی شکوری در بازدید مشترک مدیران شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه خراسان شمالی، شرکت گاز استان و مدیرکل امنیتی استانداری از نیروگاه شیروان گفت: با توجه به افزایش مصرف گاز در استان و ضرورت تأمین گاز مصرف خانواده‌ها، تمهیدات لازم برای تأمین و ذخیره‌سازی نفت‌گاز نیروگاه شیروان در فصل زمستان در نظر گرفته شده است. وی افزود: تأمین سوخت زمستانی به‌ویژه بخش خانگی و نیروگاهی، از جمله مأموریت‌های اصلی این شرکت است. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه خراسان شمالی گفت: هم‌اکنون روزانه ۲ میلیون لیتر نفت‌گاز برای تأمین سوخت دوم نیروگاه شیروان به این واحد صنعتی حمل می‌شود.

باشگاه خبر

- خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب تعویض بخشی از خط لوله نفت شهر - کرمانشاه

تعویض ۷۲ متر از خط لوله ۱۸ اینچ انتقال نفت خام نفت شهر - کرمانشاه در تقاطع با بزرگراه کربلا با تلاش‌های شبانه‌روزی تیم عملیاتی و تعمیراتی منطقه غرب با موفقیت انجام شد.

مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب گفت: این اقدام با هدف ایمن‌سازی و انجام عملیات انتقال پایدار مواد نفتی، همچنین جلوگیری از بروز حوادث زیست‌محیطی در اولویت قرار گرفت.

قدرت سربازی گفت: این عملیات در پی نتایج پیگیری هوشمند خط لوله انتقال خام نفت شهر - کرمانشاه پس از انجام تعمیرات موقت آن آغاز و به دنبال آن نیز ۷۲ متر از این خط لوله تعویض شد.

وی افزود: عملیات انجام شده بخشی از پروژه تعویض ۱۲۵۰ متر از خط لوله نفت شهر - کرمانشاه بوده که با برنامه‌ریزی و هماهنگی‌های لازم انجام شده است.

رئیس نگهداری و تعمیرات خط شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب نیز این عملیات را با توجه به پرتدد بودن آزادراه کربلا که در تلاقی با خط لوله انتقال نفت خام نفت شهر - کرمانشاه قرار دارد، دشوار خواند.

بهزاد خدادوست، حفاری زیر جاده و آماده‌سازی مقطع، لوله‌کشی، رادیوگرافی، تست هیدرواستاتیک مقطع، سند بلاست و پوشش لوله‌ها با رعایت دستورعمل‌های ایمنی در عبور از غلاف را بخشی از فعالیت‌های انجام شده برای عملیات تعویض در خط لوله انتقال نفت خام نفت شهر - کرمانشاه عنوان کرد. وی قطع و وصل جریان انتقال نفت خام با بستن شیرهای دروازه‌ای طرفین مقطع و تخلیه خط به میزان ۲۷ هزار لیتر از طریق انشعاب ۲ اینچ ایجاد شده با دستگاه هات تاب در محل تعویض، همچنین تخلیه سیال با استفاده از ۲ دستگاه آبخوف و بارگیری و تخلیه آن در مرکز انتقال نفت پایطاق را بخش دیگری از این عملیات برشمرد.

رئیس نگهداری و تعمیرات خط شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب افزود: مراحل آماده‌سازی لوله جدید با انجام جوشکاری، سند بلاست، اعمال پوشش، انجام تست‌های رادیوگرافی و هیدرواستاتیک برای یک مقطع از لوله به طول ۷۲ متر انجام شده است. وی تصریح کرد: این خط لوله با حصول اطمینان از سلامت سرشوها و پوشش لازم روی آن، پس از پرکردن و هواگیری از شیر کیلومتر ۶۰ با انجام تست‌های لازم درمدر بهره‌برداری قرار گرفته است.

بخشی از وصیت‌نامه شهید سردار سلیمانی خطاب به برادران و خواهران ایرانی

در اصول اختلاف ننگید

برادران و خواهران عزیز ایرانی من، مردم پرافتخار و سربلند که جان من و امثال من، هزاران بار فدای شما باد، کمالینکه شما صدها هزار جان را فدای اسلام و ایران کردید؛ از اصول مراقبت کنید. اصول یعنی ولی فقیه؛ خصوصاً این حکیم، مظلوم، وارسته در دین، فقه، عرفان، معرفت؛ آیت الله خامنه‌ای عزیز را عزیز جان خود بدانید. حرمت او را حرمت مقدسات بدانید.

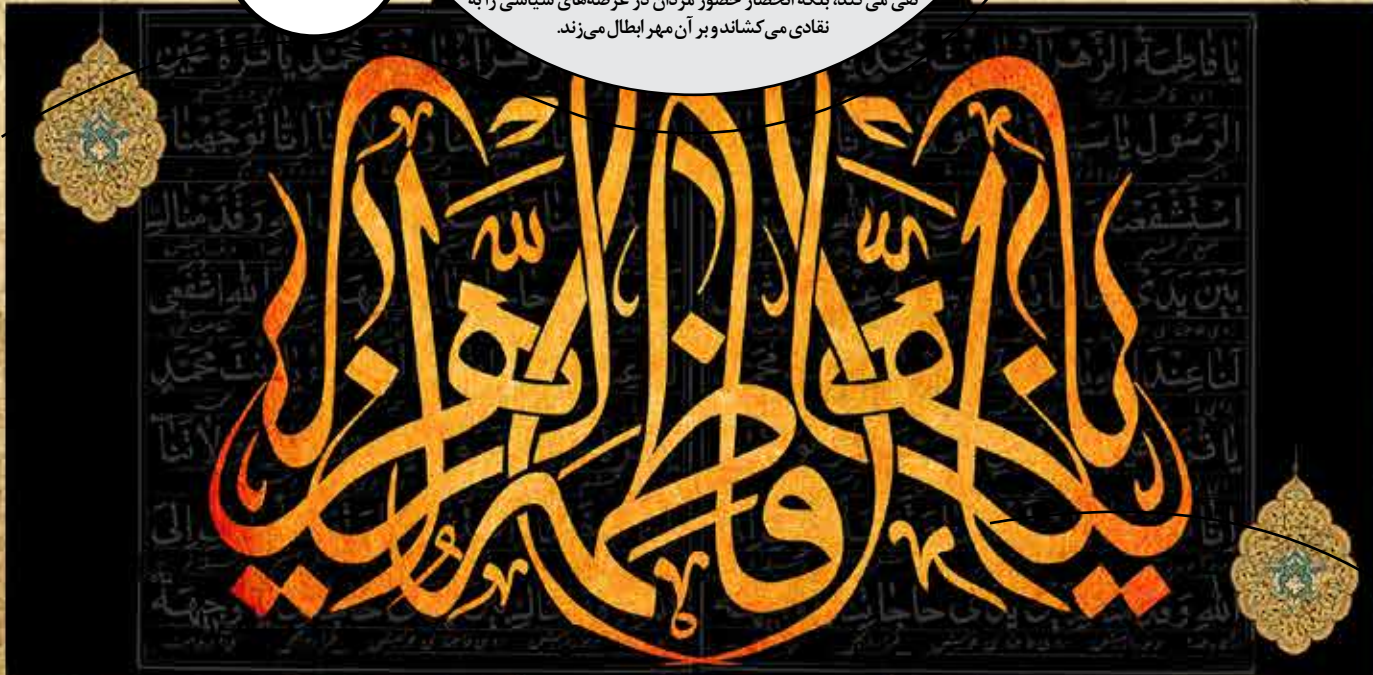
برادران و خواهران، پدران و مادران، عزیزان من جمهوری اسلامی، امروز سربلندترین دوره خود را طی می‌کند. بدانید مهم نیست که دشمن چه نگاهی به شما دارد. دشمن به پیامبر شما چه نگاهی داشت و دشمنان چگونه با پیامبر خدا و اولادش عمل کردند، چه اتهاماتی به او زدند، چگونه با فرزندان مطهر او عمل کردند؟ منمت دشمنان و شتمات و فشار آنها، شما را دچار تفرقه نکند. بدانید که می‌دانید مهم‌ترین هنر امام

خمینی(ره) عزیز این بود که اول اسلام را به پشتوانه ایران آورد و سپس ایران را در خدمت اسلام قرار داد. اگر اسلام نبود و اگر روح اسلامی بر این ملت حاکم نبود، صدام چون گرگ درنده‌ای این کشور را می‌درید؛ آمریکا چون سگ هاری همین عمل را می‌کرد، اما هنر امام این بود که اسلام را به پشتوانه آورد؛ عاشورا و محرم، صفر و فاطمیه را به پشتوانه این ملت آورد. انقلاب‌هایی در انقلاب ایجاد کرد. به این دلیل در هر دوره هزاران فداکار جان خود را سپر شما و ملت ایران و خاک ایران و اسلام نموده‌اند و بزرگترین قدرت‌های مادی را ذلیل خود نموده‌اند. عزیزانم، در اصول اختلاف نکنید. شهید، محور عزت و کرامت همه ما هستند، نه برای امروز. بلکه همیشه این‌ها به دریای واسعه خداوند سبحان اتصال یافته‌اند. آنها را در چشم، دل و زبان خود بزرگ ببینید، همان‌گونه که هستند. فرزندان را با نام آن‌ها و تصاویر آنها آشنا کنید. به فرزندان شهید که یتیمان همه شما هستند، به چشم ادب و احترام بنگرید. به همسران و پدران و مادران آنان احترام کنید، همان‌گونه که از فرزندان خود با اغماض می‌گذرید، آنها را در نبود پدران، مادران، همسران و فرزندان خود توجه خاص کنید. نیروهای مسلح خود را که امروز ولی فقیه فرمانده آنان است، برای دفاع از خودتان، مذهب‌تان، اسلام و کشور احترام کنید و نیروهای مسلح می‌بایست همانند دفاع از خانه خود، از ملت و نوامیس و ارض آن حفاظت و حمایت و ادب و احترام کنند و نسبت به ملت همان‌گونه که امیرالمؤمنین مولای متقیان(ع) فرمود، نیروهای مسلح می‌بایست منشأ عزت ملت باشد و قلعه و پناهگاه مستضعفین و مردم باشد و زینت کشورش باشد.

محیط پس از رحلت پیامبر(ص) به سمتی سیر کرده بود که نخستین نشانه‌های انحراف آن در خصوص زنان نمودار شد و این در واقع برگشت به سنت‌های جاهلی محیط مکه مکرمه بود. بدین‌سان حضرت فاطمه(س) با حضور خویش ضمن به‌جالش گرفتن باورهای جاهلانه تفکیک جنسیتی عرصه عمومی از عرصه خصوصی، در جهت بازبانی هویت انسانی جامعه مسلمانان گام در مسیری بس سخت و دشوار نهاد. البته پیامبر(ص)، در این زمینه به حضرت زهرا(س) هشدار لازم را داده بودند؛ چنانکه هنگام رحلت خویش فرمودند: «خترم، بعد از من مورد هجوم و ستم قرار خواهی گرفت. پاره تنم، هر کس تو را آزار دهد مرا آزرده و آنکه به تو بیبوندد، به من پیوسته... زیرا تو از منی و من از تو... هر کس از مردم به تو ستم کند، نزد خدا از او شکایت می‌کنم». در حالی که پیامبر(ص) در بستر بیماری بودند و چیزی از عمر مبارکشان باقی نمانده بود، فدک غصب می‌شود. فدک به عنوان یک ثروت برای حضرت زهرا(س) ارزشی ندارد، ولی به عنوان یک حق ربوده شده و اینکه حق را باید احیا کرد، برای زهرا(س) مرضیه(س) آنقدر ارزش دارد که با یک عده از زنان بنی‌هاشم و زنان علاقه‌مند به ایشان، به مسجد مدینه می‌رود و در حضور خلیفه وقت، خطبه‌ای به آن غرابی را در آنجا ایراد می‌کند و در کمال شجاعت حق خود را می‌طلبید. ایشان زنی تربیت شده الهی و پیامبر زمان خود است. پذیرش رهبری امام علی(ع) از سوی یک زن، با تفکر موجود جاهلی نسبت به زن تضاد داشت؛ اما از سوی دیگر، با پیش‌ذهنیت‌هایی که پیامبر گرامی(ص) درباره حضرت زهرا(س) در جامعه ایجاد کرده بودند، کاملاً همخوانی داشت و هنوز وجود گوهر گران‌قدری همچون فاطمه زهرا(س) به عنوان قوی‌ترین رکن سیاسی جامعه برای تشخیص و شناخت حق از باطل و مصداق رفتار سیاسی سالم مطرح بود. حضور سیاسی فاطمه زهرا(س) نشان داد که یک زن با آگاهی و اتخاذ شیوه‌های سیاسی مدیرانه می‌تواند در صحنه‌های گوناگون جامعه به مبارزه بپردازد. این حضور نه تنها تفکر «عدم حضور زن در اجتماع» را نفی می‌کند، بلکه انحصار حضور مردان در عرصه‌های سیاسی را به نقادی می‌کشاند و بر آن مهر ابطال می‌زند.

هشدار
رسول خدا(ص)

حضرت فاطمه(س) الگوی حضور اجتماعی

زن مسلمان

بررسی سیره رفتاری فاطمه زهرا(س) و تلاش و مجاهدت آن بزرگوار در حفظ گوهر وجودی زن، به خوبی جایگاه واقعی زن را به نمایش می‌گذارد. شناخت و تحلیل مثنی سیاسی-اجتماعی دخت گرامی پیامبر اسلام(ص) الگویی دربردارنده مجموعه‌ای از شاخصه‌های گزارشگر پدیده مورد شناخت، در ارتباطی و ثیق و منسجم با یکدیگر، مدل یا طرح تحقیق و شناخت خاصی است که می‌تواند در مقام حفظ هویت در عرصه حضور مورد گرته‌داری قرار گیرد؛ چه آنکه اگر الگوی شناختی مزبور بخواهد به قصد و غرض شناخت تقادانه وضعیت موجود و ارائه اصول و شیوه‌ها و کیفیت گذار و تحول و رشد از وضعیت موجود به مطلوب طراحی و تدوین شود، دربردارنده شاخصه‌های وضعیت مطلوب پدیده مورد شناسایی نیز هست. گرایش به الگو و پیروی از مد نیاز بشری است که در جهت کمال‌گرایی و تکامل طلبی به‌طور فطری در درون انسان‌ها نهاده شده است و علم امروز آن را «هماندسازی» می‌نامد. از این رو، مشاهده می‌کنیم که نیاز به الگو و الگودهی به نسل‌ها، در آموزه‌های دینی به‌طور آشکار مورد توجه قرار گرفته است و قرآن به‌صراحت، به معرفی الگوها و اسوه‌های «مثبت» و «منفی» می‌پردازد و اسوه‌های مثبت ثابته را مطرح می‌کند که در تمام عصرها و برای همه نسل‌ها قابل اتکا و پیروی در عمل هستند.

الگو و
شناخت عمیق

در معرفی الگو، آن نوع رفتارهای اجتماعی به عنوان «مدل» یا «الهام‌های عملی» مدنظر قرار می‌گیرند که از دیدگاه اسلام، در قرآن و روایات (آموزه‌های دینی پیامبر(ص) و اهل بیت علیهم‌السلام) به عنوان نمونه و الگوی عملی معرفی شده‌اند. رمز ماندگاری الگوها «زنده بودن تفکر و اندیشه الگوهای مطرح شده»، «همسویی سیره و سخن آنان با فطرت انسان‌ها»، «یکسان‌بینی جهان‌بینی و آرمان‌ها» و «شناخت پیروان آنان» قابل توجه و حایز اهمیت است. هر قدر این شناخت وسیع‌تر و عمیق‌تر باشد، بهتر می‌توان محتوای پیام و گفتار و رفتار آنان را به دست آورد و از آنها در جهت رسیدن به سعادت و تکامل و تحقق ارزش‌های فطری و الهی بهره برد. «زن الگو»، در درون خویش به جریان فکری و روحی عمیقی دست یافته و به پایگاه شناختی، اعتقادی و روحی و رفتاری درست و راستی بر اساس تعالیم و آموزه‌های دین رسیده است. در اندرون تربیت شده است، خود، خداوند، هستی، جهان و جامعه و تاریخ و راه کمال و سعادت و نیکی‌بخشی و پیام‌آوران و راهبران الهی را شناخته است، آرمان‌های بلند انسانی و اجتماعی دین را در یافته است، دیانت حق را پذیرفته و نقش و رسالت خویش را در رابطه با خداوند و در برابر خود، دین، تمامی هستی، جامعه و تاریخ، به انجام می‌رساند. «زن الگو» بر پایه این شناخت‌های خودآگاهانه عمیق: «باور و ایمان به خداوند»، «راه تا کمال و سعادت»، «پیام‌آوران و راهبران انبیایی» و «آدمیت خویش» و «فرجام‌خروی» در اندرون روح و روان و قلب خود به بار نشسته است و زندگانی و سلوک خویش را بر پایه آن خودآگاهی‌ها و شناخت‌ها و این باورها و عقیده‌ها و این اخلاقیات و ایمان شکل بخشیده است. وجهه انسانی «زن الگو» اینگونه و در این فرایند «شناختی»، «ایمانی» و «رفتاری» شکل می‌گیرد. «زن» تربیت یافته در چارچوب این الگوی انسانی، بسان حضرت فاطمه(س) حضوری انسان‌ساز و جامعه‌ساز در عرصه جامعه و مدیریت اجتماعی دارد. حضرت زهرا(س) که در بطن مسائل سیاسی جامعه و بحران‌ها رشد کرده و تربیت یافته بود و بر اساس آموزه‌های نبوی، رسالت دفاع از حق و حقیقت را فراتر از قالب‌های جنسیتی بر دوش خویش احساس می‌کرد، با بصیرت و آگاهی عمیق نسبت به توطئه‌ای که هویت انسانی جامعه را هدف قرار داده بود، هوشیارانه وارد عرصه جامعه شد و به صورت یک سیاست‌مدار آگاه و مدافع حریم امامت، در صحنه جامعه حضور جدی و فعال یافت و رهبری دفاع از امامت به عنوان دژ مستحکم حافظ آموزه‌های ناب نبوی را بر عهده گرفت.

آدمی را از ابعاد گوناگونی می‌توان تحلیل کرد و زن و مرد را شناخت. یک وجهه تحلیل، وجهه و هویت انسانی یا «وجهه روان‌شناختی-انسان‌شناختی» است و وجهه دیگر، وجهه و هویت اجتماعی یا «وجهه جامعه‌شناختی» است. در «وجهه فردی، انسانی و روان‌شناختی»، به هویت انسانی، شخصیت فردی و جریان روان‌شناختی شخصیت و زندگانی فرد توجه می‌شود و ابعاد معرفتی، عقیدتی، اخلاقی و رفتاری، جنبه‌های به هم پیوسته قابل بررسی و تحلیل در برآورد وجهه فردی و انسانی هستند. در «وجهه اجتماعی و جامعه‌شناختی» هم به نقش، رسالت، جایگاه و مسؤولیت اجتماعی آدمی و جریان تغییر و تحول در ابعاد ساخت اجتماعی، ساخت سیاسی، ساخت اقتصادی و فرهنگی و نیز رفتار اجتماعی جامعه و سلوک اجتماعی آدمی نظر افکنده می‌شود. ابعاد فرهنگی، سیاسی و اقتصادی و جوه به هم پیوسته و قابل بررسی در برآورد وجهه اجتماعی آدمی‌اند. «زن» و «مرد» را نیز می‌توان از این دو وجهه تحلیل کرد و شناخت. در مطلب پیش رو کوشیده‌ایم تا به اجمال ابعاد شخصیت حضرت زهرا(س) را از منظر الگو بودن برای زنان و حضور اجتماعی‌شان بررسی کنیم.

توصیف یک روز ویژه

آلکسی الکسیویچ با عجله تشریفات رسمی را بجا آورده و این جمله را خطاب به همتای آمریکایی خود گفت: «ژنرال روسو، با اجازه اعلی حضرت تزار روسیه، مالکیت قلمرو آلاسکا را به ایالات متحده انتقال می‌دهم.» ژنرال لاول روسو نیز متقابلاً از وی تشکر کرد و به این ترتیب قلمرو پهناور آلاسکا به صورت رسمی به مالکیت ایالات متحده آمریکا درآمد. نزدیک به شش ماه پیش از آن روز، یعنی در ۲۰ مارس ۱۸۶۷ بود که نمایندگان دو کشور روسیه و آمریکا امضای خود را پای سندی گذاشتند که فروش آلاسکا از سوی روسیه به ایالات متحده آمریکا را تصدیق و تأیید می‌کرد. آمریکایی‌ها در مجموع ۷.۲ میلیون دلار بابت ایالت ۱.۵ میلیون مترمربعی آلاسکا به روس‌ها پرداختند و به عبارت دیگر هر مترمربع از این ایالت برای آمریکاقط و فقط ۴.۷۴ دلار آب خورد. با این حال حداقل در آن زمان کمتر آمریکایی فکر می‌کرد که این معامله ارزشش را داشته باشد؛ زیرا آنها به درستی می‌دانستند که آن «سکوت یخ‌زده» یا «کنام خرس‌ها» منطقه‌ای بسیار دور افتاده است که نمی‌توان به راحتی از قلمرو آن محافظت و دفاع کرد. افزون بر آن جمعیت این منطقه تنها از مردم بومی تشکیل می‌شد و آمریکایی‌ها از مردم بومی خارخره خوشی نداشتند.

با اینکه بیش از ۱۵۰ سال از فروش آلاسکا به آمریکایی‌ها می‌گذرد اما هنوز هم که هنوز است تحلیل‌ها، مقاله و برنامه‌های متعددی در این باره در رسانه‌ها و فضای مطبوعاتی تولید و منتشر شده است. در یک روز فوق العاده سرد و ابری دو پرچم عوض شدند. الکساندر تومان در نشریه معتبر آلمانی اشپیگل در این باره توصیف بسیار جالبی دارد: «دو شلیک پی‌درپی به نشانه خوشامدگویی در روز ۱۸ اکتبر ۱۸۶۷، سکوت را در پندر سینکا شکست. یکصد سرباز روس و ۲۵۰ سرباز آمریکایی شانه‌به‌شانه بکدیگر در برابر کاخ فرمانداری صف کشیده بودند. هنگامی که پرچم روسیه پایین کشیده می‌شد در میانه راه به میله پرچم گیر کرد. به همین خاطر یک سرباز روس برای آزاد کردن پرچم خود را از میله بالا کشید. سرباز پرچم را آزاد کرد، اما در همان لحظه باد شدیدی وزید و پرچم روسیه را مستقیماً به سوی سربازهای سربازان روسیه انداخت. نفس در سینه حاضران حبس شد و پرسنس «مار یا ماکسونووا»، همسر آخرین فرماندار روس آلاسکا تقریباً غش کرد؛ زیرا از نظر افراد حاضر، این مساله می‌توانست نشانه‌ای از یک طالع نحس باشد. بار دیگر دو شلیک پی‌درپی خوش آمد، اما این بار پرچم ایالات متحده آمریکادون هرگونه مشکلی بالا رفت و به اهتزاز درآمد. ناخدا

اقتصاد پیشا نفتی آلاسکا

نظامیان به توسعه شرکت پرداخت؛ اما چیزی نگذشت که دستمزد کارکنان این شرکت کاهش یافت و درآمد‌های آن روند نزولی به خود گرفت. ظاهراً همکاری با افراد محلی چندان نتیجه خوبی نداشت و در نهایت به غارت منابع زمینی و حیوانی منطقه منجر شد و هنگامی که تزار الکساندر دوم در سال ۱۸۶۶ ورشکست شد، همه می‌دانستند که آن کلونی نیز از نظر تجاری به پایان کار خود نزدیک می‌شود. افزون بر آن طولانی بودن مسیرهای صادراتی نیز همان سوداندک را می‌بلعید و شخص تزار هر لحظه بیم آن را داشت که نیروهای بریتانیا از خاک کشور همسایه یعنی کانادا به نیروهای روسیه حمله ببرند و در این حالت روس‌ها طعمه‌ای سهل الوصول برای بریتانیایی‌ها بودند. به همین خاطر روابط با همسایه جنوبی یعنی ایالات متحده بهبود یافت و مدتی بعد تزار سفیر خود یعنی ادوارد فون اشتوکل را برای مذاکرات در مورد فروش آلاسکا نزد ویلیام اچ. سوارد، وزیر خارجه وقت آمریکا اعزام کرد.

پیش از کشف و استخراج نفت در آلاسکا، تجارت پوست، دندان نهنگ و کمی بعد تر زغال سنگ رونق داشت و بالاخره آلاسکا هم سودبیدی به روسیه نمی‌داد. همین نویسنده در اشپیگل در این باره نوشته است: «در این منطقه علاوه بر استخوان و چربی و پوست نهنگ، پارچه‌های چینی و چای نیز خرید و فروش می‌شد و جالب آنکه یخ مصرفی ایالت‌های جنوبی و گرم آمریکا هم (تاقبل از اختراع یخچال) از همین منطقه تأمین می‌شد. رفته رفته جمعیت این منطقه افزایش یافت و این افزایش به‌ویژه پس از کشف معادن زغال سنگ رو به فزونی گذاشت و بدین ترتیب بود که معادن و کارخانه‌ها روز به روز بیشتر شد و کلونی روس – آمریکایی روز به روز رونق بیشتری گرفت. کنترل اقتصاد آن منطقه در اختیار شرکت تجاری روسی – آمریکایی (RAC) به رهبری الکساندر بارانف بود و این شرکت بیش از هزار درصد سود را در سابقه خود ثبت کرد. پس از بازنشستگی بارانف جانشین وی یعنی لودویگ فون هاگه مایستر با کمک همکاران نزدیک و گروهی از

نفت و تغییر نگاه به سرزمین یخبندان

حس کرده و بلافاصله دچار تب طلا شده و از طریق شمال خود را به آلاسکا و کانادا رساندند تا شاید سهمی از طلای این سرزمین‌ها را از آن خود کنند و به این ترتیب سی سال پس از آن معامله پر خرف و حدیث بود که آلاسکا بیش از آن پولی که به روسیه پرداخته شد، نصیب آمریکایی‌ها کرد. پس از کشف و استخراج طلا بود که دیار تمان آلاسکا تاسیس شد و دولت محلی آن شکل گرفت و در سال ۱۹۱۲ یک کرسی از کنگره به نماینده این حوزه تعلق گرفت. در سال ۱۹۴۶ آلاسکا رسماً به عنوان بخشی از خاک ایالات متحده آمریکا پذیرفته شد و تازه ۱۳ سال بعد، یعنی در سوم ژانویه ۱۹۵۹ این بزرگترین درون بوم جهان به عنوان چهل و نهمین ایالت آمریکا به رسمیت شناخته شد. کوتاه زمانی پس از آن بود که این ایالت جدید بر ارزش خود بیش از پیش افزود. در روز ۱۸ فوریه ۱۹۶۸ تلاش‌ها نتیجه داد و بالاخره اولین چاه نفت آلاسکا در خلیج پرادو به ثبت رسید. ذخایر نفت این ایالت ۲۵ میلیارد بشکه تخمین زده می‌شود و از این نظر بزرگترین حوزه نفتی در آمریکای شمالی و یکی از بزرگترین ۲۰ حوزه نفتی جهان به شمار می‌آید. این طلای سیاه بود که موج جدید ماجراجویان را راهی آلاسکا و صد البته خزانه‌های آمریکا را نیز از طلا و پول لبریز کرد.

در نگاه آمریکایی‌ها خریدن آلاسکا از روس‌ها خطای فاحشی بود اما کم‌کم با پیدا شدن طلا و استخراج زغال سنگ شرایط در افکار عمومی آمریکا درباره خرید آلاسکا از روسیه تغییر کرد. الکساندر تومان در نشریه معتبر آلمانی اشپیگل در این باره آورده است: «مطبوعات و افکار عمومی آمریکا از به اصطلاح این معامله‌ای که توسط سوارد انجام گرفته بود چندان راضی نبودند. آنها بر این عقیده بودند که سوارد در قبایل دلارهای بارزوش آمریکا سرزمین پهناوری را خریده که به غیر از یخ چیز دیگری ندارد و نمی‌توان آن را اداره کرد. در آن زمان تجارت خز نیز از رونق افتاده بود. در همان حال شایعاتی مبنی بر وجود معادن طلا در آلاسکا دهان به دهان می‌چرخید، اما چه کسی می‌توانست باور کند که در آن سرزمین یخی طلا وجود دارد. روزنامه «نیویورک ورلد» در شماره روز اول آوریل ۱۸۶۷ خود تیت‌ر زد: «روسیه یک پر تقال گندیده به ما فروخته است». از نظر آمریکایی‌ها، آلاسکا سرزمینی بسیار دور افتاده، یخ‌زده و کاملاً لم‌بزرع بود و هیچ کس حاضر نبود که در این سرزمین اقامت کند؛ اما هنگامی که اولین طلاها در آلاسکا یافت شد، این وضعیت نیز کاملاً تغییر کرد. شمار بالایی از آمریکایی‌های خسته از بحران اقتصادی در سال ۱۸۶۹ به اصطلاح بوی طلاهای کلوندایک را

آلاسکا سرزمینی است محصور در اقیانوس‌ها که مرز زمینی بسیار طولانی با کانادا دارد. البته نزدیک‌ترین مرز دریایی‌اش هم با روسیه است. آلاسکا، از زمان‌های بسیار دوری بانام اسکیموها، آلتوت‌ها و سرخ‌پوستان بومی آن عجین بوده و پس از قرن‌ها سکونت این اقوام حدود سال‌های ۱۷۴۱ میلادی بخش‌هایی از آن توسط یک دنیا تورد دانمارکی که به استخدام پتر کبیر روسیه درآمده بود کشف شد. با پیدا شدن طلا در این سرزمین آمریکایی‌ها به فکر آلاسکا افتادند و بالاخره بعد چند دهه تلاش در سال ۱۸۶۷ میلادی آن را به مبلغ ۲/۷ میلیون دلار از روسیه خریداری کردند و سال ۱۹۵۹ آن را رسماً به خاک خود ضمیمه کرده و به عنوان چهل و نهمین ایالت ایالات متحده آمریکا شناختند. بدون اینکه حتی یک سانتیمتر، مرز مشترک آبی با زمینی با آن داشته باشند. بعد از کشف و استخراج طلا در آلاسکا، نویت به مس رسید و آمریکایی‌ها نشان دادند پولشان را اصلاً هدر نداده‌اند. وقتی پای نفت به آلاسکا باز شد و مشخص شد که این سرزمین پوشیده از برف و یخ هم از این سوخت فسیلی بی‌ بهره نیست، بازی خرید آلاسکا از روسیه، برای آمریکایی‌ها نه دور سر برد بلکه ده سر برد شد.

نگاه تاریخی به نقش نفت در یک «معامله سرزمینی» میان آمریکا و روسیه

نفت در سیاهی سبیدی برف

مشعل | اگر چه خاورمیانه یکی از سرزمین‌های اصلی اکتشاف نفت و استخراج آن است اما نقاط مختلفی از جهان طلای سیاه را در دل خود جای داده و سیاست و اقتصاد و فرهنگ آن مناطق را تحت الشعاع خود قرار داده است. آلاسکا، سرزمین برف و یخبندان هم از تأثیر نفت دور نمانده؛ سیاهی نفت بر سبیدی‌های این سرزمین خودنمایی خاص خودش را دارد. در مطلب پیش رو نگاهی داریم به یک معامله عجیب میان آمریکا و روسیه، معامله‌ای که با باز شدن پای نفت به آن، ناگهان سود سرشاری را نصیب یکی از طرفین معامله کرد.

قلم‌کاری

هنر ایران و ایران را شناسیم (بخش سوم)

ایران
از دیرباز کانون و مهد فرهنگ و هنر و تمدن بوده است. اگر نگاهی کوتاه به تاریخ بیاندازیم شاید سه تا چهار سرزمین را بیشتر شناسیم که بیش از ۷ هزار سال قدمت داشته باشند. به هر حال چنانچه در دو هفته گذشته هم گفته ایم، هنر فقط سینما نیست و ایران ما دریایی از هنرهای مختلف است. در این سری از مطالب کوشیده ایم تا تنها و تنها گوشه‌ای از هنرهای سرزمین مان را نشان دهیم. هنرهایی که هنوز هم زنده اند و حضور اجتماعی دارند و اگر ما به عنوان ایرانی بیشتر به آنها توجه کنیم و قدرشان را بدانیم زنده تر و پویا تر خواهند شد. کافیهست به اطراف مان بیشتر دقت کنیم و سخن زیبایی هارا در عین دیدن، بشنویم. بخش سوم از این مطلب را دنبال کنید و در عین خواندن آن دقت کنید که چگونه می توانید از هنرهای کهن ایرانی در زندگی های جدید، بهره ببرید.

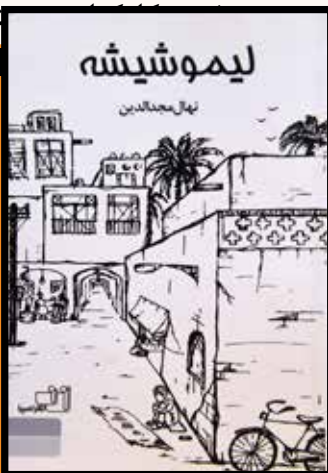
حتمانام سفره قلم کار را شنیدهای و در بسیاری از سریال ها و فیلم هایی که درباره تاریخ معاصر ایران ساخته شده اند، لباس ها و پوشش های مختلفی را دیده اید که باز مینه سفید، طرح های خاصی روی آنها نقش بسته است. این یک هنر خاص و اختصاصی ایرانی است که قلم کاری نام دارد. این هنر در حقیقت شیوه ای خاص و ایرانی از چاپ سنتی طرح روی پارچه است و در اصطلاح اهل فن به آن «هنر نقش زدن روی پارچه» می گویند. قلم کاری زمان صفویه در ایران پا گرفت و به اوج شهرت رسید، فلذا منبع و مرکز اصلی هنر قلم کاری شهر اصفهان است. از جمله طرح هایی که در قلم کاری استفاده می شوند، می توان به مواردی چون: مناظر تاریخی، مینیاتور، گل و بوته و اسلیمی، زنجیره و کتیبه اشاره کرد. همچنین اگر چه پارچه نخ ینبه، بهترین پارچه برای کار قلم کاری است، چاپ را به خوبی جذب و نگهداری می کند، اما قلم کاران از پارچه های دیگری چون پارچه های ابریشمی، کرباس، متقال، ململ حاجی علی اکبری، چلوار و کتان بافت خارجی هم استفاده می کنند. بد نیست کنار این همه سفره یک بار مصرف که هر کدام از آنها بالاترین و بیشترین آسیب را به محیط پزیستان می زند، از سفره های زیبای قلم کاری استفاده کنیم و شاید برای رونختی ها، روبالشی ها و پرده های از لباس های تزیینی مان بتوانیم از این هنر ارجمند و فاخر ایرانی بهره بگیریم، نه اینکه نگاه و چشمان به جنس های ترکیه ای و چینی باشد.

کاشی کاری

شاید ایران از نظر فرهنگی با هیچ هنری بیشتر از کاشی کاری و فرش بافی ایرانی به دنیا معرفی نشده باشد. کاشی سازی و کاشی کاری ایران، یکی از نمادهای بارز فرهنگ ایران و اسلام شده است. این هنر قدمتی بسیار دیرینه در فلات ایران دارد و ریشه اش به دوران عیلامی ها، هخامنشی ها و ساسانی ها بازمی گردد. کاشی کاری در دوران تاریخ ایران اسلامی دچار تحولات ویژه ای شد و نقش های تجریدی در آن گسترش پیدا کرد. نکته بسیار جالب توجه این است که کلمه «کاشی» از شهر کاشان اقتباس شده است، چرا که قدیمی ترین های کاشی در این شهر وجود داشته است. در مجموع بسیاری از محققان شروع کاشی کاری دوران جدید ایران را از قرن چهارم هجری قمری دانسته اند. شاید انواع کاشی ها را بتوان به این شکل نام برد: کاشی یکرنگ، کاشی معرق، کاشی هفت رنگ، کاشی زوزنگار یا طلاپی، تلفیق آجر و کاشی و کاشی های مکتوب یا کتیبه دار. عموماً هنر کاشی کاری در معماری بهره گرفته می شود و بناهایی چون: مساجد، مدارس، کاخ ها، حمام ها و بل ها را با آن تزیین می کنند. پیشنهاد می کنیم به هر کجای ایران که سفر می کنید، آثار تاریخی را که می بینید، بهتر دقت کنید و از دیدن کاشی ایرانی لذت بیشتری ببرید، ضمن اینکه این روزها با تغییراتی که در سبک زندگی ما به وجود آمده، هنوز هم می توانید کاشی ایرانی بهره ببرید و از آن در خانه هایتان استفاده کنید. چه به عنوان یک قاب روی دیوار و چه به عنوان بخشی از تزیینات آشپزخانه یا ستون های خاص.

خاتم کاری

عموم ایرانیان جعبه یا وسیله ای خاتم کاری شده در منزلشان وجود دارد. جعبه ها یا ظروفی که با قیمتی ترین اشیا را درون آنها می گذارند یا اینکه به عنوان ظروف زینتی در معرض دید قرار می دهند در دایره المعارف هنر ایران درباره خاتم کاری آمده است: «هنر آراستن سطح اشیا به صورتی شبیه موزاییک، با مثلث های کوچک، طرح های گوناگون خاتم همواره به صورت اشکال منظم هندسی بوده است. این اشکال هندسی را با قرار دادن مثلث های کوچک در کنار هم، نقش بندی می کنند. مثلث ها را از انواع چوب، فلز و استخوان می سازند. هر چه مثلث ها ریز تر و ظریف تر باشند، خاتم مرغوب تر است. در یک طرح خاتم، برای ساختن کوچک ترین واحد هندسی، حداقل سه مثلث و برای بزرگ ترین آن، حداکثر چهار صد مثلث به کار می رود». بسیاری از محققان معتقدند که ریشه این هنر از دوران مغولان و تحت تأثیر هنر و تمدن ایران از چین قرار دارد. اما به هر حال هنر خاتم کاری در دوران صفویه به اوج خودش رسید و زیباترین خاتم کاری ها برای آن دوران است. برای نمونه از آثار خاتم کاری اعلای صفویه می توان به مواردی چون: صندوق مرقد امامزاده سید علاءالدین حسین، فرزند امام موسی بن جعفر (ع) در شیراز و در جفت خاتم آن بقعه که قدمت آنها ۴۰۰ تا ۴۵۰ سال است. قاب آینه خاتم که در تاریخ ۱۱۲۴ هـ ق در کرمان ساخته شده و جزو مجموعه خصوصی مرحوم محمد حسین صنیع خاتم است. صندوق مرقد حضرت موسی بن جعفر (ع) و حضرت امام جواد (ع) در سامرا و نیز صندوق خاتم ضریح نرگس خاتون، مادر گرامی حضرت حجت (عج) در سامرا که در زمان شاه سلطان حسین صفوی به کمک استاد جعفر ساخته شده است، اشاره کرد.

ادای دین یکی از کارکنان صنعت نفت با انتشار داستان زندگی پدر

فرز و شب های

۶۰ سالگی

سید شریف فرحناک فر روزهای ابتدایی شیوع کرونا را به خاطر می‌آورد؛ قرنطینه‌های شدیدی که همه را خانه‌نشین کرد و انسانی که در همه قرون و اعصار به اجتماعی بودن خو گرفته بود، با وقوع همه‌گیری، به ناچار دوران دیگری از حیات را آغاز و دوری از جامعه و گوشه عزلت گزیدن را بیش از هر دوران دیگری در تاریخ بشر تجربه کرد؛ اما شیوه‌بر خورد و هوشمندانه‌برخی افراد با ایام قرنطینه و روبکرد تبدیل تهدید به فرصت، عنصری بود که سبب شد با برنامه‌ریزی و پشتکار، این روزهای عجیب را به دورانی پربار بدل کرده و در دوران خانه‌نشینی و قرنطینه، آثاری ماندگار خلق کنند. برای انسان‌های اهل تفکر، جایی برای رکود و توقف وجود ندارد، حتی اگر سد فرارویشان، قرنطینه و بزرگترین پاندمی دوران معاصر باشد. نهال مجدالدین، مهندس اجرای خط لوله گاز در خط لوله هفتم و یازدهم سراسری گاز که دانش آموخته دکترای شیمی کاربردی است و سوابق متعددی در تدریس و همکاری در انجام پروژه‌های تحقیقاتی – کاربردی صنعت گاز دارد، جنبه جدید از استعداد را در نگارش کتاب خاطرات پدرش آشکار ساخته و اثری به نام «لیمو شیشه» را منتشر کرده که باقبال مخاطبان مواجه شده است. گفت‌وگوی ما را با نویسنده این کتاب می‌خوانید:

«**اهل کجا هستید و چه تحصیلاتی دارید؟** از چه زمانی وارد صنعت نفت شدید؟

اهل اهواز هستم و از سال ۷۴ ساکن تهران شدم. دکترای شیمی کاربردی دارم و سال ۱۳۹۲ به استخدام وزارت نفت در آمدم و کارم را در مدیریت مهندسی شرکت گاز استان تهران شروع کردم.

«**ماجرای شکل‌گیری ایده تألیف کتاب «لیمو شیشه» از کجا آمد؟**

پدرم زندگی پرفراز و نشیبی داشتند و همیشه خاطرات شنیدنی برای اطرافیان تعریف می‌کردند که این خاطرات برای مخاطبان، شیرین و دوست‌داشتنی بود. در اوایل شیوع کرونا که قرنطینه‌های سخت، همه را خانه‌نشین کرده بود، با تشویق همسر (که خود از علاقه‌مندان داستان‌های پدرم است) بر آن شدم تا با انتشار یک کتاب از خاطرات پدری، هم به ایشان ادای دین کرده و هم به نوعی ایام قرنطینه و خانه‌نشینی را برایشان قابل تحمل‌تر کنم. پدرم انسان زحمتکشی بودند و من وظیفه خود می‌دانستم که به نوعی نسبت به این زحمات ادای دین کنم. همانطور که در مقدمه کتاب

آمده است: «تقدیم به پدرم و قلب مهریانش، تقدیم به پدرم و روح بزرگش و تقدیم به آنها که بزرگی کرده‌اند و خاطر ایشان هیچ کجا ثبت نشد»، فکر می‌کنم همه ما در زندگی، انسان‌های بزرگی را دیده‌ایم که هیچگاه مجالی برای ذکر حقایق زندگی‌شان فراهم نشده است، در حالی که زندگی هر کدام از این افراد، می‌تواند بهترین درونمایه برای نوشتن یک کتاب مفید و پرمخاطب باشد.

«**مضامین و درونمایه کتاب چه حال و هوایی دارد و چه فضایی را برای مخاطب به تصویر می‌کشد؟**

این داستان، یک رئالیسم اجتماعی و بیان واقعیت‌هایی است که در بستر یک داستان اجتماعی بیان می‌شود. هدف من، روایت یک داستان غم‌انگیز که سبب جلب ترحم شود، نبود. شما اگر داستان را بخوانید، درمی‌یابید که همه مراحل تحصیل و بلافاصله وقوع جنگ و حتی دوران نداری، در قالب طنز به رشته تحریر درآمده تا مخاطب را جلب کند و برایش جذاب باشد تا یکدین من بر این بوده که کتاب، ذره‌ای با واقعیت تفاوت نداشته باشد و فایل‌های صوتی که از زبان قهرمان داستان روایت می‌شود نیز گواه بر این موضوع است و من صرفاً کار پیاده‌سازی و مکتوب کردن این داستان‌ها را انجام دادم.

«**این کتاب چه دوره‌ای از زندگی پدر را روایت می‌کند؟**

نقطه آغازین داستان، از زمان حال است و قهرمان داستان که یک مرد ۶۰ ساله است، لیمو را در چای می‌ریزد و این کار، او را به گذشته‌های دور و دراز می‌برد. ماجرا از سال ۴۰ خورشیدی آغاز می‌شود و پس از همگام شدن با کودک دیروز و دوران تحصیل، جنگ و کار، سرانجام به دوران امروز و در عید سال ۹۹ قصه به پایان می‌رسد.

«**لطفاً درباره عنوان کتاب توضیح دهید.**

«لیمو شیشه»، اصطلاحی است که در خوزستان رواج دارد و به لیموهای سبز پر رنگ گفته می‌شود. پدرم در دوران کودکی، مدتی دستفروش بود و این نوع لیمو را می‌فروخت. تصویر روی جلد هم تداعی‌کننده همین موضوع و پسرچهای است که این نوع لیمو را می‌فروشد.

«**روند تألیف کتاب به چه صورتی پیش رفته است؟**

ابتدا فایل‌های صوتی از زبان قهرمان داستان ضبط و سپس پیاده‌سازی و تنظیم شده است. این کتاب، خاطر‌نویسی نیست؛ بلکه بیان زندگینامه‌ای در بستر یک داستان و رمان است. در این رمان، مخاطب خود را در داستان می‌بیند و با قهرمان قصه، همذات‌پنداری می‌کند.

«**مشارکت پدر در روند تألیف کتاب به چه صورت بود؟**

ایشان ۸ ماه خاطره‌گویی می‌کردند که مشتمل بر ذکر ۷۰ خاطره از زمان کودکی، مدرسه و جنگ بود. در کل، نگارش و شنیدن فایل‌های صوتی، ۱۲ ماه زمان برد. ۱۰ ماه نیز صرف ویراستاری، صفحه‌آرایی،

اخذ مجوز و چاپ اول شد که روی هم رفته «لیمو شیشه» تقریباً یک پروژه دو ساله بود. پدرم، گاهی ۵، ۶ ساعت با همسرم صحبت می‌کردند که ما حاصل آن دو خاطره قابل بهره‌برداری و مکتوب می‌شد. طبیعتاً استخراج این خاطرات و تبدیل آن به یک داستان با متن روان و زبان طنز، حال مخاطب را خوب می‌کند.

«**واکنش پدر نسبت به فصول کتاب چگونه بود و به کدام فصل بیشتر علاقه داشت؟**

پدرم، مانند دیگر خوزستانی‌ها، سال‌های زیادی از عمرش را در جنگ گذرانده است. اواسط کتاب و به اقتضای زمانه‌ای که در جوانی‌اش پشت سر گذاشته، گذار داستان، به جنگ می‌افتد. واقعیت این است که خیلی راغب نبودند حضورشان در جنگ بر جسته شود و معتقدند که خوزستانی‌ها در خانه و کاشانه خود نشسته بودند که دشمن وارد کشور شد و آنها هم به صورت طبیعی، کاری را انجام دادند که هر انسان دیگری در این موقعیت انجام می‌داد؛ اما من به ایشان قول دادم که این کتاب، جامع و دربرگیرنده تمام مراحل و ابعاد زندگی‌شان باشد و بر بخش خاصی از جمله جنگ تمرکز نداشته باشد.

«**فکر می‌کنید این کتاب برای کدام گروه از مخاطبان بیشتر جذابیت داشته باشد؟**

به نظرم افرادی که در آستانه ۶۰ سالگی هستند، ارتباط بیشتری با کتاب برقرار می‌کنند و با قهرمان آن خیلی همذات‌پنداری خواهند داشت. اتفاقاتی که قهرمان این داستان از سر گذرانده و عبور پرماجرا از دوران کودکی، نوجوانی، دانشگاه، جنگ و محل کار خیلی از هم‌نسلان پدرم را به یاد زندگی خودشان می‌اندازد.

«**باز خورد مخاطبان و خوانندگان چگونه بود؟**

درباره بازخورد‌های این کتاب باید به عبارت معروف «هر آنچه از دل بر آید، لاجرم بر دل نشیند» اشاره کنم. استقبال بسیار خوبی از این اثر شد، در حالی که «لیمو شیشه»، اولین کتابی است که تألیف کرده‌ام. در نمایشگاهی که بتازگی در خوزستان برگزار شد، چند ناشر به من مراجعه و درخواست کردند که سوزهای مورد نظرشان را به صورت کتاب در بیاورم. همچنین افراد زیادی هم به من اعلام کردند که آمادگی دارند خاطر ایشان ثبت و ضبط شود.

«**چه افرادی در خلق این اثر همکاری داشتند و همکاری آنها چقدر موثر بود؟**

مدیریت انتشارات، همکاری خوبی در این زمینه با من داشتند. همچنین طرح روی جلد را خانم سعیدی از همکاران طراح با داستان هنرمند خود به تصویر کشیده‌اند که قدر دان ذوق و سلیقه ایشان هستم. این اثر به گونه‌ای خلق شده که تداعی‌کننده بازار قدیم اهواز، بساط لیمو، نخل‌ها و پسرکی سوار بر دوچرخه است و حس نوستالژیک دلنشینی در مخاطب ایجاد می‌کند. ضمن آنکه همسر، اولین فردی بود که پیشنهاد نگارش چنین کتابی را مطرح کرد و در مراحل تألیف نیز با من همکاری داشت.

خیلی وقت‌ها ساعات ۱۲-۱۱ شب را به تکمیل مراحل کتاب اختصاص می‌دادم و پس از انجام کارهای روزمره، نگارش کتاب را به پیش می‌بردم که در دوره اوج همه‌گیری کرونا، این کار به تلاشی مضاعف نیاز داشت.

«**این کتاب برای شما علاوه بر ادای دین به پدر و دریافت بازخوردهای مثبت، چه نکات جالب دیگری داشته است؟**

شاید باور نکنید؛ اما من آنقدر با شخصیت‌های کتاب عجین شده‌ام که گاهی دل‌تنگ آنها می‌شوم. با اینکه بیشتر قصه‌های این کتاب، درباره نزدیکان و اقوام است و تنها اسامی‌شان تغییر یافته؛ اما از تباط عیبی بین من و آنها برقرار شده و کاملاً در کوه پس‌گوچه‌های کتاب غرق شده‌ام. در بخش‌هایی از کتاب به سنین کودکی پدر و عمویم سفر می‌کنم که قطعا در آن زمان‌ها نبودم؛ اما نسبت به همان دوران هم تعلق خاطر دارم و انگار در کنار قهرمان داستان، در تک‌تک داستان‌ها از نزدیک حضور داشته‌ام. نکته دیگر آنکه من متولد بعد از جنگ هستم؛ اما روایت به گونه‌ای است که انگار از نزدیک، دوران جنگ را لمس کرده‌ام. یکی از خوانندگان کتاب برایم گفت که پس از مطالعه صفحات مرتبط با جنگ، دقیقاً صحنه‌های نفسگیر عملیات برایش نداعی شده و حتی احساس تیر خوردن و درد ناشی از آن را داشته است که دریافت چنین بازخوردهایی، امیدوارکننده و نشانه تأثیرگذار بودن این اثر است.

«**اوقات فراغتتان را چطور می‌گذرانید و از میان نویسندگان، مطالعه آثار چه کسانی را به مخاطبان پیشنهاد می‌کنید؟**

خیلی اهل معاشرت با دوستان و خانواده هستم. طبیعت‌گردی، ایران‌گردی و تهران‌گردی هم جزو برنامه‌های من است. همچنین ورزش تخصصی‌ام تنیس است. پیشنهاد می‌کنم به دلیل شرایط کنونی جامعه که به نظر می‌رسد اصالت و هویت افراد خیلی در معرض خطر قرار گرفته، هر فرد برای هویت‌یابی، به مطالعه فرهنگ بومی و ادبیات اقلیمی شهر محل تولد و زندگی خودش روی بیاورد. به مخاطبان پیشنهاد می‌کنم آثار نویسندگان خطه جنوب ایران و بزرگانی چون مرحوم احمد محمود، اسماعیل فصیح و صادق چوبک را مطالعه کنند.

«**در پایان اگر صحبتی دارید، بفرمایید.**

بازخورد‌های افراد در محافل و رویدادهای گوناگون امیدوارکننده است. چاپ اول این کتاب با استقبال خوبی روبه‌رو شد و امیدوارم در آینده نزدیک به چاپ دوم برسد. هر کدام از ما ظرفیت‌های ارزشمندی از افراد خبره و صاحب علم، دانش و تجربه در پیرامون خود داریم که باید قبل از آنکه دیر شود، نسبت به جمع‌آوری این مخازن گرانبها اقدام کنیم. ثبت و ضبط این خاطرات خیلی اوقات بیشتر از پژوهش برای مخاطبان مفید است و این گنجینه‌های دانش و اطلاعات که در اطراف ما هستند، در صورت روایت و نگارش درست، می‌توانند قهرمان یک داستان پرماجرا باشند.

با تساوی در دربی غرب کشور

دختران پالایش گاز ایلام در میانه جدول باقی ماندند

خارج از خانه بود. تیم فوتبال پالایش گاز ایلام با این تساوی ۷ امتیازی شد تا در میانه جدول باقی بماند. لیگ برتر فوتبال بانوان در فصل جدید (۱۴۰۱-۱۴۰۰) با حضور ۱۲ تیم به صورت رفت و برگشت برگزار می‌شود. فصل گذشته، پالایش گاز ایلام در مرحله مقدماتی، در گروه دوم و جایگاه سوم قرار گرفت.

تیم‌های فوتبال بانوان پالایش گاز ایلام و زارع سنجند در دربی غرب، هفته ششم لیگ برتر فوتبال زنان باشگاه‌های کشور را با تقسیم امتیازات به پایان رساندند. تیم فوتبال پالایش گاز ایلام در هفته ششم لیگ برتر فوتبال بانوان باشگاه‌های ایران در ایلام و ورزشگاه عدالت این شهر، میزبان تیم زارع باتری سنجند بود که مقابل حریف خود به نتیجه تساوی یک - یک دست پیدا کرد. روژین تمریان، دروازه تیم زارع باتری را برای ایلام گشود و فاطمه شبان، زنده تک‌گل زارع باتری در این بازی

حفاری با پیروزی در دربی گلف‌بازها صدرنشین شد

لیگ برتر گلف باشگاه‌های کشور در هفته گذشته برگزار شد و تیم‌های نفتی حاضر در این رقابت‌ها که در یک گروه قرار دارند، در دیداری حساس به مصاف هم رفتند که ملی حفاری موفق شد برنده این دیدار باشد. هفته چهارم از دور رفت لیگ برتر گلف کشور، هفته گذشته برگزار شد که در دیدارهای گروه اول، تیم پتروشیمی مسجدسلیمان با حساب ۵ بر صفر مقابل هیأت گلف شاهین شهر به برتری رسید و ۱۰

امتیازی شد و صدرنشین باقی ماند. اما در گروه دوم که دو تیم نفت و گاز مسجدسلیمان و ملی حفاری اهواز قرار دارند، شاهد حساس‌ترین بازی هفته بودیم. تیم‌های نفت و گاز مسجدسلیمان و ملی حفاری اهواز در مسجدسلیمان به مصاف هم رفتند که در نهایت تیم حفاری اهواز در دیداری سخت و نفسگیر با نتیجه ۴ بر ۲ به پیروزی رسید. شاگردان گودرز مولایی در تیم ملی حفاری با این پیروزی ۹ امتیازی شدند و در صدر جدول گروه دوم باقی ماندند. نفت مسجدسلیمان نیز با ۴ امتیاز در رده سوم قرار دارد.

در نیم‌فصل، بازیکن جدید جذب می‌کنید؟ همه چیز به شرایط بستگی دارد. اگر تیم به تقویت نیاز داشته باشد، حتماً این کار را انجام می‌دهیم. برای همین تا نیم‌فصل باید صبر کرد. حرف پایانی؟

خدا را شاکرم که توانستیم در این شرایط سخت، به دو برد خوب در جام حذفی و لیگ برتر برسیم. همچنین از مدیریت باشگاه هم که خیلی مصمم و جدی از کادر فنی و بازیکنان خود حمایت دارد، تشکر و این برد و پیروزی در جام حذفی را به هواداران تقدیم می‌کنم. از هواداران هم می‌خواهم مثل همیشه از تیم حمایت کنند؛ البته امیدوارم شرایطی فراهم شود تا آنها بتوانند به ورزشگاه بیایند؛ چون همیشه حضور هوادار به تیم روحیه و انگیزه می‌دهد.

انتخاب بازیکن هم، دستشان بازتر است؛ اما همانطور که گفتم، ما تیممان دیر بسته شد و آمادگی نداشتیم؛ اما احساس می‌کنم که از نظر فنی، پیشرفت زیادی داشته‌ایم.

با توجه به صحبت‌های شما، نفت مسجدسلیمان در لیگ برتر باقی می‌ماند؟ شک نکنید که در لیگ برتر می‌مانیم و در نیم‌فصل دوم، به میانه‌های جدول می‌رسیم. بازیکنان و تیم خوبی داریم و با داشتن زمان کافی، نتایج بهتری می‌گیریم. کمتر از ۲۰ روز قبل از آغاز مسابقات، مسئولیت تیم را پذیرفتیم؛ اما به مسوولان باشگاه قول دادم که تیم را حفظ کنم و روی قولم هم هستیم و باز هم تأکید می‌کنم نه تنها تیم حفظ می‌شود؛ بلکه جایگاه خوبی کسب می‌کنیم.

فراز کمالوند نسبت به فصل‌های قبل، کمی کم‌طاقة شده و مدام به داوری‌ها اعتراض دارد، این کار به ضرر تیم شما نیست؟ من کم‌طاقة نشدم. داوران با زدن یک سوت اشتباه با سر نوشت یک تیم و یک شهر بازی می‌کنند. در هفته‌های پیش، من از وضعیت داوری نگران بودم و به اتفاقات واکنش نشان دادم که همه آن را دیدند، بنابراین نمی‌خواهم درباره آن صحبت کنم؛ اما واقعا روی مربیان هم فشار هست. با شرایطی که داشتیم، می‌شد امتیازات بیشتری کسب کنیم. تیم‌هایی که در حال حاضر اعتراض می‌کنند، شاید به اندازه ما تحت فشار نباشند و وضعیتشان در لیگ خوب باشد؛ اما باید تیم‌ها و مربیان را هم درک کرد.

این موضوع برای تمام تیم‌ها وجود دارد. فکر نمی‌کنید این چنگال‌ها زیاد خوب نیست؟

قبول دارم که چنگال روی مسائل داوری، زبینه فوتبال نیست؛ اما همان زمانی که درباره داوری صحبت می‌کنیم، شاید از این هم ناراحت باشیم که به جای مسائل فنی، درباره چنین اتفاقاتی حرف می‌زنیم. همانطور که روی داوران فشار وجود دارد، مربیان و تیم‌ها هم با از دست دادن امتیاز استرس می‌گیرند. گاهی اگر مربیان حرفی می‌زنند، نباید آنها را گناهکار دانست؛ چون آنها هم سعی دارند حق تیمشان را بگیرند؛ البته این را هم باید بگویم که در بازی مقابل فجر، داور بسیار خوب قضاوت کرد و هم تیم برنده و هم تیم بازنده، هیچ اعتراضی به داوری نداشتند و این کار نشان‌دهنده تصمیمات خوب داوری بود. امیدوارم این روند ادامه داشته باشد و از داورانی استفاده شود که عادلانه و منصفانه قضاوت می‌کنند. همانطور که اشتباه داوری را می‌گوییم، باید خوب بودنشان را هم بگوییم.

از نفت مسجدسلیمان که جدانمی‌شوید؟ قول داده‌ام و سر قولم هستم و در نفت مسجدسلیمان می‌مانم؛ البته اگر باشگاه هم من را بخواهد. من به مدیران باشگاه قول دادم که نفت در این فصل نتایج خوبی خواهد گرفت. برای همین می‌مانم و مبارزه می‌کنم تا به هدفمان برسیم.

از بازی با فجر سپاسی شروع کنیم. دومین برد فصل ونخستین پیروزی خانگی را جشن گرفتید؟ بازی خوبی بود؛ اما در عین حال در یک شرایط سخت توانستیم سه امتیاز را بگیریم. خدا را شکر در هفته‌ای که گذشت، دو برد خوب در جام حذفی و لیگ برتر به دست آوردیم. فکر می‌کنم بر خلاف سایر بازی‌ها که شانس همراه ما نبود، به لطف خدا در نیمه اول دو گل به ثمر رساندیم و سوار بازی بودیم و در نهایت هم برنده شدیم. در مورد اولین برد خانگی هم ما باید در چند بازی قبل برنده می‌شدیم که این شانس را نداشتیم؛ اما خدا را شکر با این برد، دل هواداران را شاد کردیم.

گویا موتور نفت مسجدسلیمان تازه روشن شده؛ یک برد و مساوی در لیگ و یک پیروزی در جام حذفی؟

از ابتدای فصل تا به الان هر چقدر جلوتر آمدیم، بهتر شدیم و به قول معروف پیشرفت کردیم. من قبلاً هم گفته بودم و باز هم می‌گویم چون این تیم دیرتر از سایر تیم‌ها بسته شد، بازی‌های ابتدایی لیگ برای ما حکم بازی تدارکاتی داشت؛ البته باید این نکته را در نظر بگیرد که تیم ما به لحاظ فنی، پیشرفت خوبی داشته؛ اما نتایج دلخواه نبود و با کار فنی ما سازگاری نداشت. ما برابر پرسپولیس، تراکتور، آلمینیوم و مس رفسنجان خوب بازی کردیم؛ ولی در همه این بازی‌ها نتایج با کار فنی ما قابل قیاس نبود و نتیجه لازم را نگرفتیم؛ اما برابر تیم فجر، خدا را شکر موفق به کسب پیروزی شدیم. به این دلیل که شناخت خوبی از حریف داشتیم. فکر می‌کنم با این پیروزی، بچه‌ها اعتماد به نفس بیشتری پیدا کردند.

گفتید از تیم فجر شناخت خوبی داشتید، یعنی از سایر تیم‌ها شناختی نداشتید؟ ما سایر تیم‌ها را هم آنالیز می‌کنیم؛ اما برابر فجر به همان خودباوری که اشاره داشتیم، رسیدیم. از سوی دیگر بر خلاف سایر بازی‌ها که شانس همراه ما نبود، به لطف خدا دو گل در نیمه اول به ثمر رساندیم و سوار بازی بودیم. در طول بازی می‌دانستیم که چه می‌خواهیم و در نیمه دوم هم چون بچه‌ها نگران بودند و به این سه امتیاز احتیاج مبرم داشتیم، یک مقدار عقب نشستیم، بنابراین به دنبال دفاع و ضد حمله رفتیم. فجر، تیم خوبی است و بازیکنان دونده‌ای هم دارد؛ اما به هر شکل موفق شدیم که سه امتیاز این بازی را به دست آوریم.

با این اوصاف، چشم‌انداز شما از آینده نفت مسجدسلیمان در لیگ برتر چیست؟ تیم ما هنوز به کار و زمان بیشتری نیاز دارد. به غیر از حمایت‌های مالی و معنوی، باید بیشتر تلاش کنیم. تیم ما نسبت به زمان شروع تمرین‌ها در این فصل، چه در بحث جذب بازیکن و چه در بحث آماده‌سازی، از سایر تیم‌ها عقب‌تر بود. برای همین فکر می‌کنم که نباید در نیم‌فصل اول ارزیابی شویم؛ بلکه ارزیابی کامل از تیم ما باید در نیم‌فصل دوم انجام شود. بالاخره این قانون فوتبال است که تیم‌های کم‌بضاعت، باید برای بقا در لیگ تلاش کنند و ما هم این را مدنظر داریم؛ اما فوتبالی که بازی می‌کنیم، چیز دیگری می‌گوید. امیدوارم زمان مناسبی به دست بیاوریم تا آماده‌سازی تیم را تکمیل کنیم؛ چون هیچ زمانی برای کار فنی ویژه نداریم و بیشتر روی آنالیز و ریکاوری در طول مسابقات وقت می‌گذاریم. فرق ما با تیم‌های دیگر این است که شرایط فیزیکی بهتری دارند و در

فراز کمالوند:

نفت مسجدسلیمان را در تیم فصل دوم ارزیابی کنید

مشعل | موتور تیم فوتبال نفت مسجدسلیمان، تازه روشن شده و این تیم در ۳ بازی گذشته در لیگ برتر و جام حذفی ۲ پیروزی و یک تساوی کسب کرده تا نوید روزهای خوب را بدهد. نفتی‌های مسجدسلیمان، بعد از پیروزی در جام حذفی مقابل شاهین بوشهر در لیگ برتر هم موفق شدند تیم فجر سپاسی را شکست دهند تا به اوضاع خود در جدول سروسامان داده باشند. فراز کمالوند، سرمربی تیم فوتبال نفت مسجدسلیمان می‌گوید: رفته‌رفته این تیم به شرایط مطلوب می‌رسد و هر چقدر جلوتر برویم، نفت هم در جدول صعود خواهد کرد. سرمربی نفت مسجدسلیمان اضافه می‌کند که بازی‌های ابتدایی در لیگ، برای آنها حکم بازی‌های تدارکاتی را داشته و حالا شاگردانش بخوبی می‌دانند که در زمین چه می‌خواهند و هواداران خونگرم نفت مسجدسلیمان، مطمئن باشند که این تیم باعث افتخار شهرشان و نام نفت خواهد بود. با فراز کمالوند، سرمربی نفت مسجدسلیمان در خصوص وضعیت و برنامه‌هایی که برای بهتر شدن این تیم دارد، گفت‌وگویی انجام دادیم که باهم می‌خوانیم.

عکس: محمد امین انصاری

کاپیتان ملی حفاری بعد از ۱۹ سال کفش هایش را آویخت

۱ فریدمنازی، بازیکن باتجربه فوتسال ایران و خوزستان و کاپیتان تیم فوتسال ملی حفاری اهواز، پس از ۱۹ سال کفش های خود را آویخت و از دنیای حرفه ای ورزش خدا حافظی کرد. نمازی از سن ۲۰ سالگی و از سال ۱۳۸۱ فعالیت خود را در رشته فوتسال با تیم وحدت خرمشهر در لیگ برتر فوتسال خوزستان آغاز کرد. او سپس به تیم فوتسال نفت اهواز رفت و همراه با این تیم در مسابقات زیرگروه کشور و نیز لیگ های یک و ۲ کشور نیز حضور داشت. نمازی پس از سه سال از نفت اهواز جدا شد و به تیم لیگ برتر ملی حفاری پیوست. او که بازی در تیم های دبیری نیز بر وی یک تیم عراقی راهم در کارنامه دارد، در مقطعی همراه با تیم ملی نیز توپ زده است. کاپیتان باتجربه فوتسال حفاری در حالی که می توانست هنوز در این رشته فعالیت داشته باشد، امسال پس از ۱۹ سال کفش های خود را آویخت تا جای خود را به جوان ترها بدهد. فرید نمازی در خصوص خدا حافظی از دنیای فوتسال گفت: «سلام بر همه هواداران و دوستداران عزیز فوتسال و تیم محبوبم ملی حفاری ایران؛ با افتخار تمام ۱۳ سال پیراهن تیم ملی حفاری را به تن کردم؛ ۱۳ ساله که به جرات می گویم بهترین سال های زندگی ورزشی ام بود و با فراز و نشیب زیادی سپری شد؛ اما آنچه من را در تمام این سال ها دلگرم و دلخوش می کرد، بودن در کنار هواداران غیور حفاری و بازیکنان بزرگ این تیم بود. روزهای تلخ و شیرین زیادی را تجربه کردم؛ اما تمام این روزها بخشی از تاریخ باشگاه بزرگ ملی حفاری است. پس از سال ها مسیر زندگی قهرمانی ورزشی من به پایان رسید و شرایط به صورتی رقم خورده که حالا به

پایان دوران ورزش مورد علاقه ام، فوتسال رسیده ام. خدا حافظی برام خیلی سخت است، مثل آن زمانی که امتیازی را در یک بازی از دست می دادم و روزگار برای من تلخ می شد. همیشه با همه وجودم برای ملی حفاری تلاش کردم و جنگیدم و سعی داشتم با تمام توان در خدمت تیم و هواداران باشم؛ اما از مردم خوزستان می خواهم که کم و کاست را بر فرزند کوچکشان ببخشند؛ از تمام کسانی که در این چند سال از من حمایت کردند، کمال تشکر را دارم؛ از باشگاه ملی حفاری، پدر، مادر، برادران و خواهرم و بویژه همسرم و دو فرزندم از همه ممنونم. اینک وقت آن رسیده که از فوتسال خدا حافظی کنم و جای خود را به جوانان شایسته خوزستانی بدهم؛ جوانانی که حتما آینده استان و باشگاه ملی حفاری را می سازند.»

فرهان ملاردیک - پالایش نفت آبادان ۳

یکه تازی مدافع عنوان قهرمانی در صدر جدول

۲ تیم فوتسال بانوان پالایش آبادان، مدافع عنوان قهرمانی در لیگ برتر فوتسال بانوان باشگاه های ایران، با قدرت مقابل حریفان خود ظاهر می شود و یکی پس از دیگری حریفان خود را شکست می دهد. در شروع نیم فصل دوم تیم فوتسال پالایش نفت آبادان، با پیروزی کار خود را شروع کرد تا با خط و نشان کشیدن برای حریفان نشان دهد که باز هم مدعی نخست عنوان قهرمانی در لیگ برتر است. تیم فوتسال بانوان پالایش نفت آبادان، باز هم به عادت خود ادامه داد و در آغاز دور برگشت لیگ برتر فوتسال بانوان باشگاه های ایران در مصاف با حریف خود، برنده بود. شاگردان نرگس علوانی، این بار فرسنگ هادور از خانه، مهمان تیم فرهان ملارد بودند که موفق شدند مقابل این تیم تهرانی با ارائه یک بازی برتر با نتیجه ۳ بر یک به پیروزی برسند تا به یک تازی خود در صدر جدول ادامه دهند. همزمان با آغاز نیم فصل دوم لیگ برتر فوتسال بانوان، برتری پالایش نفت در ملارد نشان داد که تیم نرگس علوانی، برای تکرار قهرمانی در لیگ با انگیزه و کم لرزش پیش می رود. آنها در بازی رفت هم فرهان ملارد را شکست داده بودند. معصومه محمد گنجی (۲ گل) و مریم نوری، گل های تیم پالایش نفت را در این دیدار به ثمر رساندند. به این ترتیب، پالایش نفت آبادان امتیاز خود را در جدول رده بندی به عدد ۱۹ رساند و در صدر باقی ماند. آبادانی ها جز تساوی خانگی برابر تیم رده دومی بو تا پارس ایرانیان در سایر بازی ها پیروز بوده اند. شایان ذکر است، دیگر تیم نفتی حاضر در این مسابقات، یعنی تیم فوتسال ملی حفاری اهواز، در شروع دور برگشت در هفته نخست استراحت داشت و در هفته بعد، اولین بازی دور برگشت خود را مقابل تیم کیمیای اسفراین برگزار می کند.

صدر نشینی تکواندو کاران پالایش نفت آبادان در لیگ برتر

تیم تکواندو پالایش نفت آبادان، صدر جدول رده بندی گروه دوم جام خلیج فارس را به خود اختصاص داد. با پایان هفته دوم مرحله اول رقابت های گروه دوم لیگ برتر تکواندو، پالایش نفت آبادان صدر نشین شد، لوازم خانگی کن در جایگاه دومی قرار گرفت و پاس، رده سوم را به خود اختصاص داد. بیستمین دوره رقابت های لیگ برتر تکواندو «جام خلیج فارس» یادواره شهید تکواندو کار مدافع حرم محسن حججی با حضور ۱۱ تیم (دوشنبه ۶ دی ماه) در فدراسیون تکواندو برگزار شد. شش تیم لوازم خانگی کن، صنعت مس کرمان، پالایش نفت آبادان، پاس، معتمد و پارسیان البرز در گروه دوم قرار داشتند که رقابت های هفته اول و دوم از مرحله نخست خود را پشت سر گذاشتند. در پایان دو هفته اول از رقابت های گروه اول، تیم پالایش نفت آبادان موفق شد در دو دیدار ابتدایی خود، با اقتدار حریفان خود را شکست دهد. تکواندو کاران تیم پالایش نفت آبادان در هفته نخست و اولین دیدار خود به مصاف تیم پارسیان البرز رفتند که موفق شدند با نتیجه ۷ بر یک این تیم را شکست دهند. سپس از هفته دوم در دومین دیدار به مصاف تیم معتمد رفتند که موفق شدند این تیم را هم با نتیجه ۵ بر ۳ شکست دهند و با ۶ امتیاز در صدر جدول رده بندی قرار بگیرند. لوازم خانگی کن با ۴ امتیاز (تفاضل ۶) جایگاه دومی را به خود اختصاص داد و پاس با ۴ امتیاز (تفاضل ۴) سوم شد. شایان ذکر است، در پایان هفته اول روح الله گودرزی، سرمربی تیم پالایش نفت آبادان در جمع بهترین ها عنوان بهترین سرمربی هفته را به خود اختصاص داد. در هفته دوم نیز مهدی یوسفی، عنوان فنی ترین بازیکن و بهروز بختیاری، عنوان بهترین سرپرست را از تیم پالایش نفت آبادان به خود اختصاص دادند تا در جمع بهترین های هفته باشند.

قرار گرفتن روی سکو هستیم.»

کر می؛ هدفمان تقویت نیروهای بومی است

باشگاه پالایش نفت آبادان برای حضور هر چه قوی تر در لیگ و نیز پیشرفت در این رشته، یوسف کر می، قهرمان ارزنده کشورمان در میدانی جهانی را به عنوان مدیر فنی به خدمت گرفته است. کر می درباره وضعیت تیم پالایش نفت و هدف گذاری و برنامه هایی که دارد، گفت: «خوشبختانه مدیر عامل باشگاه پالایش نفت آبادان، خود فردی ورزشی است و مشکلات را می داند. در ورزش به سرعت نمی توان از افکار ساختار سازان نتیجه گیری کرد و در آبادان، باید از سنین پایه کار شود و همزمان با آن، مربی پرورش داد، حتی اگر این کارها در این منطقه صورت گیرد، در شهرهای دیگر این اقدامات انجام نمی شود و متأسفانه این معضلات وجود دارد.»

وی افزود: «هدف اصلی این است که استعدادیابی خوبی صورت گیرد و آموزش خوبی به این استعدادها داده شود و به آنها انگیزه بدهیم تا بتوانند در آینده در تیم لیگ برتری شهر خود فعالیت کنند. دیگر هدف ما این است که نیروی بومی خود را تقویت کنیم و در فصول پیش رو، ابتدا با اتکا به آنان در لیگ بمانیم. سپس در سال های آینده به فکر کسب جایگاه و رفتن روی سکو باشیم. امیدواریم با صحبت ها بی که می شود، این برنامه ها جنبه عملی بگیرد.»

مدیر فنی تیم تکواندو پالایش نفت آبادان بیان کرد:

«سعی می کنیم ظرفیت های موجود را در استان گردهم آورده و برای پیشرفت و اعتلای تکواندو رتبه نهایی خود حفظ کنیم؛ اما برای فصل های آینده، حتما به فکر

هدف گذاری پالایش نفت آبادان در تقویت رشته تکواندو

استعدادیابی و بومی گرایی

در پاسخ به سوالی مبنی بر حجم بومی گرایی در این تیم عنوان کرد: «سال گذشته ۵۰ تا ۶۰ درصد این تیم، بومی و متشکل از بازیکنان جوان آینده دار بود. اگر روی این بازیکنان سرمایه گذاری کنیم، بعد از ۶-۵ سال می توانند برای تکواندو آبادان بازی کنند، به شرط اینکه حفظ و روی آنها سرمایه گذاری شود.»

وی درباره دلیل برگزاری تمرینات و مسابقات این تیم در تهران و عدم فعالیت اصلی این تیم در آبادان گفت: «این حضور در لیگ برتر بی تأثیر نیست. قطعاً روی باشگاه های آموزشی شهر و استان، تأثیر خود را می گذارد و برای مربیان، ایجاد انگیزه خواهد کرد. اگر بازیکنان در سطح لیگ برتر نتیجه بگیرند، باید زیرساخت هایی برای آنها ایجاد شود که این زیرساخت، نسل های دیگر و بازیکنان پایه را منتفع خواهد کرد.»

گودرزی در خصوص عدم میزبانی آبادان از رقبا در لیگ برتر گفت: «ما بارها با فدراسیون مکاتبه کردیم که میزبانی را به آبادان بدهند تا بتوانیم باز خورد آن را دریافت کنیم؛ اما متأسفانه بیشتر تیم های حاضر در لیگ برتر کشور، تهرانی هستند و همین موضوع باعث می شود تا فدراسیون مجاب شود بازی ها را به طور متمرکز در پایتخت برگزار کند.»

وی با اشاره به روند استعدادیابی و فعالیت ستین پایه در این رشته گفت: «تیم ما با بازیکنان بومی، همیشه در سطح استان، عنوان نخست را داشته و در مسابقات پالایشگاه های کشور، همواره قهرمان بوده است. بازیکنان بسیار خوبی داشتیم که از همین شهر و از بطن بازی های لیگ، به اردوی تیم ملی دعوت شدند.»

گودرزی درباره اهداف این تیم برای فصل جدید خاطر نشان کرد: «با توجه به اینکه در فصل پیش رو، قانون شامل تغییراتی شده و در پایان، دو تیم سقوط خواهند کرد، سعی داریم در میانه جدول قرار بگیریم. مقداری حساسیت کار در فصل پیش رو بیشتر شده، بنابراین تلاش می کنیم با استعدادهایی که در اختیار داریم، تعادل را در رتبه نهایی خود حفظ کنیم؛ اما برای فصل های آینده، حتما به فکر

تیم پالایش نفت آبادان، به عنوان تنها نماینده نفت در ادوار اخیر لیگ برتر تکواندو طی این سال ها، سعی در تغییر سیمای خود از وابستگی به بازیکنان غیر بومی داشته و در دو فصل اخیر نیز تلاش کرده از بازیکنان بومی استفاده حداکثری کند. در کنار آن، وجود استعدادها و نخبگان ورزشی در سطح این شهرستان و استان خوزستان، این باشگاه را بر آن داشته تا با راه اندازی آکادمی و استفاده از بازیکنان بومی، فعلاً خود را در کمرش لیگ برتر تکواندو کشور حفظ کند تا در سال های آینده بتواند با استفاده از دانشتهای خود برابر رقبای صاف آرایبی کرده و با توان حداکثری بازیکنان بومی، در اندیشه کسب سکو در این آوردگاه باشد. در همین خصوص، سرمربی و مدیر فنی تیم تکواندو پالایش نفت آبادان، درباره شرایط این تیم و چگونگی تمرینات و اهداف این باشگاه در این رشته، صحبت کردند.

گودرزی؛ سرمایه گذاری روی جوانان، آینده تیم را بیمه می کند

روح الله گودرزی، سرمربی تیم تکواندو پالایش نفت آبادان، درباره آخرین وضعیت این تیم گفت: «به دلیل اوج گیری پاندمی کرونا، در ماه های اخیر تمرینات خود را با یک وقفه طولانی آغاز کردیم که این موضوع، با انتظار باشگاه برای اخذ مجوز حضور در رقابت های فصل جدید از سوی فدراسیون تکواندو همزمان شد. به همین دلیل، در مدت زمان کم تا آغاز رقابت ها، تیم را آماده کردیم.»

وی در ادامه در خصوص بازیکنان تیم گفت: «در سال گذشته یک تیم خیلی جوان را در مسابقات شرکت دادیم که تجربه خوبی کسب کردند و حالا امسال ثمره آن را می بینیم. امیدواریم با برنامه بلندمدتی که دیده شده، سرمایه گذاری بلندمدت تری روی این بچه ها داشته باشیم. ما به هیچ عنوان قصد خارج کردن این بازیکنان را از چرخه فعالیت نداریم.»

سرمربی پالایش نفت آبادان